

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

**3 ANYS DE MANDAT: IMPULS A LA FORMACIÓ ON-LINE, NOVA SEU DIGITAL
I TREBALL EN DEFENSA DE L'ADVOCACIA I ELS DRETS DE LA CIUTADANIA**

Núm. 331 · OCTUBRE/NOVEMBRE 2020
WWW.ICAB.CAT

investiga® pro

Optimice su proceso de *KYC* en la Prevención del Blanqueo de Capitales

IDENTIFICACIÓN DEL CLIENTE

Últimos
Beneficiarios

NIVEL DE RIESGO

Listas de
Sanciones

PEPs

SEGUIMIENTO Y CUMPLIMIENTO

Prevención
del Blanqueo
de Capitales

PREVENCIÓN DE FRAUDE Y CONFLICTO DE INTERÉS

easylink®
Caminos de relaciones
entre múltiples entes

902 500 994
www.axesor.es/investiga-pro
investiga@axesor.es

axesor

Susana Ferrer

Diputada de la Junta de Govern
de l'ICAB i directora
de la Revista Món Jurídic

3 ANYS DE MANDAT, NOVA SEU DIGITAL I IMPULS A LA FORMACIÓ ON-LINE.

Fa tres anys que juntament amb altres companys i companyes de professió formem part de la Junta de Govern de l'ICAB. Treballar en favor de l'advocacia és un repte en sí mateix il·lusionant i motivador. Cadascun dels diputats i diputades tenim unes "carteres" amb temes que mereixen la nostra major responsabilitat i ens reunim cada dimarts per posar en comú tots aquells projectes i iniciatives que considerem essencials per millorar l'exercici de la professió, per garantir el dret de defensa i per defensar els drets de la ciutadania. Així sessió rere sessió anem avaluant les inquietuds que a cadascun de nosaltres se'ns presenten per raó de les nostres "carteres" i alhora valorem els projectes que tenim en comú.

Sens dubte, aquest tercer any de mandat ha tingut un protagonista amb el qual no hi comptàvem: el virus de la COVID-19. Aquesta nova situació - que ha afectat la societat amb unes conseqüències personals, econòmiques i socials encara incalculables - ha comportat un repte per a tota la Junta de continuar garantint tots els serveis als companys i companyes. Aquesta crisi doncs s'ha convertit també en una oportunitat per millorar.

Des de la Comissió del Torn d'Ofici s'ha aconseguit que les primeres assistències en comissaries i dependències policials s'hagin pogut fer de manera preferent a través de videoconferències gràcies a l'acord governatiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Fet que ha permès preservar la seguretat de l'advocacia, la ciutadania i de tots els operadors participants.

Des de la Comissió de Normativa de l'ICAB s'ha facilitat de forma immediata, i a través de la pàgina web i la newsletter de la Corporació, la ingent activitat normativa que s'està aprovant des del passat mes de març amb l'objectiu que l'advocacia tingui ràpidament accés a les principals novetats tant jurisprudencials com legislatives del nostre ordenament jurídic. Però també s'ha treballat incansablement en l'elaboració de propostes legislatives per combatre problemes que generen indefensió a la ciutadania. Un exemple d'això és la proposta de modificació de la LECrim per acabar amb les ocupacions il·legals d'habitatges davant l'alta proliferació d'aquest tipus de situacions a Espanya i, molt especialment, a Catalunya; la promoció del mecanisme de la Segona Oportunitat a través de l'edició d'una guia que ha estat recentment presentada, o la creació d'un grup de treball

sobre habitatge social per estudiar les polítiques públiques que s'haurien de desplegar per tal de garantir l'habitatge protegit.

Des del Departament de Formació s'ha fet una aposta decidida i ferma per la formació on-line, un projecte que feia temps que es venia gestant per part de l'actual Junta, i que ha estat possible gràcies a la generositat de diferents perfils professionals i de diferents sectors, els quals han compartit la seva experiència en Càpsules Formatives, Webinars, Sessions Online i Congressos, molts dels quals s'han dut a terme aquesta tardor.

L'aposta decidida per la promoció dels mètodes ADR s'ha vist intensificada davant l'escenari de col·lapse de l'Administració de Justícia com a conseqüència de la paralització del seu funcionament durant gairebé tres mesos. Per això, l'ICAB, a través del TAB, ha estat part promotora del FAST-TRACK, una via àgil per a la resolució de conflictes de caràcter contractual tant per a empreses com per a particulars.

No són aquests els únics projectes duts a terme, n'hi ha hagut molts altres que porten temps gestant-se i que han vist la llum aquest any, com són els nous criteris orientadors en matèria d'Honoraris, o el protocol que preveu la suspensió dels actes judicials per maternitat o paternitat del lletrat o lletrada a Catalunya.

En la mateixa línia, però tenint la tecnologia i el disseny com els seus protagonistes principals és el projecte de la nova seu digital de l'ICAB que aquest mes de novembre ha vist la llum. Són moltes les novetats i millores que incorpora, a més de les més visuals, cal destacar la possibilitat de realitzar tots els tràmits i de personalitzar l'àrea personal, així com comptar amb un potent cercador de continguts que de ben segur facilitarà la recerca d'informació en la mateixa. A més, la nova seu digital de l'ICAB és accessible des de qualsevol lloc, en qualsevol moment i des de qualsevol dispositiu mòbil.

Ha estat un any ben estany i malauradament encara estem patint els efectes directes i indirectes de la COVID-19, però des del Col·legi hem treballat i continuarem fent-t'ho per estar al costat de l'advocacia; aquesta és la nostra raó de ser i el nostre principal objectiu de cara al quart any de mandat.

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 331 | Octubre/Novembre 2020 | Continguts

ACTUALITAT	
06 Novetats legislatives	
10 Ampliació de la legislació	
SECCIÓ MÓN FISCAL 18	SECCIONS 76 Biblioteca
LA UNCITRAL ES PLANTEJA REGULAR LA INVESTIGACIÓ I RECUPERACIÓ D'ACTIUS (ASSET TRACING & RECOVERY) 20	EL COL·LEGI ES MOU 28
SHARENTING: SOBREEXPOSICIÓ DELS MENORS A INTERNET 22	ENTREVISTA A... Olga Arderiu, ex diputada de la Junta de Govern de l'ICAB 40
LA SOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTOS LABORALES EN TIEMPOS DEL COVID-19 24	CARA A CARA 44
EL COL·LEGI ES MOU 28	ENTREVISTA A... Mercè Pigem, vocal del Tribunal Arbitral de Barcelona 48
LA JUNTA INFORMA 36	ENTRE NOSALTRES 66
RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA 38	
L'ANOMENADA LLEI "TRANS". CONSIDERACIONS JURÍDIQUES I ETIQUES EN MATÈRIA DE MENORS 54	
INTERINS DE LA FUNCIÓ PÚBLICA: SENSE INDEMNITZACIÓ AUTOMÀTICA DE L'ET, NI PLAÇA FIXA SI NO OPOSITEN 56	
EL JUEZ INICUO Y EL ABOGADO PERSEVERANTE EN LA AUDIENCIA PREVIA. ES UN CONSUELO PARA LOS PENADOS CONTAR SUS FATIGAS Y CUIDADOS 58	

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor

Rafael Audivert, *Dret Administratiu*
Ma Dolores Azcárraga, *Dret Tributari*
Lluís Batlló, *Dret Penal*
Aurora Sanz Tomas, *Dret Laboral*
Silvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de Família*
Alejandro Fuentes-Lojo, *Dret Immobiliari*
Cristian Gual, *Arbitratge i Litigació*
Christian Herrera, *Dret Mercantil i Internacional*
Alexander Salvador, *IP/IT/Protecció de Dades*.

Directora

Susanna Ferrer, *Dret Contenciós-administratiu,
Dret Civil i Dret Mercantil*

Directora Comunicació

Clara Llensa

Coordinadora Món Jurídic

Gema Mayol

Gabinet de Premsa

Roser Ripoll Alcon

Composició

Mònica Gil

Món Jurídic

Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número:

Isidor García, Aurora Sanz, Lluís Batlló, Iván Rodríguez Florido, Maite Vilardebò Abella, Héctor Sbert, Maria Planas Ballvé, Antonio Martínez-del-Hoyo Clemente, Olga Arderiu, Mercè Pigem, Rodrigo Martínez, Enrique Vendrell, Irene Siurana Sieiro, Irene Álvarez Sánchez, Moisès Aguilar Cabanas, Jordi Muñoz-Sabaté i Carretero, Secció de Compliance de l'ICAB, Maria Gili Segarra, Alexander Salvador Cerqueda, Voluntaris ICAB, Patricia Sanpera, Juanjo Climent i Mar Morón.

Fotografia

Albert MuñozThuile

Disseny

Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió

Litografies Rosés

Publicitat

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marqueting@icab.cat

Dipòsit legal

B-16.273-83

ISSN

1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

PROpulsar:

Posem a disposició teva una pòlissa de crèdit amb uns avantatges exclusius.

Una manera de propulsar les teves iniciatives és oferir-te una pòlissa de crèdit professional amb uns avantatges exclusius, per tal de mantenir la teva tresoreria personal equilibrada al llarg de tot l'any i pagar els interessos només quan la utilitzes.

Si ets membre de l'**Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona** i vols promoure la teva feina, protegir els teus interessos o els teus valors professionals, amb **Banc Sabadell** ho pots fer. Et beneficiaràs de les solucions financeres d'un banc que treballa en PRO dels professionals.

Truca'ns al **900 500 170**, identifica't com a membre del teu col·lectiu i comencem a treballar.

sabadellprofessional.com

Pot fer extensiva aquesta oferta als seus empleats i familiars de primer grau.

Captura el codi QR i
coneix la nostra news
'Professional Informa'

NOVETATS LEGISLATIVES

SELECCIÓ DE NORMATIVA (DES DEL 16 DE SETEMBRE AL 4 DE NOVEMBRE) – ORDRE CRONOLÒGIC:

 Ley Orgánica 1/2020, de 16 de septiembre, sobre la utilización de los datos del Registro de Nombres de Pasajeros para la prevención, detección, investigación y enjuiciamiento de delitos de terrorismo y delitos graves. BOE núm. 248 17/09/2020

 Ley 3/2020, de 18 de septiembre, de medidas procesales y organizativas para hacer frente al COVID-19 en el ámbito de la Administración de Justicia. BOE núm. 250 19/09/2020

 Ley 4/2020, de 15 de octubre, del Impuesto sobre Determinados Servicios Digitales. BOE núm. 274 16/10/2020

 Ley 5/2020, de 15 de octubre, del Impuesto sobre las Transacciones Financieras. BOE núm. 274 16/10/2020

 LLEI 11/2020, del 18 de setembre, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació de la Llei 18/2007, de la Llei 24/2015 i de la Llei 4/2016, relatives a la protecció del dret a l'habitatge. DOGC núm. 8229 21/09/2020

 Real Decreto-ley 28/2020, de 22 de septiembre, de trabajo a distancia. BOE núm. 253 23/09/2020

 Decreto-ley 29/2020, de 28 de julio, por el que se adoptan medidas presupuestarias en relación con el desarrollo de las actuaciones de atención social, ordenación y refuerzo de determinados servicios sociales de carácter residencial y de atención diurna contempladas en el Plan de contingencia para residencias, para hacer frente a los brotes de la pandemia generada por la COVID-19; por el que se mantiene la vigencia de preceptos en materia de infancia y adolescencia del Decreto-ley 11/2020, de 7 de abril, por el que se adoptan medidas económicas, sociales y administrativas para paliar los efectos de la pandemia generada por la COVID-19 y otras complementarias, y por el que se modifica el Decreto-ley 21/2020, de 2 de junio, de medidas urgentes de carácter económico, cultural y social, bajo el título de medidas de carácter social. BOE núm. 274 16/10/2020

 Decreto-ley 30/2020, de 4 de agosto, por el que se establece el régimen sancionador específico por el incumplimiento de las medidas de prevención y contención sanitarias para hacer frente a la crisis sanitaria provocada por la COVID-19. BOE núm. 274 16/10/2020

 DECRET LLEI 33/2020, de 30 de setembre, de mesures urgents

en l'àmbit de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica i de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i en l'àmbit pressupostari i administratiu. DOGC núm. 8238 01/10/2020

 Real Decreto 900/2020, de 9 de octubre, por el que se declara el estado de alarma para responder ante situaciones de especial riesgo por transmisión no controlada de infecciones causadas por el SARS-CoV-2. BOE núm. 268 09/10/2020

 DECRET LLEI 35/2020, de 20 d'octubre, de modificació del Decret llei 19/2020, de 19 de maig, i del Decret llei 29/2020, de 28 de juliol, en matèria d'adopció de mesures socials i sanitàries per pal·liar els efectes de la pandèmia generada per la COVID-19. DOGC núm. 8252 22/10/2020

 Decreto-ley 31/2020, de 8 de septiembre, por el que se modifica el Decreto Legislativo 1/2000, de 31 de julio, por el que se aprueba el Texto único de la Ley del deporte, y se establecen medidas de funcionamiento de los órganos de gobierno de las entidades deportivas de Cataluña. BOE núm. 281 24/10/2020

 Real Decreto 926/2020, de 25 de octubre, por el que se declara el estado de alarma para contener la propagación de infecciones causadas por el SARS-CoV-2. BOE núm. 282 25/10/2020

 Real Decreto 934/2020, de 27 de octubre, por el que se crea la Sección Novena del Consejo de Estado, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 13 de la Ley Orgánica 3/1980, de 22 de abril, del Consejo de Estado. BOE núm. 285 28/10/2020

 DECRET LLEI 34/2020, de 20 d'octubre, de mesures urgents de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en locals de negoci arrendats. DOGC núm. 8252 22/10/2020

 Real Decreto 905/2020, de 13 de octubre, por el que se regula la concesión directa de subvenciones en el ámbito de la transición ecológica financiadas con cargo a la cuota íntegra del Impuesto

de Sociedades. BOE núm. 278 21/10/2020

 Real Decreto 929/2020, de 27 de octubre, sobre seguridad operacional e interoperabilidad ferroviarias. BOE núm. 286 29/10/2020

 Real Decreto 936/2020, de 27 de octubre, por el que se aprueba la oferta de empleo público para el año 2020. BOE núm. 286 29/10/2020

DECRET 128/2020, de 27 d'octubre, de modificació del Decret 83/2019, de 24 d'abril, de reestructuració del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència. DOGC núm. 8258 29/10/2020

 Real Decreto-ley 32/2020, de 3 de noviembre, por el que se aprueban medidas sociales complementarias para la protección por desempleo y de apoyo al sector cultural. BOE núm. 291 04/11/2020

 Real Decreto-ley 33/2020, de 3 de noviembre, por el que se adoptan medidas urgentes de apoyo a entidades del Tercer Sector de Acción Social de ámbito estatal. BOE núm. 291 04/11/2020

 Real Decreto 956/2020, de 3 de noviembre, por el que se proroga el estado de alarma declarado por el Real Decreto 926/2020, de 25 de octubre, por el que se declara el estado de alarma para contener la propagación de infecciones causadas por el SARS-CoV-2. BOE núm. 291 04/11/2020

SOCIQUICK
TRANSMISIÓN INMEDIATA DE SOCIEDADES

- Sociedades Limitadas en menos de 24 h.
- Libre elección de Notario
- Servicio de domiciliación de Sociedades
- Posibilidad de tramitación posterior en el Registro Mercantil por el propio despacho profesional

C/ de l'Avenir, 35
08021 BARCELONA
TEL . +34 93 414 15 55

sociquick@icab.es
www.sociquick.com

C/ Lagasca, 95
28006 MADRID
TEL . +34 91 196 40 00

NOVETATS LEGISLATIVES

 Real Decreto 958/2020, de 3 de noviembre, de comunicaciones comerciales de las actividades de juego. BOE núm. 291 04/11/2020

 Real Decreto-ley 32/2020, de 3 de noviembre, por el que se aprueban medidas sociales complementarias para la protección por desempleo y de apoyo al sector cultural. BOE núm. 291 04/11/2020

 DECRET LLEI 37/2020, de 3 de novembre, de reforç de la protecció del dret a l'habitatge davant els efectes de la pandèmia de la COVID-19. DOGC núm. 8263 04/11/2020

 DECRET LLEI 39/2020, de 3 de novembre, de mesures extraordinàries de caràcter social per fer front a les conseqüències de la COVID-19. DOGC núm. 8263 04/11/2020

 Orden ETD/920/2020, de 28 de septiembre, por la que se crea y regula el Consejo Consultivo para la Transformación Digital. BOE núm. 260 01/10/2020

 Orden TMA/924/2020, de 29 de septiembre, por la que se prorroga el plazo para solicitar y formalizar los préstamos avalados y subvencionados por el Estado previstos en el artículo 8 de la Orden TMA/378/2020, de 30 de abril, y en el Convenio con el Instituto de Crédito Oficial, para la gestión de los avales y de la subvención de gastos e intereses por parte del Estado a arrendatarios en la "Línea de avales de

arrendamiento COVID-19". BOE núm. 260 01/10/2020

 Orden TMA/930/2020, de 29 de septiembre, por la que se modifica la Orden TMA/336/2020, de 9 de abril, por la que se incorpora, sustituye y modifican sendos programas de ayuda del Plan Estatal de Vivienda 2018-2021 en cumplimiento de lo dispuesto en los artículos 10, 11 y 12 del Real Decreto-ley 11/2020, de 31 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes complementarias en el ámbito social y económico para hacer frente al COVID-19. BOE núm. 262 03/10/2020

 RESOLUCIÓ SLT/2480/2020, de 8 d'octubre, per la qual es prorroguen les mesures especials en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19 al territori de Catalunya. DOGC núm. 8244 09/10/2020

 Circular 1/2020, de 6 de octubre, de la Comisión Nacional del Mercado de Valores, por la que se modifican la Circular 5/2013, de 12 de junio, que establece los modelos de informe anual de gobierno corporativo de las sociedades anónimas cotizadas, de las cajas de ahorros y de otras entidades que emitan valores admitidos a negociación en mercados oficiales de valores; y la Circular 4/2013, de 12 de junio, que establece los modelos de informe anual de remuneraciones de los consejeros de sociedades anónimas cotizadas y de los miembros del consejo de administración y de la comisión de control de las cajas de ahorros

que emitan valores admitidos a negociación en mercados oficiales de valores. BOE núm. 270 12/10/2020

 Resolución de 10 de septiembre de 2020, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de derogación del Real Decreto-ley 27/2020, de 4 de agosto, de medidas financieras, de carácter extraordinario y urgente, aplicables a las entidades locales. BOE núm. 243 11/09/2020

 RESOLUCIÓ SLT/2207/2020, de 10 de setembre, per la qual es prorroguen les mesures especials en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19 al territori de Catalunya. DOGC núm. 8223 12/09/2020

 RESOLUCIÓ 910/XII del Parlament de Catalunya, de validació del Decret llei 30/2020, pel qual s'estableix el règim sancionador específic per l'incompliment de les mesures de prevenció i contenció sanitàries per fer front a la crisi sanitària provocada per la COVID-19. DOGC núm. 8226 16/09/2020

 RESOLUCIÓ SLT/2546/2020, de 15 d'octubre, per la qual s'adopten noves mesures en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19 al territori de Catalunya. DOGC núm. 8248 16/10/2020

 RESOLUCIÓ PDA/2554/2020, de 16 d'octubre, sobre l'aplicació de noves mesures al personal de la Generalitat davant el rebrot de la pandèmia de COVID-19 a Catalunya. DOGC núm. 8249 19/10/2020

 RESOLUCIÓ SLT/2568/2020, de 19 d'octubre, per la qual es modifica la Resolució SLT/2546/2020, de 15 d'octubre, per la qual s'adopten noves mesures en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19 al territori de Catalunya. DOGC núm. 8250 20/10/2020

 Orden TES/967/2020, de 6 de octubre, por la que se crea la Unidad Especial de Coordinación

sobre Lucha contra el Fraude en el Trabajo Transnacional, en el Organismo Estatal Inspección de Trabajo y Seguridad Social. BOE núm. 274 16/10/2020

 Resolución de 15 de octubre de 2020, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decreto-ley 29/2020, de 29 de septiembre, de medidas urgentes en materia de teletrabajo en las Administraciones Públicas y de recursos humanos en el Sistema Nacional de Salud para hacer frente a la crisis sanitaria ocasionada por la COVID-19. BOE núm. 279 22/10/2020

 Resolución de 15 de octubre de 2020, del Congreso de los

Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decreto-ley 28/2020, de 22 de septiembre, de trabajo a distancia. BOE núm. 279 22/10/2020

 Orden PCM/864/2020, de 18 de septiembre, por la que se convoca la segunda prueba de evaluación de aptitud profesional para el ejercicio de la profesión de Abogado/a para el año 2020. BOE núm. 250 19/09/2020

 Instrucció 6/2020 de la Secretaria d'Estat de Seguretat per la qual s'estableix el protocol d'actuació de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat davant l'Ocupació Il·legal d'Immables

DOCTORS MIRAVÉ **ODONTOLOGIA 360°**

Entre d'altres especialitats:

- Ortodòncia invisible
- Odontologia Infantil
- Odontologia Integrativa

Disposem d'un servei de gestió de l'ansietat dental

Servis sense cost per col·legiats i familiars (mateix domicili):

- Visites Odontològiques
- Higiene dental anual
- Visites odontològiques urgència
- Rx intra-orals
- Tarifes preferencials per la resta de tractaments

C/Muntaner 239 Telf. 93 200 93 39

Ens hem unit, hem ampliat i seguirem creixent plegats

www.mirave.es

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

LLEI 3/2020, DE 18 DE SETEMBRE, DE MESURES PROCESSALS I ORGANITZATIVES PER FER FRONT A LA COVID-19 EN L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

Coordinat per Isidor Garcia

Aquest és un breu resum-guio sobre el contingut de la Llei assenyalada a l'encapçalament, que no té altra pretensió que ajudar a trobar els temes d'interès inclosos en una norma que pot ser d'especial interès.

Entrada en vigor: 20.09.2020.

Les normes d'aquesta Llei s'apliquen a totes les actuacions processals que es realitzin a partir de la seva entrada en vigor, qualsevol que sigui la data d'iniciació del procés en què aquelles es produeixin. No obstant això, les actuacions processals iniciades d'acord amb el que preveuen els arts. 3 a 5 del RDL 16/2020 es continuaran regint d'acord amb aquests articles fins a la seva conclusió. (D.T. 1ª)

En relació al RDL 16/2020, de 28 d'abril, de mesures processals i organitzatives per a fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia, la Llei 3/2020 suprimeix les referències:

• A l'habilitació de dies a efectes processals (que ja es van aplicar l'agost de 2020)

• Al còmput de terminis processals i l'ampliació del termini per recórrer (perquè ja ha transcorregut el termini d'aplicació)

• Als procediments especials i sumaris en matèria de família dels arts. 3 a 5 del RDL 16/2020 (la vigència de la qual va estar limitada a un període de temps que ja ha transcorregut).

• A la no aplicació a la jurisdicció militar de les previsions del RDL 16/2020 sobre celebració d'actes processals mitjançant presència telemàtica

- Es manté (art. 1) la tramitació especial de la impugnació d'ERTOS COVID-19 de l'art. 23 RDL 8/2020, per la via del conflicte col·lectiu en determinats casos. Queden fora d'aquest tràmit -en tot cas- els de força major (art. 22 de RDL 8/2020)

-Es preveu fins al 31.03.2021 (art. 2) la tramitació preferent de determinats procediments (de la jurisdicció voluntària, civil, contenciosa administrativa i social) durant la vigència de l'estat d'alarma i fins al 31.12.2020

-Es regulen mesures en matèria concursal i societària (arts. 3 a 13), particularment sobre:

• Modificació del conveni
• Ajornament del deure de sol·licitar l'obertura de la liquidació (aplicables fins al 14.03.2021)

• Acords de refinançament (aplicables fins al 14.03.2021)
• Deure de sol·licitar el concurs de creditors (terminis) (aplicables fins al 31.12.2020)

• Finançaments i pagaments per persones especialment relacionades amb el deutor (en els concursos que es declarin fins al 14.03.2021)

• Impugnació de l'inventari i llista de creditors (aplicables fins al 14.03.2021)

• Tramitació preferent -fins al 14.03.2021- d'una sèrie d'actuacions

• Alienació de la massa activa (en els concursos que es declarin fins al 14.03.2021)

• Aprovació del pla de liquidació (dels plans de liquidació presentats per l'administració concursal abans del 20.09.2020)

• Agilització de la tramitació de l'acord extrajudicial de pagaments (aplicable fins al 14.03.2021)

• En matèria societària: suspensió de la causa de dissolució per pèrdues: només als efectes de determinar causa de dissolució per a pèrdues de l'363.1.e) TRLSC

-Es preveuen mesures organitzatives i tecnològiques

(arts. 14 a 23) aplicables fins al 20.06.2021.

A més, (D. Add. 6ena.) es preveu que

- aquestes mesures organitzatives s'executaran seguint les indicacions que en cada moment estableixin les autoritats sanitàries, amb la consulta prèvia al CGPJ i a la Fiscalia General de l'Estat, escoltats els col·legis professionals i, quan sigui procedent, amb la participació de les organitzacions sindicals

- si el 20.06.2021 es mantingués la situació de crisi sanitària, aquestes mesures organitzatives continuaran essent aplicables en tot el territori nacional fins que el Govern declari de manera motivada i d'acord amb l'evidència científica disponible, previ informe de el Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, la finalització de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Les mesures són:

- Es dona preferència a la celebració d'actes processals mitjançant presència telemàtica (inclosos judicis i vistes), sens perjudici de la necessària presència física de l'acusat en els judicis per delictes greus.

També es requerirà la presència física de l'investigat o acusat, a petició pròpia o de la seva defensa lletrada, en l'audiència que preveu l'article 505 LECRIM, quan qualsevol de les acusacions interessi la seva presó provisional o en els judicis quan alguna de les acusacions sol·liciti pena de presó superior als dos anys, llevat que concorrin

causes justificades o de força major que ho impedeixin.

Quan es disposi la presència física de l'acusat o de l'investigat, serà també necessària la presència física de la seva defensa lletrada, a petició d'aquesta o del propi acusat o investigat.

Es preveu que s'adoptin les mesures necessàries per assegurar que en l'ús de mètodes telemàtics es garanteixin els drets de totes les parts del procés.

En els actes que se celebrin mitjançant presència telemàtica, el jutge o LAJ davant de qui es celebrin podrà decidir l'assistència presencial a la seu del jutjat o tribunal dels compareixents que estimi necessaris.

- Es limitarà l'accés a les sales de vistes per protegir la salut de les persones. Quan es disposi dels mitjans materials, també es pot acordar l'emissió de les vistes mitjançant sistemes de difusió telemàtica de la imatge i el so.

- Exploracions medicoforenses: es podran realitzar basant-se únicament en la documentació mèdica existent a la seva disposició, sempre que sigui possible.

De la mateixa manera podran actuar els equips psicosocials de menors i família i les unitats de valoració integral de violència sobre la dona. D'ofici, o a requeriment de qualsevol de les parts o del facultatiu encarregat, el jutge pot acordar que l'exploració es realitzi de forma presencial.

- Es dispensarà la utilització de togues.
- L'atenció a el públic es realitzarà per telèfon o correu electrònic. Només es podrà acudir al jutjat excepcionalment i amb cita prèvia. (No s'inclou en aquesta previsió als professionals de l'advocacia o la procura)
- Es podran transformar òrgans judicials pendents d'entrar en funcionament en òrgans que coneguin exclusivament procediments associats a la COVID-19, i es podrà anticipar l'entrada en funcionament dels previstos per al 2020, podent-se dedicar als referits procediments.
- Es podrà establir l'assignació preferent de jutges d'adscripció territorial
- Es podran assignar als LAJ i funcionaris la realització de qualsevol de les funcions pròpies del Cos que estiguin atribuïdes a qualsevol altra unitat del mateix municipi i ordre jurisdiccional
- Es podran establir, per LAJ i funcionaris, jornades de treball de matí i de tarda per a tots els serveis i òrgans jurisdiccionals.
- Es preveu la substitució i reforç de Llettrats de l'Administració de Justícia (LAJ) amb alumnes LAJ en pràctiques

-Pel que fa al Registre Civil (D. Add. 1ª) : fins al 20.06.2021

- es podrà contreure matrimoni en el cas d'aquells expedients per contreure matrimoni que tinguin resolució estimatòria
- i en aquells expedients que hagi transcorregut el termini d'un any des de la publicació d'edictes, de la

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

seva dispensa o de les diligències substitutòries establertes al RRC.

-Se suspèn la causa de dissolució de l'article 96.1 e) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del Sector Públic. (D. Add. 2ª). En realitat s'indica que no són aplicables per als comptes anuals aprovats durant els exercicis 2020, 2021 i 2022 les previsions dels arts. 96.1 i) i també la de l'art. 96.3, que regulen causes de dissolució d'organismes públics estatals (per trobar-se en situació de desequilibri financer durant dos exercicis pressupostaris consecutius i que ara caldrà entendre durant els indicats tres exercicis).

-Fins al 31.12.2020, els actes de comunicació a l'MF produiran efectes als 10 dies naturals de la comunicació. (D. Add. 4a

-Es deroga el RDL 16/2020

-Mitjançant la D.F. 1a es modifica la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre Col·legis Professionals, incorporant una D. Add. 6a que preveu que tots els òrgans col·legiats de les corporacions col·legials es podran constituir, convocar, celebrar les seves sessions, adoptar acords i remetre actes tant de forma presencial com a distància, llevat que el seu reglament intern reculli expressa i excepcionalment el contrari. En tot cas, aquestes previsions poden ser desenvolupades pels corresponents reglaments de règim intern o normes estatutàries.

- Mitjançant la D.F. 2a es modifica la LJCA (arts. 8.6; 10, 11.1; 122, quater) en relació al control jurisdiccional

dels actes administratius i disposicions generals en matèria de salut pública que poden afectar els ciutadans i poden arribar a restringir o limitar drets fonamentals. La modificació es fa en atenció a l'àmbit territorial d'aplicació i els destinataris de l'acte objecte de control, de manera que s'individualitzen els actes administratius singulars que afecten a un o diversos particulars concrets i identificats, i les autoritzacions o ratificacions s'han de continuar tramitant davant els Jutjats del Contenciós-Administratiu que siguin competents en aplicació de les normes generals.

I es distingeixen les altres mesures que afecten destinataris no identificats individualment, quina tramitació es resoldrà en primera instància per les sales contencioses administratives dels TSJ quan el seu àmbit d'aplicació sigui el d'una Ciutat Autònoma, una comunitat autònoma o un àmbit territorial inferior (províncies, municipis, districtes i barris), o per la Sala del Contenciós-Administratiu de l'AN quan la mesura sigui adoptada per l'autoritat sanitària estatal en l'exercici de les seves competències.

- Mitjançant la D.F. 3a es modifica la Llei de Seguretat Aèria (afegint els arts 45 bis i 62 bis i una lletra i) a l'art. 52.1) incorporant com infraccions relacionades amb l'incompliment de les decisions de l'AESA (Agència Estatal de Seguretat Aèria) relatives a les reclamacions dels passatgers basades en el Reglament (CE)261/2004, del Parlament i del Consell, d'11 de febrer de 2004.

- Mitjançant la D.F. 4a es modifica la Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia (en concret els arts. 4.2 f); 6.2 d); 8; 11.2.1; 35; D. Ad 5a), D. Add.13ena., D.T. 3a, ampliant els sistemes d'identificació i signatura, incorporant els establerts en els articles 9 i 10 de la Llei 39/2015, i es preveu que els sistemes siguin plenament accessibles i operatius sense necessitat que els usuaris es trobin físicament a les seus dels respectius òrgans, oficines o fiscalies. A més, es preveu la creació d'un Taulell Edictal Judicial Únic en què es publicaran els Edictes a partir de l'01.06.2021.

-Mitjançant la D.F. 5a es modifica la Disposició final 10a de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, de Registre Civil, ajornant l'entrada en vigor de la LRC fins al 30.04.2021

- Mitjançant la D.F. 6a es modifica la Llei 7/2017, de 2 de novembre, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/11 / UE, del Parlament Europeu i de Consell, de 21 de maig de 2013, relativa a la resolució alternativa de litigis en matèria de consum. Es preveu que en matèria de protecció dels usuaris del transport aeri, serà acreditada i notificada a la Comissió Europea una única entitat, que coneixerà, d'acord amb el que estableix aquesta disposició, d'aquells conflictes que afecten tots els passatgers, encara que no tinguin la condició de consumidors i ja estigui la companyia establerta a la Unió Europea o fora d'ella. Es determina el procediment i

efectes de la resolució d'aquests procediments, així com la possible impugnació de la resolució corresponent davant dels Jutjats del Mercantil

-Mitjançant la D. F. 7a es modifica la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes de Sector Públic (en concret, els paràgrafs d) i f) de l'article 159.4) pel que fa a especialitats relacionades amb la presentació d'ofertes i la seva valoració en el procediment obert simplificat de contractació previst en aquesta llei.

-Es modifica (D.F. 8a) el RDL 11/2020, de 31 de març:

- El termini per a què la persona arrendatària d'habitatge habitual LAU que es trobi en situació de vulnerabilitat sol·liciti l'ajornament del pagament de la renda en el cas d'arrendador gran tenedor es perllonga fins al 30.09.2020. Si l'arrendador no és gran tenedor la disposició manté, però, el termini de fins a 3 mesos a comptar de l'entrada en vigor del RDL 11/2020, raó per la qual en aquest cas no estaria vigent el termini per a sol·licitar l'ajornament.

- Es modifica la regulació de la línia d'aval per a la cobertura per compte de l'Estat del finançament a arrendataris d'habitatge en situació de vulnerabilitat social i econòmica com a conseqüència de l'expansió de la COVID-19.

- S'amplia la possibilitat de disponibilitat de plans de pensions per als treballadors per compte propi o autònoms als casos ja

previstos en el RDL 11/2020 per a aquells autònoms que també prèviament integrat en un règim de mutualisme alternatiu a la Seguretat Social.

- S'estableixen les condicions específiques de disponibilitat dels plans de pensions en cas de cessament d'activitat -derivada de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19-en el cas dels treballadors per compte propi que haguessin estat prèviament integrats en un règim de la Seguretat Social com a tals, o en un règim de mutualisme alternatiu a aquesta;

-Es mantenen (D. F. 9ena) les previsions incorporades pel RDL 16/2020 en el RDL 15/2020, de 21 d'abril, sobre les condicions documentals per a acreditar per part del partícip d'un pla de pensions, la seva sol·licitud de disposició, en els casos de cessament de l'activitat derivada de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 i per part dels treballadors per compte propi

Entre altres noves previsions i compromisos legislatius, cal destacar que:

- El Govern, prèvia negociació amb les comunitats autònomes en matèria de Justícia, promourà la creació d'almenys 100 noves unitats judicials en un termini de 3 anys, de les quals com a mínim un terç es crearan en el primer any, amb la finalitat d'adequar la planta judicial a les necessitats derivades de la crisi provocada per la COVID-19 i de garantir a la ciutadania

l'efectivitat de la protecció judicial dels seus drets. Per això, el Govern dotarà les partides i transferències pressupostàries necessàries i suficients (D. Add. 5ena)

- El Govern presentarà a les comissions de Justícia de Congrés dels Diputats i del Senat, en un termini no superior a 3 mesos, un anàlisi i estudi sobre les possibilitats i opcions legals, incloses les existents en dret comparat, d'incorporar en el règim jurídic d'obligacions i contractes la regla rebus sic stantibus. L'estudi inclourà les dades disponibles més significatives sobre l'impacte de la crisi derivada de la COVID-19 en els contractes privats. (D. Add. 7ena)

- El Govern remetrà a les Corts Generals en el termini màxim de 9 mesos, un projecte de llei, escoltats el Consell General del Notariat i el Col·legi de Registradors d'Espanya, per habilitar la intervenció telemàtica notarial i registral amb l'objectiu de facilitar la prestació dels serveis notariais i registrals sense necessitat de presència física (DF 11a).

- En col·laboració amb les comunitats autònomes que hagin assumit competències en mitjans materials i personals al servei de l'Administració de Justícia, el CGPJ i la Fiscalia General de l'Estat, el Govern remetrà a les Corts Generals un projecte de llei que reguli les normes per a la celebració d'actes processals telemàtics, preservant en tot moment les garanties processals previstes en l'ordenament jurídic i el dret de defensa de les parts (DF 12a).

Coordinat per: **Aurora Sanz** (Laboral), **Lluís Batlló** (Penal), **Ivan Rodríguez Florido** (Contenciós-Administratiu).

PENAL

LA VULNERACIÓ D'UN DRET FONAMENTAL NO SUPOSA SEMPRE LA NUL·LITAT D'UNA PROVA

Sentència del Tribunal Suprem núm. 457/2020, de data 17 de setembre

Aquesta Sentència, desenvolupa un tema de gran interès, consistent en saber si la vulneració d'un dret fonamental comporta sempre i en qualsevol cas la nul·litat de la prova obtinguda.

En el cas que ens ocupa, va tenir lloc un enregistrament de les converses entre dues persones en el seu domicili captada per un altre dels convivents mitjançant la col·locació subreptícia d'un mecanisme en el passadís de l'habitatge.

L'acusat, a partir d'aquesta prova i altres que van esdevenir d'ella, va ser condemnat per l'AP per un delictes d'abús sexual continuat.

L'enregistrament entre l'acusat i la víctima (menor d'edat) la va aportar la mare, qui l'havia obtingut de la forma referida i sense que ho sabés l'acusat, la defensa del qual va al·legar vulneració

del dret a la intimitat personal i a la inviolabilitat domiciliària.

EI TS assenyala en la seva resolució que els comunicants comptaven, certament, amb una expectativa raonable de confidencialitat i, en conseqüència, la font probatòria es va obtenir amb menyscapte del dret de l'acusat a la intimitat però – i aquí resideix la important novetat – això no significa necessàriament que hagi de declarar-se nul·la la prova, perquè – en el cas que ens ocupa – l'acció no procedeix de la policia sinó d'un particular, sense que a més en aquest supòsit s'estigués buscant fer apilament de dades probatòries que pretenguessin ser incorporats al procés penal.

En definitiva, el TS avala que una possible vulneració de drets no comporti la nul·litat de l'evidència obtinguda.

LABORAL

CLÀUSULA DE RENDIMENT MÍNIM ABUSIVA

Sentència núm. 600/2020 del Tribunal Suprem, de 3 de juliol de 2020

Dita resolució confirma la nul·litat d'una clàusula de rendiment mínim imposada als captadors de socis d'una ONG de Galícia que, d'incomplir-se, constitueix mecànicament causa d'extinció. Tanmateix, l'empresa es reserva, pel

cas d'incompliments dels objectius, substituir l'extinció del contracte per altres fórmules disciplinàries com amonestacions escrites o suspensions de treball i salari, el que, als ulls del Tribunal, revela per si mateix que els objectius proposats a la clàusula en qüestió no són raonables per la pràctica impossibilitat d'assumir-los. Així, el Tribunal entén que queda plenament acreditat que els objectius continguts a la clàusula impugnada pel sindicat CNT són d'impossible compliment en tant que durant l'any 2016 només un 11% dels captadors va poder complir-los. A més, els objectius s'apliquen automàticament a tots els captadors de socis malgrat no tots ells presten serveis en condicions homogènies (diferents zones geogràfiques, franges horàries, etc.) i, al no existir terme comparatiu en condicions iguals que permeti avaluar el rendiment en atenció als diferents escenaris que puguin donar-se, el Tribunal conclou que es tracta d'una clàusula tipus imposada unilateralment per l'empresa a tots els empleats que exigeix l'assoliment d'objectius d'impossible consecució i, com a tal, li declara la consideració de nul·la per abusiva.

CONTINGUT DE LA RETRIBUCIÓ DE VACANCES DE TREBALLADORS CONTRACTATS PARCIALMENT

Sentència núm. 394/2020 del Tribunal Suprem de 22 de maig de 2020

MUTUALIDAD
ABOGACÍA

Tot bé, família?

Per a qualsevol cosa, truqueu

I mengeu en condicions!

Vols el millor
per als qui
més t'estimes

Fes mutualista un familiar
mutualidadabogacia.com

50 € per a tu i 50 € per al teu familiar!*

Atenció personalitzada

Delegació de la Mutualidad de la Abogacia
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Patricia Ruiz Puente

C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 01 12 33
patricia.ruiz@mutualidadabogacia.com

*Vàlid fins al 31 de desembre de 2020.

L'ingrés es farà al Sistema de Ahorro Flexible (SVA) de cadascun dels premiats. En el cas que no el tingui contractat, se n'hi obrirà un per poder fer-hi l'ingrés. En el cas que el familiar nou mutualista provingui de la contractació d'un Plan Junior, l'ingrés es farà directament al Plan Junior. Al mutualista presentador en aquest cas (mutualista sènior), se li aplicarà l'increment al SVA tal com està disposat per a la resta dels productes. S'aplicarà l'increment quan el departament d'operacions de la Mutualidad de la Abogacia confirmi l'operació duta a terme. Aquesta promoció no es pot acumular amb d'altres que estiguin en vigor.

Estableix que la retribució de les vacances dels treballadors contractats parcialment ha d'incloure les ampliacions de jornada per necessitat del servei que realitzen aquests durant tot l'any, tot i que aquestes novacions contractuals no subsisteixin a la data del gaudi de les vacances.

En aquest sentit, el Tribunal defensa que difícilment podria complir-se el principi de no discriminació entre treballadors a temps complert i treballadors a temps parcial si s'admet que la retribució de les vacances d'aquests últims han d'estar condicionades per la jornada que realitzen en el moment del gaudi de les vacances – tal com manté l'empresa demandada-, mentre que, tal com s'ha pronunciat la jurisprudència, al personal a temps complert se'ls ha de garantir la retribució ordinària o habitual percebuda al llarg de l'any. Apuntar, al respecte, que la Sala precisa a la Sentència que la qüestió plantejada no es refereix a la incidència que puguin tenir sobre la retribució de les vacances les possibles hores complementàries, previstes l'article 12.5 ET, que s'haguessin pogut realitzar, sinó a les novacions contractuals per les quals s'amplia la jornada temporalment.

CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

EL TRIBUNAL SUPREM ES PRONUNCIA SOBRE EL CÒMPUT DEL TERMINI PER LA RECLAMACIÓ PATRIMONIAL DE L'ESTAT LEGISLADOR EN ELS SUPÒSITS D'IN-

CONSTITUCIONALITAT D'UNA NORMA

Sentència núm. 1.186/2020 del Tribunal Suprem Sala Contenciosa Administrativa, Secció 5a) de 21 de setembre de 2020 (rec. 2.820/2019)

La Llei 40/2015 del règim jurídic del Sector Públic va configurar la responsabilitat patrimonial de l'estat legislador, prevista per aquells supòsits en què calgui indemnitzar per actes d'aplicació de normes que hagin esdevingut declarades inconstitucionals.

Per accedir en aquesta indemnització la normativa requereix que s'hagi obtingut, en els cinc anys anteriors a la declaració d'inconstitucionalitat de la norma, una sentència ferma desestimària d'un recurs contra l'actuació administrativa que hagi ocasionat el dany, sempre que s'hagués allegat aquesta inconstitucionalitat posteriorment declarada (art. 32.5 Llei 40/2015).

A la sentència ara comentada el Tribunal Suprem interpreta aquests requisits i analitza si és vàlid que la sentència desestimària obtinguda els anys anteriors a la declaració d'inconstitucionalitat porti causa d'una sol·licitud de revisió d'ofici sobre l'acte que s'identifica com causant del dany.

Al supòsit de fet enjudiciat, un contribuent l'any 2011 no va recórrer una liquidació complementària de l'IRPF dictada per la Diputació Foral de Guipúscoa, de fet la va pagar, però mesos després va instar la revisió d'ofici sobre aquesta, al·legant la inconstitucionalitat de l'article 30.2 de la Norma Foral 10/2006 aplicat per dictar l'acte. La revisió d'ofici va ser desestimada, tant en via administrativa

com judicialment per sentència definitiva l'any 2016.

Succeeix que, paral·lelament, el Tribunal Constitucional l'any 2016 va declarar la inconstitucionalitat del referit precepte de la Norma Foral mitjançant la sentència núm. 203/2016.

En assabentar-se d'això, el referit contribuent va sol·licitar una reclamació de responsabilitat patrimonial per la inconstitucionalitat sobrevinguda de la norma, però tant en via administrativa com per part del TSJ del País Basc aquesta es va negar al·legant que la sentència desestimària obtinguda els anys anteriors no va ser contra la liquidació, la qual va esdevenir ferma, sinó contra la desestimació de la revisió d'ofici sobre aquesta, una actuació diferent i que no va causar el dany.

Doncs bé, el Tribunal Suprem a la sentència citada, opta per una interpretació àmplia de la norma, apreciant que el requisit de la Llei 40/2015 ha d'entendre's que comprèn totes aquelles formes d'impugnació d'aquesta actuació que, d'una part, posin de manifest la disconformitat de l'interessat amb la mateixa qüestionant la seva constitucionalitat i, d'una altra, donin lloc al control jurisdiccional plasmat en una sentència ferma en la qual es valori la constitucionalitat de la norma que després és objecte de pronunciació pel Tribunal Constitucional.

Per tant, acudint a la legislació tributària, considera el Tribunal Suprem que la revisió d'ofici d'actes nuls de ple dret és un mitjà vàlid de revisió dels actes tributaris i que, en conseqüència, satisfà el requisit de l'art. 32.4 de la Llei 40/2015, sent indiferent que la liquidació no s'impugnés per altres vies ordinàries.

Código Penal Comentarios y Jurisprudencia

5.ª edición

4 tomos
5.000 páginas

Coordinador:

Julián Sánchez Melgar

Magistrado de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo
y ex Fiscal General del Estado

contenidos:

5.ª edición actualizada a marzo 2020. En sus cuatro tomos y más de 4.000 páginas se analiza sistemáticamente el Código Penal a través de comentarios doctrinales y una cuidada selección de jurisprudencia, todo ello realizado por prestigiosos juristas, coordinados por Julián Sánchez Melgar, Magistrado de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo y ex Fiscal General del Estado.

Incluye la actualización de los 28 artículos afectados por las dos reformas llevadas a cabo por las Leyes Orgánicas 1/2019 y 2/2019, y además recoge las sentencias más relevantes que se han dictado recientemente (sobre delitos sexuales, sentencia del "procés", etc.). Cada precepto del Código Penal aparece acompañado de sus respectivos textos vigente y anterior, concordancias legislativas, Acuerdos del Pleno de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo, Instrucciones, Circulares y Consultas de la Fiscalía General del Estado, jurisprudencia y comentarios doctrinales, con una gran interpretación práctica, abordando con especial detalle todos los artículos afectados por las citadas reformas y jurisprudencia.

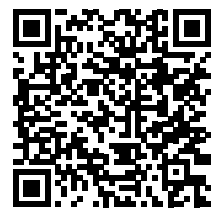
precio:

120 €

+4% de IVA

Adquiérela ya en

<https://bit.ly/CPenalSepin>

L'IVA EN EL COMERÇ ELECTRÒNIC

Maite Vilardebò Abella
Col·legiada Núm. 17.631

El comerç electrònic de béns, entès com les compres mitjançant internet o plataformes digitals ("marketplaces") per part de consumidors finals a empreses directament o a través d'intermediaris, està experimentant un gran desenvolupament en els darrers anys que, a més, ara s'està impulsant amb la pandèmia del COVID-19.

Aquesta situació fa necessària una modificació de la seva tributació indirecta (IVA) per tal d'evitar les ineficiències que genera l'actual tractament fiscal d'aquestes operacions.

Actualment aquestes entregues de béns d'empreses comunitàries a consumidors finals (B2C) tributen en origen, és a dir, porten l'IVA del país des d'on s'envia el producte, sempre que el proveïdor no superi determinats llindars de vendes en el país de destí (35.000 € anuals en el cas d'Espanya). No obstant, en un impost com l'IVA, que grava el consum, haurien de tributar sempre allà on es troba el destinatari dels béns. De no ésser així, el consumidor pot triar a quin proveïdor adquirir el producte en funció del país amb el tipus d'IVA més baix. Tots sabem que els

tipus d'IVA no estan harmonitzats a nivell europeu i pot haver-hi diferències considerables.

D'altra banda, quan els venedors o proveïdors superen els llindars de facturació anual que imposa cada país, s'han de registrar a cadascun dels diferents països on tinguin clients i repercutir l'IVA local en les seves vendes, amb la complicació administrativa que això suposa si comercialitzen a molts territoris. I, per si fora poc, quan el venedor és no comunitari queda lliberat d'aquestes càrregues i la importació dels béns queda exempta si el valor unitari del bé adquirit no supera els 22 €. Això genera una inacceptable alteració de la competència entre venedors comunitaris i extra-comunitaris.

Finalment, el fet que la majoria de compres es facin no directament al proveïdor sinó a través d'intermediaris o "interfaces" digitals afavoreix sovint el frau en el comerç electrònic internacional.

Dues Directives comunitàries de 2017 i 2019 han aprovat modificacions legals per tal de tractar de corregir aquestes ineficiències. Aquestes Directives s'han d'implementar per part dels Estats Membres

de la UE abans de l'1 de juliol de 2021. A Espanya ja tenim un projecte de llei per a la seva implementació, publicat el 31 d'agost passat, que està actualment en tramitació.

Els principals canvis passen per generalitzar el principi de tributació en destí. Així, aquestes entregues de béns tributaran sempre a l'Estat en el que els productes arribin (que generalment serà l'Estat de domicili del consumidor) i en funció del seu tipus aplicable d'IVA.

Això anirà acompanyat d'una simplificació administrativa important: es podrà aplicar el sistema de "finestra única", que implica que el proveïdor o venedor es pugui identificar fiscalment en un únic país de la UE i ingressar aquí, mitjançant una única auto-liquidació, l'IVA de tots els països on tingui clients. Aquest sistema és ja actualment aplicable als serveis prestats per via electrònica, de telecomunicacions i de radiodifusió i televisió, i serà també estès a qualsevol servei que, prestat a un consumidor final, tributi a l'Estat membre de residència d'aquest. D'aquesta forma, es permetrà als operadors presentar una única declaració i realitzar un únic pagament a l'Administració de l'Estat membre de identificació, procedint aquest posteriorment a transferir els imports corresponents a cadascun dels corresponents Estats membres de consum on s'hagi meritat l'impost.

Es manté un llindar de 10.000 €, però ara unificat per tota la Unió Europea, per sota del qual els operadors que estiguin establerts a un únic Estat membre po-

dran optar per fer tributar les vendes de béns on line a l'IVA de l'Estat membre de sortida dels béns.

Finalment, i com a mesura que pot provocar força polèmica i complicació en la seva correcta implementació, s'involucra als "interfaces" digitals (marketplaces) en la recaptació de l'IVA en determinades vendes de béns a distància. Concretament, això passarà en aquells casos en què la venda de béns on-line a consumidors finals sigui facilitada per un intermediari digital (tipus Amazon, per exemple, entre molts d'altres) i els béns provenguin de fora de la UE, essent el seu valor unitari no superior als 150 euros o quan provenguin de la UE (inclòs territori espanyol) però el comercialitzador o proveïdor no estigui establert a la UE. En aquests casos, s'entendrà que, exclusivament als efectes de l'IVA, aquesta "interfaz" o plataforma facilitadora (intermediari) rebrà els béns del proveïdor/comercialitzador i els entregarà al consumidor final, existint llavors dues entregues: una del comercialitzador a l'intermediari (que es considerarà exempta d'IVA) i una segona (fictícia) d'aquest al consumidor final, subjecte a l'impost. Per tant, serà en aquesta darrera on l'intermediari o interfaz haurà de repercutir l'impost al comprador i ingressar-lo a Hisenda, encara que no hagi comprat realment els béns ni aquests hagin estat ni tant sols emmagatzemats a les seves instal·lacions.

És a dir, per exemple, si a partir de l'1 de juliol de 2021 comprem un mòbil a un venedor o comercialitzador xinès a través d'Amazon, serà aquesta entitat, i no el comercialitzador xinès, el subjecte passiu obligat a repercutir-nos en factura l'IVA del 21% i el responsable d'ingressar-lo degudament a la Hisenda espanyola. D'aquesta forma s'intenta reduir el frau fiscal en IVA que es produeix sovint en aquests tipus d'operacions. És més fàcil controlar Amazon que el proveïdor xinès. Tot això no aplica en cas de vendes locals, és a dir, per part de comercialitzadors espanyols amb entrega del producte des d'Espanya o des d'un altre país de la UE, encara que siguin on-line a través d'aquestes plataformes d'intermediació.

Ens trobem, doncs, amb modificacions molt rellevants que fan necessària una revisió acurada i una adequada planificació per part dels comerciants que estiguin venent els seus productes on-line a consumidors d'altres països, ja sigui directament o mitjançant portals digitals d'intermediació. Caldrà endegar les accions oportunes per tal d'estar preparats abans del proper estiu per operar dins d'aquesta nova legalitat.

LA UNCITRAL ES PLANTEJA REGULAR LA INVESTIGACIÓ I RECUPERACIÓ D'ACTIUS (ASSET TRACING & RECOVERY)

Reflexions entorn un col·loqui que va finalitzar amb un estímul general dels assistents a UNCITRAL per tal continuar amb l'anàlisi del tema i de realitzar futurs treballs sobre la matèria.

Héctor Sbert
Col·legiat núm. 26.357

El 6 de desembre de 2019, la UNCITRAL (Comissió de les Nacions Unides per a la Unificació del Dret Mercantil Internacional) va celebrar, a la seva seu de Viena, un col·loqui sobre la investigació i recuperació d'actius (asset tracing & recovery), sota els auspicis del seu Grup de Treball V (Dret de la Insolvència). Hi van assistir més d'un centenar de professionals especialitzats en la matèria.

El col·loqui tenia com a objectiu iniciar un procés de debat i d'anàlisi entre professionals i acadèmics de diferents jurisdiccions. El seu objectiu final era assistir la UNCITRAL en la seva decisió d'involucrar-se o no en la preparació d'instruments legals relacionats amb la investigació i recuperació d'actius a nivell internacional.

En cas afirmatiu, un altre aspecte important a determinar és l'angle que s'ha d'utilitzar per abordar la temàtica, a la vista de la seva complexitat i de les seves múltiples ramificacions.

Després d'aquesta primera sessió, s'espera que el debat continuï en futures reunions del Grup de Treball V UNCITRAL, a celebrar al llarg del present any 2020.

PROBLEMES GENERALS DERIVATS DE LA INVESTIGACIÓ I RECUPERACIÓ D'ACTIUS

Si bé no hi ha una definició comuna del concepte d'investigació i recuperació d'actius, la investigació d'actius (asset tracing) es refereix al procés tendent a la identificació i localització de béns. Per la seva banda, la recuperació d'actius (asset recovery) és posterior a la seva investigació i es pot entendre com el procés de devolució de l'actiu al seu reclamant.

Originàriament, els conceptes d'asset tracing i asset recovery s'ha relacionat amb els actius defraudats o distrets de forma indeguda. No obstant, es comença a observar una tendència a l'ampliació d'aquest concepte per tal d'incloure-hi tot tipus d'investigacions, amb independència de la necessitat jurídica que les motiven, donat que els instruments que utilitzen i els reptes que presenten són essencialment els mateixos.

En definitiva, la investigació i recuperació d'actius es configura com un concepte multidimensional. Les seves eines s'utilitzen en diferents contextos com ara processos penals, concursals, civils (per exemple, en qüestions patrimonials lligades a processos de família o successions), així com en l'execució de sentències i laudes arbitral, entre d'altres.

Malgrat ser essencial per a l'efectivitat del dret a la tutela judicial, hi ha grans disparitats entre les diferents jurisdiccions sobre la seva regulació. En conseqüència, malgrat el caràcter elemental del seu concepte teòric i de la seva necessitat pràctica, la seva aplicació material es presenta com problemàtica, especialment en l'àmbit transfronterer.

Significativament, moltes jurisdiccions no tenen eines adequades per a la investigació i la recuperació d'actius. Així mateix, les regulacions existents mostren un fort contrast entre les jurisdiccions de dret continental (civil law) i les de tradició anglosaxona (common law) en aspectes essencials com, per exemple, les obligacions de les parts, el paper del tribunal, l'ús de la discovery i altres mitjans d'investigació, les obligacions de col·laboració per part de tercers, les conseqüències de l'incompliment, etc. Conseqüentment, l'efecte extraterritorial d'algunes mesures d'investigació i

---

recuperació d'actius pot resultar difícil, i les eines utilitzades en algunes jurisdiccions poden oposar-se a principis legals elementals en d'altres.

Finalment, els problemes que es plantegen en torn dels actius digitals (digital assets) i la investigació digital d'actius (dos conceptes que convé diferenciar) també s'han d'abordar en la nostra era de canvis tecnològics vertiginosos. En aquest sentit, la tecnologia blockchain presenta enormes barreres per a la investigació i recuperació de certs actius digitals (com a exemple, les criptomonedes).

El treball de les organitzacions internacionals. Eines d'investigació i recuperació d'actius ja existents en instruments jurídics internacionals actuals

Un dels punts més destacats del col·loqui va ser l'oportunitat de conèixer el treball que, a hores d'ara, ja estan realitzant diverses organitzacions internacionals actives en la matèria.

Les ponències realitzades van deixar clar com les diferents eines de investigació i recuperació d'actius existents en diferents contextos (penal, civil i concursal) s'utilitzen de forma entrelaçada en la pràctica amb l'objectiu d'en maximitzar-ne els resultats.

En aquest sentit, les publicacions de la Iniciativa StaR (Stolen Assets Recovery Initiative) –fruit de la col·laboració entre l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC) i el Banc Mundial– tenen una importància cabdal per a difondre el coneixement al voltant del millor potencial i ús combinat d'eines d'investigació i de recuperació d'actius en l'àmbit civil, penal i concursal.

Aquestes publicacions tenen títols tan expressius com *The Asset Recovery Handbook* (2011), *The Puppet Masters: How the Corrupt Use Legal Structures to Hide Stolen Assets and What to Do About It* (2011), *Public Wrongs, and Private Action: Civil Lawsuits to Recover Stolen Assets* (2015) i *Going for Broke: Insolvency Tools to Support Cross-Border Asset Recovery* (2020). Aquesta última obra va ser presentada durant el col·loqui. Així mateix, en qüestions de dret civil i mercantil, també es va parlar de l'activitat d'UNIDROIT i de la Conferència de La Haia sobre Dret Internacional Privat (HcCH).

En particular, la Convenció de Ciutat del Cap, de 16 de novembre de 2001, relativa a Garanties Internacionals sobre Elements d'Equip Mòbil, cobreix les eines d'investigació i de recuperació d'actius destinades a equips arrendats o finançats i a gestionar la seva baixa registral i el seu retorn al país d'origen.

Així mateix, la Convenció de La Haia de 18 de març de 1970 sobre l'Obtenció de Proves a l'Estranger en Matèria Civil o

Mercantil (el "Conveni sobre evidències de La Haia") permet que els tribunals puguin intercanviar informació sobre investigació d'actius mitjançant l'emissió de comissions rogatòries. Durant el col·loqui es van debatre experiències pràctiques en matèria d'investigació d'actius basades en l'ús de la Convenció La Haia.

Així mateix, diverses regulacions de la Unió Europea (UE) permeten obtenir proves i dur a termes mesures d'investigació i de recuperació d'actius en matèria civil i mercantil entre els estats membres de la UE, com per exemple, entre altres, el Reglament (CE) n° 1206/2001 relatiu a la cooperació entre els òrgans jurisdiccionals dels Estats membres en l'àmbit de l'obtenció de proves en matèria civil o mercantil cooperació entre els tribunals dels Estats membres en la presa de proves en matèria civil o comercial o el Reglament (UE) n° 655/2014, pel que s'estableix el procediment relatiu a l'ordre europea de retenció de comptes a fi de simplificar el cobrament transfronterer de deutes en matèria civil o mercantil. Tanmateix, el repte consisteix en aconseguir un enfocament uniforme a la UE en l'aplicació de les mesures previstes en aquests instruments.

Finalment, diverses lleis de model de la UNCITRAL també fan referència a mesures que es poden utilitzar en la investigació i recuperació d'actius en contextos d'insolvència, arbitratge i contractació pública (inclòs el seu treball actual en qüestions de titularitat real).

Tot plegat, el col·loqui va oferir un panorama integral dels instruments disponibles actualment i dels reptes comuns a les diverses jurisdiccions, especialment en matèria transfronterera. També va donar l'oportunitat de debatre sobre possibles maneres d'avançar en el tractament legal del tema a nivell internacional amb el suport de la UNCITRAL.

PERSPECTIVES DE FUTUR

El col·loqui va acabar amb un estímul general dels assistents a UNCITRAL per tal continuar amb l'anàlisi del tema i de realitzar futurs treballs sobre la matèria. Els assistents van respondre a una enquesta electrònica al final del col·loqui, en la qual la majoria va considerar que s'haurien d'iniciar treballs d'investigació i de recuperació d'actius en matèria d'insolvència i, posteriorment, ampliar l'anàlisi a altres àrees, com les abordades durant el col·loqui.

Serà interessant observar els futurs desenvolupaments i activitats específiques realitzades properament i que s'anunciaran a la reunió del grup de treball 5 d'UNCITRAL, la qual tindrà lloc a Nova York. ¹⁴

SHARENTING: SOBREEXPOSICIÓ DELS MENORS A INTERNET

Guia bàsica i útils recomanacions al voltant del “sharenting” definit com la pràctica dels pares de compartir en les xarxes socials informació personal, especialment imatges, sobre els seus fills

Maria Planas Ballvé
Col·legiada núm. 39.318

La nostra societat està vivint una Revolució Tecnològica que ha creat un entorn digital en el qual els menors d'edat es troben desprotegits en relació al seu dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

Quan busquem en el cercador Google el nostre nom és possible que es trobi informació i imatges d'anys enrere que no volem que siguin públiques i que van ser penjades en xarxes socials pels nostres pares sense el nostre consentiment.

Podem definir el “sharenting” com la pràctica dels pares de compartir en les xarxes socials informació personal, especialment imatges, sobre els seus fills.

Amb aquest fenomen els menors no tenen control sobre la informació de la seva persona que és publicada i es troben sobreexposats. Aquesta activitat comporta una intromissió il·legítima del dret fonamental a la intimitat personal i de la pròpia imatge dels fills.

El dret a la intimitat és el dret a mantenir una esfera privada constituïda per aquelles manifestacions de la pròpia vida que un no vol que siguin conegudes. Es troba reconegut en l'art.18 CE i regulat en la Llei 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat

i la pròpia imatge i en la Llei 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica al menor, modificada per la Llei 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció de la infància i adolescència.

Els menors d'edat es troben en un moment en el qual la seva personalitat està en ple procés de desenvolupament i, per això, són considerats especialment vulnerables. Les intromissions il·legítimes dels seus drets seran molt més greus que les que puguin sofrir les persones majors d'edat. Per això, els menors es troben hiperprotegits i l'ordenament jurídic ha de ser especialment garantista perquè sigui efectiva aquesta protecció.

El menor d'edat és qui pot fer per si mateix, segons la seva edat i capacitat natural, els actes relatius als drets de la personalitat (art. 211-5 a) CCC). Haurà de prestar el seu consentiment de manera expressa per si mateix, no cabent la representació dels seus pares. Aquest criteri es pot trobar idènticament reproduït en l'art. 222-47.2.a) CCC, per a la tutela, i en l'art. 236-18.2.a) CCC per a la potestat parental. La LDOIA, en el seu art. 17.1, també reconeix la capacitat del menor en incorporar-lo com un principi general que integra el seu estatut jurídic, quan estableix que, a excepció que la llei limiti l'exercici, els menors i els adolescents poden defensar i exercitar per si mateixos els seus drets.

En la pràctica, es constata que els pares duen a terme l'exercici del dret a la intimitat i pròpia imatge dels seus fills menors sense el seu consentiment, cometent una intromissió il·legítima dels seus drets fonamentals.

En tant que els progenitors hagin pogut cometre una intromissió il·legítima del dret a la intimitat i pròpia imatge dels seus fills amb el sharenting, aquests seran els responsables civils pel mal ocasionat.

La legitimació per a reclamar correspon al fill quan adquireixi maduresa suficient o la majoria d'edat, al Ministeri Fiscal i, quan la intromissió s'hagi dut a terme només per un dels titulars de la pàtria potestat, l'altre progenitor en la seva representació (l'art. 3 LO 1/1982 estableix que el consentiment "haurà de prestar-se per ells mateixos si les seves condicions de maduresa ho permeten, d'acord amb la legislació civil" i que quan no sigui possible, es deurà "d'atorgar-se mitjançant escrit pel seu representant legal, qui estarà obligat a posar en coneixement previ del Ministeri Fiscal el consentiment projectat. Si en el termini de vuit dies el Ministeri Fiscal s'oposés, resolrà el Jutge"). Es podran interposar dues accions: l'acció de cessació i l'acció d'indemnització per danys i perjudicis (9.2.a) i b) LO 1/1982 i art.1902 CC).

Proposem les següents recomanacions a fi de protegir el dret fonamental a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge dels menors d'edat en les xarxes socials:

- 1.** Familiaritzar-se/conèixer els normes de privacitat dels xarxes socials per a ser coneixedors de l'impacte que poden tenir les publicacions.
- 2.** Activar un sistema d'alerta com GoogleAlert que ens permeti saber quan es publica en alguna pàgina web o xarxa informació i/o imatge sobre el menor d'edat. També s'haurien d'activar les notificacions de les aplicacions en els nostres dispositius per a controlar els comentaris i estar al dia del que s'està esmentant en xarxes sobre ells.
- 3.** Quan compartim informació (sobretot en blogs o fóruns) sobre els nostres fills hem de fer-ho de manera anònima per a respectar la seva privacitat i no influir en la seva reputació digital. Tampoc s'ha de publicar la localització del nen o la nena.
- 4.** Els comptes dels usuaris de les xarxes socials han de configurar-se com a privades. Ens permetrà tenir un major control sobre qui té accés a aquesta informació i/o imatge i administrar el nostre públic.

- 5.** Les opcions de privacitat ens permeten bloquejar l'accés a determinats usuaris que pot ser convenient que no tinguin accés a les nostres dades i crear entre les nostres amistats grups més reduïts ("millors amics", "família") que seran els que tinguin accés a determinades publicacions.
- 6.** En la mesura que el menor d'edat tingui maduresa suficient per a comprendre la transcendència dels actes, consultar-li i donar-li l'oportunitat de vetar la publicació de la seva imatge.
- 7.** Evitar compartir imatges dels menors nus o semi nus o que puguin resultar burletes. Són comuns les fotografies de nadons seminús o en el bany. Les imatges "burlesques" poden ser utilitzades com a "memes" i convertir-se virals.
- 8.** Preguntar-se sobre els efectes que poden tenir a mitjà i llarg termini en el lliure desenvolupament de la seva personalitat. Estem davant un dret fonamental i ha de ser la mateixa persona, com a titular del seu dret, la que configura la seva pròpia premta digital.
- 9.** Respecte a les administracions públiques seria bo dissenyar campanyes de conscienciació i de salut pública. D'una banda, dissenyar una guia de bones pràctiques per als progenitors. Per l'altre, prenent com a exemple el model del Regne Unit, establir un programa curricular obligatori en els plans docents sobre l'exercici responsable i les seves implicacions en relació amb els drets fonamentals. ¶

LA SOLUCIÓN EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTOS LABORALES EN TIEMPOS DEL COVID-19

Análisis de la conveniencia de apostar por la resolución alternativa de conflictos en el ámbito laboral, especialmente justificada por el aumento del colapso en la jurisdicción producido por la crisis sanitaria y la paralización de la actividad económica.

Antonio Martínez-del-Hoyo Clemente
Col·legiat núm. 10.715

En el último número publicado de “Món Jurídic” la diputada Susana Ferrer nos hablaba de la resolución de conflictos después de la COVID-19, y eso me ha animado a escribir sobre la solución extrajudicial de los conflictos, en el ámbito laboral, en la era del COVID-19.

Cabe recordar que estos sistemas extrajudiciales, alternativos, para la solución de conflictos, los ADR (Alternative Dispute Resolution), nacen como alternativa a la tradicional función de administración de justicia realizada por Juzgados y Tribunales que administran la justicia, que juzgan y hacen cumplir lo juzgado.

El desarrollo de los sistemas alternativos de solución de conflictos se justifica, por una parte, en el volumen de asuntos que llegan a los Juzgados, un volumen que es inasumible, que difícilmente puede conseguir el nivel de equilibrio entre los nuevos asuntos que llegan a los juzgados y la capacidad para resolverlos en igual número y también que muchas veces los justiciables

no quedan plenamente satisfechos con las soluciones judiciales.

Por eso – entre otras razones- hace ya un tiempo nacieron los sistemas alternativos para la solución de conflictos que se articulan a través de tres procedimientos: la conciliación, la mediación y el arbitraje.

Por lo que se refiere al ámbito laboral son diversos los órganos que han desarrollado estos sistemas, p.ej. los órganos administrativos en Cataluña: el Servei de Conciliacions (conocido como CMAC), la autoridad laboral cuando hace funciones de mediación o la inspección de trabajo cuando hace también labores de mediación.

Pero fundamentalmente son los procedimientos configurados mediante Acuerdos Interprofesionales, que son pactos entre patronales y sindicatos más representativos que han dado lugar a la creación de organismos de solución extrajudicial de conflictos.

Estos organismos existen actualmente en todas las Comunidades Autónomas. A nivel estatal existe un organismo que interviene en los conflictos colectivos que afecten a centros del trabajo de diferentes Comunidades (SIMA).

En el caso de Cataluña dicho organismo recibe el nombre de Tribunal Laboral de Cataluña (en adelante TLC) y está en funcionamiento desde el año 1992.

LA CONFLICTIVIDAD Y LA COVID-19

En estos días, en los que estamos viviendo la pandemia del COVID-19, los conflictos laborales se han visto incrementados como consecuencia, de los expedientes de regulación, (ERTES, por fuerza mayor, o por causa organizativa o productiva, y su aplicación a las empresas), también por la ingente cantidad de nueva normativa laboral producida en los últimos meses; (ha habido momentos en los que casi cada día teníamos un nuevo Real Decreto en las mesas de nuestros despachos).

Y junto a ello, además, los criterios del Ministerio de Trabajo, las indicaciones por parte del SEPE, las instrucciones del INSS, o de la TGSS.

Y por encima de todo ello las restricciones para los contactos personales.

LA NECESIDAD DE UNA SOLUCIÓN PARA LA NUEVA SITUACIÓN

Esta restricción para los contactos personales ha influido también sobre la actividad del TLC que ha tenido que, primero, suprimir y después restringir la actividad presencial.

Como consecuencia de todo ello se ha diseñado una estrategia para ofrecer una alternativa al funcionamiento tradicional: un procedimiento de funcionamiento "en línea".

Este procedimiento está basado en la utilización de videoconferencias para hacer las conciliaciones, las mediaciones y los arbitrajes en los conflictos que se generan entre las empresas y los trabajadores

LA MEDIACIÓN EN EL TLC

Me referiré sólo al procedimiento de mediación del TLC, recordando que es un proceso voluntario, al que cabe una sumisión expresa por las partes o una sumisión tácita mediante la inclusión de una cláusula genérica de sumisión en el convenio colectivo o en el pacto de empresa que corresponda.

Este procedimiento se caracteriza por su flexibilidad y por su facilidad.

A CAUSA DE LA COVID-19, LOS CONFLICTOS LABORALES SE HAN VISTO INCREMENTADOS COMO CONSECUENCIA DE LOS EXPEDIENTES DE REGULACIÓN Y POR LA INGENTE CANTIDAD DE NUEVA NORMATIVA LABORAL PRODUCIDA EN LOS ÚLTIMOS MESES.

Así, ya desde el inicio, se pone a disposición de las partes un modelo normalizado para formalizar el escrito introductorio, (el equivalente a la demanda del proceso judicial). Escrito que puede presentarse por correo electrónico, por fax y por supuesto presencialmente.

El TLC procederá a su registro y en el plazo máximo 7 días convocará a las partes para la mediación.

LA MEDIACIÓN TELEMÁTICA

Una vez designados los mediadores se iniciará propiamente el proceso de mediación telemático: en el día y

hora anunciados, con el soporte de la correspondiente plataforma telemática, comparecerán todas y cada de las personas intervinientes en este procedimiento, desde sus casas, despachos u oficinas, o sea, telemáticamente.

En una pantalla (de ordenador, tablet o smartphone) se verán reflejados las partes: los trabajadores, los representantes de la empresa, así como los mediadores propuestos por la parte empresarial y los mediadores propuestos por los sindicatos, también el secretario actuante que será quien va a regular las intervenciones y las apariciones en pantalla.

La primera intervención será con la presencia en la pantalla de todos los intervinientes y servirá para conocer los puntos de vista de las partes sobre el conflicto planteado y las posibilidades de llegar a un acuerdo.

A partir de ese momento caben reuniones por separado, habilitando desde la plataforma telemática las salas necesarias que garantizan la confidencialidad de las mismas. Se habilitan una sala para cada una de las partes y una sala para los mediadores.

Si hay acuerdo, porque las partes rápidamente se ponen de acuerdo, habrá finalizado el acto de mediación.

EL TRIBUNAL LABORAL DE CATALUÑA HA TENIDO QUE, PRIMERO, SUPRIMIR Y DESPUÉS RESTRINGIR LA ACTIVIDAD PRESENCIAL. POR ELLO HA PUESTO A DISPOSICIÓN DE LOS USUARIOS UN SISTEMA DE MEDIACIÓN “EN LÍNEA”.

LA PROPUESTA MEDIADORA

Si no hay acuerdo el reglamento prevé la elaboración de una propuesta mediadora elaborada por los mediadores, propuesta que constará por escrito en el acta de mediación.

La comisión de mediación deberá obligatoriamente realizar una propuesta mediadora que se entregará a ambas partes, propuesta que tiene que estar consensuada íntegramente por el equipo mediador, sin intervención de las representaciones respectivas.

Las partes deberán contestar respecto a si aceptan la propuesta. La respuesta a la misma ha de ser global.

En función de la especialización del tema pueden intervenir las denominadas comisiones técnicas que existen en el TLC, que constituyen un auténtico peritaje en materias especializadas como puede ser, p.ej.: organización del trabajo, la prevención de riesgos laborales, temas económicos, aspectos referidos a la externalización de las pensiones, planes de igualdad, etc.

Si la propuesta mediadora se acepta por las partes habrá acuerdo y si no se asume la propuesta mediadora se levantará un acta con el resultado de sin acuerdo en la que la comisión recogerá la posición última de las partes.

Tanto los datos identificatorios de las partes como la lectura del acta que ponga fin a la mediación serán objeto de la correspondiente grabación que quedará registrada en el propio Tribunal al objeto de poder certificar la presencia y la conformidad con el contenido del acta de los intervinientes. El acta final será remitida a las partes por correo electrónico, certificada por el secretario de la Comisión de Mediación.

Si se llega a un acuerdo de mediación en un conflicto colectivo éste tiene la misma eficacia que lo establecido en los convenios colectivos, y en caso de un conflicto individual, los efectos del acuerdo serán los previstos en el Título V del primer libro de la Ley Reguladora de la Jurisdicción Social.

El acuerdo pone fin al conflicto con la obligación de cumplir lo que en él se establece, título que ya es ejecutivo en sí mismo sin necesidad de ratificación ante el juez o el tribunal.

En el caso de la mediación finalmente finalice sin acuerdo o se tenga por intentada sin efecto se tendrá, también, por cumplido el trámite preprocesal obligatorio previsto en la Ley Reguladora de la Jurisdicción Social (obligación de un proceso de conciliación o mediación antes de plantear un conflicto ante el juzgado).

VALORACIÓN DE LA EXPERIENCIA

Como conclusión podemos decir que los procesos telemáticos de mediación en el ámbito laboral tramitados ante el Tribunal Laboral de Cataluña son una alternativa a la solución judicial y son un buen sistema en las situaciones excepcionales como es el caso de la pandemia que estamos viviendo.

La experiencia vivida desde el principio del mes de mayo con los más de doscientos expedientes tramitados telemáticamente, ha sido valorada satisfactoriamente por las partes, y atestigua que es una solución eficaz demostrativa de la capacidad de adaptación que tenemos a las nuevas realidades que se presentan.

Los sistemas de solución extrajudicial de conflictos por vía telemática tienen junto a sus ventajas algunos inconvenientes, como es que falta de ese contacto personal que en la solución de un conflicto es tan importante y claramente también algunas ventajas, entre otras muchas, como son la de evitar el contacto y por lo tanto los contagios, la reducción de la movilidad y por lo tanto la afectación al medio ambiente. ¹⁴

En aquest present excepcional,
protegeix-te per gaudir d'un futur normal

DISTÀNCIA

MANS

MASCARETA

APORTACIÓ PER
A LA JUBILACIÓ

**Fes la teva aportació
abans del 30/12/20!**

Alter Mútua, des de 1840 garantint el futur dels Advocats i Advocades

La COVID-19 ens ha privat de viatges, celebracions, projectes...
Que no t'impedeixi gaudir del teu futur

Rendibilitat garantida del 3% fins al 31/12/2021

A partir d'aquesta data, la **rendibilitat bruta** mínima garantida serà del **0,25%**, més la participació en guanys de cada any. La rendibilitat bruta mitjana dels darrers 3 anys ha estat del **3,00%**. *Rendibilitats passades no pressuposen rendibilitats futures.*

Importants avantatges fiscals

La teva aportació et generarà un **important estalvi fiscal** gràcies a la normativa sobre l'IRPF específica per a les Mutualitats de Previsió Social.

Excel·lent ràtio de solvència: total garantia i seguretat per al teu estalvi

Alter Mútua t'ofereix una **ràtio de solvència del 231%**, més del doble del mínim exigible, amb un **89,31%** de les inversions en renda fixa. *Dades a 31/12/2019.*

+ INFORMACIÓ:

T. 93 207 77 75

| www.altermutua.com

| assessors@altermutua.com

Segueix-nos a les nostres xarxes socials:

EL COL·LEGI ES MOU

3 ANYS DE MANDAT, OBJECTIUS ASSOLITS

Des de la Junta de Govern del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, un cop celebrats els tres primers anys del seu mandat, fan balanç tot destacant que ha aconseguit la gran majoria de fites que es van marcar a l'inici d'aquest il·lusionant repte al front de la Corporació.

Sens dubte, el principal repte que ha tingut l'ICAB aquest 2020 ha estat fer front a la COVID-19, primer amb mesures per assegurar el funcionament de la institució i vetllar perquè l'advocacia, com a servei essencial de la societat, pogués exercir amb total seguretat la professió i afrontar el possible escenari de col·lapse de l'Administració de Justícia com a conseqüència de l'aturada de l'activitat econòmica i judicial.

EN DEFENSA DE LA PROFESSIÓ

Des del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona s'ha col·laborat i estem col·laborant aquest any 2020, més intensament que mai, amb les diferents autoritats governatives, perquè no es pot legislar sense escoltar i tenir en

compte la veu de l'advocacia. En aquest sentit, cal ressaltar la tasca realitzada des de la Comissió de Relacions

amb l'Administració de Justícia (CRAJ) doncs a través d'ella s'ha procurat garantir els drets que l'Advocacia té en la seva relació amb l'Administració de Justícia, canalitzant les eventuais incidències que es produeixen en l'àmbit de la nostra demarcació.

TORN D'OFICI

Amb la transcendental missió de defensar l'estat social i democràtic des del Col·legi s'ha vetllat en tot moment per la seguretat dels més de 3.200 companys i companyes del Torn d'Ofici amb la finalitat de garantir el dret de defensa de la ciutadania i aquest segueix sent un dels nostres reptes de l'any. Per això, a més de facilitar les mesures recomanades per les autoritats sanitàries també s'ha impulsat, a través de la Comissió del Torn d'Ofici i Assistència, que les primeres assistències en comissaries i dependències policials hagin pogut fer-se de manera preferent a través de videoconferències gràcies a l'acord governatiu del TSJC.

PROMOCIÓ ADR

Aquesta Corporació també està apostant de manera decidida per apropar la Justícia als estàndards europeus a través de la promoció dels mètodes ADR -com la mediació o l'arbitratge- o el reforç d'un dret preventiu basat en la cultura de la negociació i el pacte. Sens dubte aquests mecanismes poden ajudar a pal·liar el possible escenari de col·lapse de l'Administració de Justícia com a conseqüència de la paralització del seu funcionament durant gairebé tres mesos.

Webinar sobre vistes telemàtiques en temps de Covid-19. Visió pràctica de l'advocacia de part i dels àrbitres.

Un altre exemple és la resolució SLT/2700/2020, de 29 d'octubre, que recull les reivindicacions de l'Advocacia Catalana pel que fa a l'ús preferent de l'Assistència Telemàtica a les persones detingudes o investigades en centres policials davant l'actual situació de brot epidèmic de la COVID-19.

L'ICAB, mitjançant el TAB, ha estat part promotora del FAST-TRACK, iniciativa que com el seu propi nom indica -camí ràpid- té com a principal propòsit oferir una via àgil per a la resolució de conflictes de caràcter contractual per a aquelles empreses i particulars que precisen d'una solució immediata, sent per tant una alternativa idònia ja que satisfà les pretensions de les parts en un termini de temps substancialment menor al d'un procés judicial.

FORMACIÓ

Facilitar formació jurídica de qualitat que permeti als advocats i les advocades adaptar-se als avatars d'un mercat laboral que resulta ser cada vegada més global, complex i competitiu ha estat un altre dels

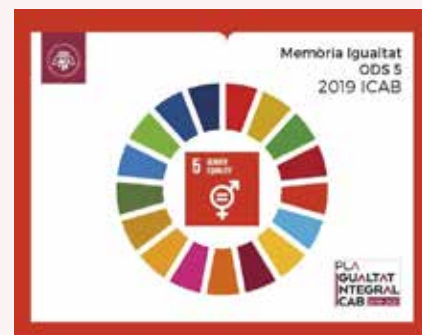

objectius de la Junta. La formació contínua i gratuïta seguirà sent un dels estàndards de la Corporació per estar al dia de les principals novetats tant jurisprudencials com legislatives del nostre ordenament jurídic; treballant des de la Comissió de Cultura i les seccions per comptar amb les ponències d'experts de primer nivell en congressos, cursos i conferències. Precisament, el confinament motivat per la COVID-19 ha servit per consolidar un projecte que feia temps venia gestant per part de l'actual Junta, la formació en línia, l'impuls de la qual ha estat possible gràcies a la generositat de molts professionals, que repartits per tota la geografia espanyola han compartit la seva experiència en Càpsules Formatives, Webinars, Sessions on-line i Congressos.

També cal posar en valor el gran treball realitzat des de la Comissió de Normativa de l'ICAB, ja que a més de facilitar, a través de la pàgina web i la newsletter, la ingent activitat normativa que ha estat aprovada pel Govern, des del passat mes de març arran de l'Estat d'Alarma, també ha treballat incansablement en l'elaboració de propostes legislatives per combatre problemes que generen indefensió a la ciutadania. Un exemple d'això és la proposta de modificació de la LECrim per acabar amb les ocupacions il·legals d'habitatges davant l'alta proliferació d'aquest tipus de situacions a Espanya i, molt especialment, a Catalunya.

PLA D'IGUALTAT

L'ICAB ha estat pioner en el desenvolupament d'un pla d'Igualtat (Pla d'Igualtat ICAB 2018-2021). Des del col·legi s'ha continuat aquest 2020 duent a terme accions en defensa de la paritat i de la promoció del talent femení, especialment a través de la formació, per acabar amb la infrarepresentació de les dones en els òrgans de decisió i representació; sense oblidar tampoc la lluita contra execrable violència de gènere.

COMPROMÍS AMB ELS ODS

La funció social de l'Advocacia resulta innegable en el conjunt de la societat, i, en aquest sentit, cal assenyalar el compromís de la Junta de Govern pel compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, que s'ha reflectit en el treball realitzat per la Corporació tant a nivell nacional com internacional per contribuir al prestigi de l'Advocacia com a professió que està cridada a liderar els transcendents reptes que ens depara el segle XXI.

TRANSFORMACIÓ DIGITAL

La tecnologia ha demostrat ser una eina imprescindible en el context que vivim, sent un dels projectes més ambiciosos del mandat la creació d'una autèntica seu digital impulsada des de la Comissió de Transformació Digital. La nova seu compta amb un disseny més modern i funcional que permet un accés més fàcil a la informació, amb un potent cercador de continguts, la possibilitat de personalitzar l'àrea personal i realitzar tots els tràmits on-line són algunes de les moltes novetats i millores.

Des de la Junta i davant l'any que queda de mandat continuarà treballant intensament, com fins ara, per assolir tots els objectius establerts i facilitar i millorar el dia a dia de l'advocacia barcelonina.

COMUNICAT DE LA JUNTA DE GOVERN DE L'ICAB EN SUPORT L'EXCM. SR. FRANCISCO JAVIER LARA PELÁEZ

La Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va acordar, per unanimitat, donar el seu més ple suport el passat 26 d'octubre, a l'Excm. Sr. Francisco Javier Lara Peláez, degà en aquell moment de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Màlaga, davant l'obertura de diligències penals per un possible delictes de desobediència de què ha estat objecte per haver exigint el passat mes de maig -en situació de confinament- l'adopció de les mesures de seguretat necessàries per tal que l'exercici del dret de defensa per part dels advocats i de les advocades del servei de guàrdia es desenvolupés amb totes les garanties sanitàries.

La Junta de Govern de l'ICAB recorda que l'article 53, lletra ñ, de l'Estatut General de l'Advocacia Espanyola disposa que correspon a les Juntes de Govern dels Col·legis vetllar per tal que en l'exercici professional s'observin les condicions de dignitat que corresponen a l'advocacia, tal com va fer el degà de Màlaga en unes circumstàncies d'especial dificultat, en què l'advocacia va garantir de manera exemplar el dret a l'assistència lletrada de totes les persones.

NOTICIAS · Titular

Comunicado de la Junta de Gobierno del ICAB en apoyo a al Excmo. Sr. Francisco Javier Lara Peláez, decano del Ilustre Colegio de Abogados de Málaga

26/10/2020

La Junta de Gobierno del Ilustre Colegio de la Abogacía de Barcelona ha acordado, por unanimidad, dar su más pleno apoyo al Excmo. Sr. Francisco Javier Lara Peláez, decano del Ilustre Colegio de Abogados de Málaga, ante la apertura de diligencias penales por un posible delito de desobediencia de que ha sido objeto por haber exigido el pasado mes de mayo -en situación de confinamiento- la adopción de las medidas de seguridad necesarias para que el ejercicio del derecho de defensa por parte de los abogados y de las abogadas del servicio de guardia se desarrollara con todas las garantías sanitarias.

La Junta de Gobierno del ICAB recuerda que el artículo 53, letra A, del Estatuto General de la Abogacía Española dispone que corresponde a las Juntas de Gobierno de los Colegios velar para que en el ejercicio profesional se observen las condiciones de dignidad que corresponden a la abogacía, tal como hizo el decano de Málaga en unas circunstancias de especial dificultad, en las que la abogacía garantizó de manera ejemplar el derecho a la asistencia letrada de todas las personas.

LA COMISSIÓ D'ESTRANGERIA, TREBALLANT PER DONAR SOLUCIÓ A LA PROBLEMÀTICA AMB LES CITES

La Comissió d'Estrangeria del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ha realitzat nombroses actuacions exigint institucionalment una solució que posi fi a la greu problemàtica derivada de l'absència de cita prèvia per als diferents tràmits policials d'estrangeria. Problemes que incideixen molt negativament en la situació i condicions de vida dels ciutadans i ciutadanes de la Unió Europea i de tercers països, dificultant la legítima defensa dels seus drets i interessos per part dels nostres companys i companyes.

Amb ànim constructiu, la Comissió d'Estrangeria ha presentat de la mà del 'Consejo General de la Abogacía Española' diverses propostes a la Secretaria d'Estat de Seguretat que s'estan considerant.

Així mateix, la Comissió d'Estrangeria va donar el seu suport a la iniciativa d'alguns lletrats i lletrades de concentrar-se el dia 15 d'octubre davant la Prefectura Superior de Policia de Catalunya per manifestar públicament la seva protesta per aquesta situació.

L'ICAB COMMEMORA EL DIA DE LES NACIONS UNIDES

El 24 d'octubre se celebra el Dia de les Nacions Unides, una jornada per la qual es commemora l'entrada en vigor de la Carta de les Nacions Unides.

Un any més, l'ICAB es va sumar a la commemoració del Dia de les Nacions Unides, i a l'igual que en anys anteriors, a la façana exterior de l'edifici del Palauet Casades (c/ Mallorca, cantonada c/ Roger de Llúria) va lluir, penjada la banderola de l'ONU, que va estar hissada tota una setmana

Cal recordar que l'ICAB treballa per a la incorporació activa dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) -de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides- als valors professionals i a la cultura col·legial. En aquest sentit, la Corporació presta una atenció especial als ODS següents:

ODS 5.- Igualtat de gènere: Aconseguir la igualtat de gènere a través de l'enfortiment de dones adultes i joves.
ODS 16.- Pau i justícia i institucions sòlides: Promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar a totes les persones accés a la justícia i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

L'ICAB PRESENT A L'OPENING SESSION DEL WORLD LAW CONGRESS DE MIAMI

La COVID-19 ha estat traumàtica per a la igualtat de gènere. Aquesta és la conclusió a la qual es va arribar després de celebrar la ponència "COVID-19: oportunitat o perjudici per a la igualtat de gènere?" que va ser organitzada per la World Jurist Association (WJA), en col·laboració amb el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i el Bass Institute for Diversity and Inclusion.

Aquesta Opening Session –celebrada a Miami- i que forma part dels actes previs al World Law Congress que es realitzarà el 2021 a Colòmbia, va aconseguir reunir, de forma on-line, a vuit dones de diferents països en un debat en el qual totes elles van coincidir que la pandèmia provocada per la COVID-19 ha comportat problemes i desavantatges per a les dones.

El panell, moderat i presidit per Hilarie Bass, patrona de la World Law Foundation, fundadora de l'Institut Bass per a la Diversitat i la Inclusió i presidenta de l'American

Bar Association (2017-2018), va reunir a Mª Eugènia Gay, degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i presidenta del capítol espanyol de la World Jurist Association; Patricia Menéndez-Cambó, consellera general adjunta de SoftBank i Consellera General del Fons Llatinoamericà SoftBank; Christiane Feral-Schuhl, presidenta del Consell Nacional de Col·legis d'Advocats de França i Sòcia -expresidenta del Col·legi d'Advocats de París; la Dra. Felicia Knaul, directora de l'Institut d'Estudis Avançats de les Amèriques de la Universitat de Miami i Professora de l'Escola de Medicina Miller de la Universitat de Miami; Christina Blacklaws, presidenta immediata anterior de la Societat de Dret d'Anglaterra i Gal·les i presidenta de Lawtech UK; Claudia Escobar, especialista jurídica en la lluita contra la corrupció i consultora internacional del sector de la justícia, i Katharina Gabriele Miller, presidenta de l'Associació Europea de Dones Advocades, membre del Comitè sobre la Dona a la Innovació i el d'Emprenedoria, Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats d'Espanya per analitzar i reflexionar sobre l'impacte de la COVID-19 en la lluita per assolir una societat paritària.

Javier Cremades, president de la World Jurist Association va tancat el debat en el qual també hi va participar el president de Colòmbia, Iván Duque, qui a través de la projecció d'un vídeo institucional va assegurar que la futura celebració del Congrés al seu país és un reconeixement als esforços de la societat colombiana per defensar l'Estat de Dret com a garant de la llibertat, l'ordre, la pau i la concòrdia.

TARDOR DE CONGRESSOS ON-LINE

L'ICAB ACULL EL II CONGRÉS DE COMPLIANCE ON-LINE

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, a través de la seva Secció de Compliance va organitzar del 13 al 15 d'octubre el II Congrés de Compliance sota el títol "Ètica i Compliance: eines per a l'agenda de la s. XXI".

El Congrés va ser inaugurat per Mª Eugènia Gay, degana de el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i Sílvia Enseñat, presidenta de l'Associació espanyola de Compliance (ASCOM).

A continuació va tenir lloc la presentació de l'"Enquesta sobre Compliment Normatiu i la Funció de Compliance a Espanya" -elaborada per la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials (CEOE), l'Institut Espanyol d'Ètica i Compliance (IEE), Iberdrola, i ASCOM- per part de José Zamarriego, director de la Unitat de supervisió deontològica de Farmaindústria, Sílvia Enseñat, presidenta d'ASCOM; Fernando Fraile, director de Compliment Normatiu d'Iberdrola i d'Íñigo Fernández de la Mesa, vicepresident de la CEOE. Els resultats d'aquesta enquesta permeten tenir una "primera radiografia" de la implementació del Compliance a les empreses espanyoles.

Durant 3 jornades i a través d'un total de 6 taules rodones es van analitzar el panorama del Compliance a Espanya. Podeu consultar la crònica sobre aquest Congrés elaborada per la Secció de Compliance en l'apartat «Entre Nosaltres» d'aquest mateix número de Món Jurídic.

L'ICAB CELEBRA EL III DIGITAL LAW CONGRESS AMB L'OBJECTIU QUE ELS AVENÇOS TECNOLÒGICS RESPECTIN ELS DRETS HUMANS

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va organitzar, a través de la Comissió de Transformació Digital, la III edició del Digital Law World Congress. El Congrés es va celebrar els dies 22 i 23 d'octubre per tal de coincidir amb el 75è aniversari de l'entrada en vigor de la carta fundacional de les Nacions Unides ja que volia constituir-se com un espai de reflexió per avançar cap a una societat inclusiva en la qual els avenços tecnològics i digitals ho siguin amb absolut respecte als drets humans i per l'avanç en la consecució dels drets digitals. Per això el lema escollit

per acompanyar la celebració del Congrés va ser: "Digital Rights: a new evolution of human rights"

La degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Mª Eugènia, la secretària d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial, Carme Artigas, el conseller de Polítiques Digitals i Administració Pública de la Generalitat de Catalunya, Jordi Puigneró, la presidenta de la Diputació de Barcelona, Núria Marín i la Tercera Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Direcció de l'Àrea Agenda 2030, Transformació Digital, Esports i Coordinació Territorial i Metropolitana, Laia Bonet, van inaugurar la III edició del Digital Law World Congress.

En el transcurs d'aquesta primera taula des del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona es va destacar que la tecnologia ha reportat importants beneficis socials i ha servit per dinamitzar l'economia en camps tan diversos com la robòtica, el blockchain, les smartcities o les fintech, per citar alguns exemples. Però també es va posar de manifest que el progrés de la tecnologia ha comportat alguns riscos sobre els quals la societat ha de prendre consciència per albirar quins mecanismes de garantia es necessiten per evitar la vulneració de determinades llibertats i drets fonamentals, com la invasió a la intimitat de les persones, el creixement de la desigualtat en el marc de l'anomenada bretxa digital que tan greument afecta els col·lectius més vulnerables, l'existència de problemes de ciberseguretat o l'aparició de noves formes de delinqüència.

Davant d'aquest binomi es va destacar que tant els poders públics com la ciutadania han de preservar el bon ús de les mateixes i que aquestes serveixin per impulsar de manera definitiva els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per a crear entre tots i totes, una societat que sigui més justa, més igualitària i més democràtica.

També es va posar èmfasi en l'imprescindible desenvolupament d'una nova generació de drets que, seguint l'estela de la "Carta pels Drets de la Ciutadania en l'Era Digital" - que va presentar el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona el febrer de 2019 - reforcin i assegurin la dignitat de les persones d'acord amb els reptes i necessitats que sorgeixen d'un món que avança sent cada vegada més global i hiperconnectat.

La III edició del Digital Law World Congress, que es va celebrar de manera cent per cent on-line, va comptar amb la participació de 60 panelistes de primer nivell que des de diferents perfils professionals van compartir la seva àmplia experiència i coneixements per abordar, a través de 14 taules d'anàlisi, temes que amb l'augment de l'ús de la tecnologia arran de la COVID-19 han pres més que mai el protagonisme com són: la Intel·ligència Artificial i el control jurídic dels algorismes per evitar la reproducció de determinats biaixos cognitius, la Protecció i economia de les dades personals, la inclusió digital i el dret a l'educació, com impacten els nous entorns digitals en les relacions laborals, la llibertat d'expressió i el bon ús de les xarxes socials o el reconeixement facial i la predicció de la conducta.

EL III CONGRÉS DE DRET IMMOBILIARI ABORDA LES PRINCIPALS NOVETATS LEGISLATIVES QUE AFECTEN EL SECTOR

El Col·legi va acollir el passat 29 d'octubre, de manera on-line, la III edició del Congrés de Dret Immobiliari. L'esdeveniment organitzat conjuntament per l'ICAB amb el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, l'Associació de Promotors de Catalunya, el Consell General de Cambres de la Propietat Urbana de Catalunya, el Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona-Lleida, els Col·legis i Associació d'Agents Immobiliaris, el Col·legi de Notaris de Catalunya i Deganat dels Registradors de la Propietat, Mercantils i Béns Mobles de Catalunya va servir per analitzar les últimes novetats del dret immobiliari.

El Congrés va ser inaugurat per Mª Eugènia Gay Rosell, degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana; per Lluís Marsà García, president de l'Associació de Promotors de

Catalunya; per Agustí Pujol Niubó, president del Consell General de Cambres de la Propietat Urbana de Catalunya; per Gerard Duelo Ferrer, president del Consell General de Col·legis Oficials d'Agents de la Propietat Immobiliària d'Espanya i president del Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària de Barcelona; per José Alberto Marín Sánchez, vicedegà del Col·legi de Notaris de Catalunya; per l'Adaüca Aparicio Sanz, tesorera de la Junta de Govern del Col·legi de Registradors de la Propietat de Catalunya i registradora de la Propietat de Barcelona n.º 23; i per Cristina Vallejo Ros, advocada i diputada de la Junta de Govern de l'ICAB.

Durant la inauguració des de l'ICAB es va destacar que el sector immobiliari és un dels més importants per l'economia espanyola – amb un pes del 5,7% sobre el PIB – tant en termes d'inversió i operacions, com pel volum de persones a les quals dona treball de manera directa i indirecta. Per això es va posar de manifest, també, que el caràcter instrumental de l'habitatge per la realització d'altres drets també fonamentals, ha portat a les autoritats governamentals a adoptar mesures que, tot i que han sigut excepcionals per la conjuntura de la situació a la qual ens hem vist abocats, han tingut una afectació més o menys intensa en moltes obligacions i contractes relacionats amb béns immobles. Durant la taula inaugural, els presidents dels col·legis professionals van coincidir en el fet que haurien de ser presents a les taules on es legisla el dret de la propietat, per tal de trobar l'equilibri necessari que ha d'existir entre el dret a la propietat privada i l'obligació dels poders públics de promoure les condicions necessàries per fer efectiu el dret a l'habitatge.

Al llarg d'una jornada i a través de cinc taules que vam comptar amb la participació de la participació de diferents perfils professionals (magistrats i magistrades, advocats i advocades, registradors i registradores, catedràtics i catedràtiques i notaris), es van poder abordar diverses temàtiques de rabiosa actualitat sobre dret immobiliari com són: la limitació dels preus del lloguer en matèria d'arrendaments urbans, les mesures en matèria de lloguer social obligatori, les novetats legislatives en matèria d'urbanisme i habitatge, els drets d'adquisició preferent a favor de les Administracions Públiques i la legitimació de tercers per sol·licitar mesura cautelar amb base a les Instruccions de Fiscalia.

La cloenda de la III edició del Congrés Immobiliari va anar a càrrec de Jesús Sánchez, advocat i secretari de l'ICAB, i de Cristina Vallejo Ros, advocada i diputada de la Junta de Govern de l'ICAB.

PROPERES ESDEVENIMENTS

SANT RAIMON DE PENYAFORT

L'ICAB ja està treballant en la propera festivitat de Sant Raimon de Penyafort que tindrà lloc a finals de gener de 2021. Totes les activitats que es realitzaran comptaran amb les mesures sanitàries establertes en el moment de la celebració per tal de garantir la màxima seguretat dels i les assistents als actes que siguin de caràcter presencial.

Experts en ajudar

**VOLUNTARIS ICAB,
COMPANYS I COMPANYYES
PER A COMPANYS I COMPANYYES**

TELÈFON: 936 011 252

Per a més informació: www.icab.cat

Telèfon: 936 011 252

Correu electrònic: voluntaris@icab.cat

LA JUNTA INFORMA

ESTRENEM NOVA SEU DIGITAL!

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona compta des del novembre amb una nova seu digital, accessible des de les URL www.icab.es / www.icab.cat. Més moderna, intuïtiva, amb un nou disseny, accessible des de qualsevol lloc, en qualsevol moment i des de qualsevol dispositiu mòbil! Accés més fàcil a la informació, un nou i potent cercador de continguts, la possibilitat de personalitzar l'àrea personal i la realització de tots els tràmits on-line són algunes de les moltes novetats i millores que incorpora. Amb la nova seu digital, el Col·legi sempre amb tu, on i quan ho necessitis!

QUINES SÓN LES PRINCIPALS MILLORES I AVANTATGES DE LA NOVA SEU DIGITAL?

1. ACCESSIBILITAT DES DE QUALSEVOL DISPOSITIU MÒBIL. LA INFORMACIÓ DEL COL·LEGI SEMPRE AL TEU ABAST, EN QUALSEVOL LLOC I MOMENT

Amb la nova seu digital de l'ICAB podeu consultar totes les informacions, notícies així com realitzar tràmits o fer el seguiment de formació on-line des del mòbil, tauleta tàctil, portàtil, Smart-TV, etc. Això és possible perquè la nova seu digital s'ha adaptat per tal que es puguin visualitzar correctament els seus continguts des de qualsevol dispositiu connectat a Internet, en qualsevol lloc i en qualsevol moment.

2. TOTS ELS TRÀMITS ON-LINE I MÉS EINES A LA TEVA DISPOSICIÓ!

Amb la nova seu digital de l'ICAB es poden realitzar més de 130 tràmits i serveis on-line, a més d'accedir amb pocs clics a eines telemàtiques que faciliten el dia a dia de la professió! Els procediments per fer els tràmits i serveis s'han simplificat, els podreu fer amb total garantia de seguretat i privacitat, i a més, evitareu fer desplaçaments.

3. PERSONALITZA LA TEVA ÀREA PERSONAL.

Amb la nova seu digital de l'ICAB, cada col·legiat i col·legiada té al seu abast la possibilitat de personalitzar la seva àrea personal, però també els continguts d'acord amb el perfil d'usuari, per això és molt recomanable la navegació amb login.

S'han classificat i organitzat les diferents eines que conformen l'activitat quotidiana professional per tal que la nova seu digital es transformi en un punt d'entrada per realitzar les tasques més comunes de cada usuari o usuària.

Així, des de l'Àrea Personal, podeu accedir d'una manera ràpida i intuïtiva a les eines i tràmits més habituals que utilitzeu en el vostre dia a dia d'exercici, com per exemple: catàleg d'aplicacions, calendari, cursos realitzats, consulta de guàrdies, obtenció de certificats... Aquests canvis comporten un important canvi de paradigma i distingeixen la nova seu digital de l'ICAB dins un escenari d'autèntica transformació i revolució digital.

4. GRAN MOTOR DE CERCA, PER FACILITAR L'ACCÉS A TOTA LA INFORMACIÓ DE FORMA RÀPIDA

Amb la nova seu digital de l'ICAB, buscar informació és més fàcil i efectiu gràcies al potent motor que s'ha implementat i que comporta una millora substancial en la qualitat de la recuperació interna de les notícies, formació, o documentació sol·licitada. Els resultats s'han classificat per pàgines rellevants, actes, cursos, notícies i tràmits.

CERCADOR D'ADVOCATS I ADVOCADES

Accedir a l'adreça professional de companys o companyes és més fàcil gràcies al cercador de professionals unificat en una sola plana, que a més, és més visible des de la portada del web. Cal tenir en compte que el cercador d'advocats i advocades és un dels continguts més visitats del web col·legial, després de la home o pàgina d'inici.

5. DISSENY I OPERATIVA MODERNA, FUNCIONAL I ADAPTADA A LES NECESSITATS DE L'ADVOCACIA

Amb la nova seu digital de l'ICAB és més fàcil llegir els continguts en pantalla, ja que el nou disseny, – amb una línia gràfica simple però alhora molt atractiva- s'ha convertit en un espai més net, que permet accedir i localitzar millor la informació, ja que és alhora una pàgina més intuïtiva, flexible, didàctica i funcional. A més, s'ha adaptat també als nous temps ja que permet la publicació de vídeos i s'han integrat les xarxes socials per tal de donar un major protagonisme i visualització a les informacions de la Corporació que es difonen per aquests canals.

Tots aquests canvis fan de la nova seu digital una eina de treball de referència per a l'advocacia, on els més de 24.000 col·legiats i col·legiades de Barcelona poden trobar tota la informació actualitzada, així com la millor formació, eines i documentació per a un millor exercici de la professió.

El Col·legi amb tu. On i quan ho necessites! No et perdís tot el món de possibilitats que ofereix la nova seu digital!

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

Formació i Treball

La Fundació Amiga

JUNTS MÉS QUE MAI

La Fundació Formació i Treball és una entitat sense ànim de lucre promoguda per Càritas Diocesana de Barcelona que treballa per una societat més inclusiva, justa i solidària a Barcelona i Tarragona. Des de la seva creació el 1992, l'entitat ha atès a més de 34.000 persones amb un model d'economia circular que impulsa l'ocupació, la sostenibilitat econòmica i el respecte pel medi ambient.

Al servei de la missió -facilitar l'accés al mercat laboral a persones en risc d'exclusió-, la fundació impulsa la creació d'iniciatives que permeten generar oportunitats laborals per a persones vulnerables. Entre aquestes iniciatives d'economia social i solidària destaquen les cadenes de *retail* de moda ètica Botiga Amiga i de restauració D'ins, així com la línia de *Social Facility Services* Adapta (especialitzada en sectors de neteja, construcció i logística). El conjunt d'aquests establiments i serveis permet, a data d'avui, que més de 370 persones vulnerables tinguin accés a una feina digna. Els vint-i-vuit anys que la precedeixen, avalen a Formació i Treball com l'entitat referent per a la creació de llocs de feina dirigits a persones en risc d'exclusió social.

Per fer possible aquestes xifres d'ocupabilitat, cal destacar el valor de les empreses socials. L'entitat és soci principal de tot un conjunt d'empreses d'inserció (Formació i Treball, Empresa d'Inserció; Roba Amiga, Empresa d'Inserció; Recibaix, Empresa d'Inserció; i Àngels, Empresa d'Inserció) que treballen dia rere dia per ser més eficients en el compliment dels objectius fundacionals: la creació

de llocs de treball adequats als col·lectius vulnerables, l'adaptació de les formacions impartides a les necessitats canviants del mercat de treball, i la construcció d'aliances amb altres entitats amb les que s'enforteix l'atenció integral i digna.

Amb motiu de la COVID19 la fundació ha complementat la seva missió donant resposta a les necessitats d'emergència que el col·lectiu ha anat manifestat. En l'actualitat, els eixos d'acció principals són: el suport alimentari -en format d'àpats elaborats i dirigits a persones grans, famílies vulnerables, persones sense llar i persones afectades per la COVID19-, el condicionament de les llars -amb especial èmfasi sobre les famílies que s'han vist obligades a confinar-se en un mateix habitatge- i la lluita contra la bretxa digital -amb l'objectiu de facilitar l'accés a la informació i a la igualtat d'oportunitats de les persones-.

És moment de posar-se en la pell de l'altre, ja que podries haver estat tu la persona que necessita ajuda. La crisi ens ha permès redescobrir valors com la cura, l'escolta, la gratitud, la humilitat, la solidaritat, la paciència, la cooperació intergeneracional, la generositat i l'entrega, valors que estranyament ocupen un lloc rellevant en la nostra societat.

Ajuda'ns a mantenir el nostre compromís d'atenció a les persones.

Agraïem qualsevol aportació econòmica o en espècie que ajudi a pal·liar la greu situació que estem vivint.

Pots fer una aportació econòmica a través del següent compte bancari:

ES82 2100 5000 5302 0006 8479

Per altres donacions, contactar amb nosaltres per email, donacions@formacioitreball.org o al telèfon 608 66 36 53.

EDICIÓ MARÇ 2021

Converteix-te en advocada
Converteix-te en advocat

POSTGRAU ICAB EN PRÀCTICA JURÍDICA

NOVETAT

- TRIA EN AQUESTA EDICIÓ ENTRE LA MODALITAT ON-LINE O LA PRESENCIAL. INFORMA'T AL WEB WWW.ICAB.CAT/EPJ O ESCOLA@ICAB.CAT
- DE MARÇ A DESEMBRE DE 2021
- DE 18 A 20.30H.

PLA
IGUALTAT
INTEGRAL
ICAB 2018-2021

Aquest postgrau incorpora matèries en perspectiva de gènere d'acord amb el pla d'igualtat de l'ICAB.

VOLS SER ADVOCAT/ADA? COMENÇA PER L'EPJ

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és la formació pràctica idònia per iniciar-se en l'advocacia i aporta destresa i experiència a un Llicenciat/da Graduat/ada en Dret que vulgui exercir com a advocat/ada. L'alumne pot començar en dues dates diferents segons les seves necessitats:

FORMACIÓ PRÀCTICA

- 7 especialitats: civil, penal, laboral, administratiu, mercantil, família i financer
- Possibilitat de realització de pràctiques voluntàries en Institucions Públiques, despatxos col·laboradors i empreses
- Simulacions de judicis a l'Escola Judicial
- Immersions en casos reals
- Visites a institucions públiques i privades (Registres, Notaries, Comissaries, Centres Penitenciaris, Jutjats de Guàrdia, 1a Instància i Audiència Provincial, Institut Nacional de Toxicologia, Escola de Policia i Servei d'Orientació Jurídica)
- Assistència a judicis i serveis de guàrdia
- Simulacions de judicis a les aules de l'EPJ perquè el lletrat en pràctiques aprengui a desenvolupar-se davant d'un jutge
- Seminari i treballs en grups reduïts
- Lloc de realització de les pràctiques: les aules de l'EPJ situades a l'ICAB (c/ Mallorca, 283) estan preparades per a exposicions d'audiovisuals amb sistemes multimèdia, connexió a Internet i videoconferències
- Sala exclusiva d'estudi a la Biblioteca de l'ICAB per als alumnes EPJ i màsters ICAB.

PREU

L'import total del Postgrau en Pràctica Jurídica (2 especialitats) és de:

- 3.550 euros (2 especialitats presencials)
- 3.000 euros (2 especialitats online)
- 3.250 euros (1 especialitat online i 1 especialitat presencial)

Us heu d'inscriure a dues de les set troncs. Si en voleu més, el preu augmentarà de manera proporcional.

ENTREVISTA A OLGA ARDERIU,
EX DIPUTADA DE LA JUNTA DE GOVERN DE L'ICAB

“El judici del procés es el millor i el pitjor judici de la meva vida”

Text: Roser Ripoll Fotografia: Paul MacManus

Què ha representat per a tu formar part de l'ICAB, primer com a vocal del Grup d'Advocats Joves; després com a vocal i vicepresidenta de la secció de dret penal; també com a vocal i secretària de la Comissió de Dones Advocades i, posteriorment, com a diputada de la Junta de Govern del Col·legi?

Ha estat una experiència molt enriquidora que m'ha permès de poder treballar per intentar millorar l'exercici de la nostra estimada professió per als companys i companyes. També he pogut aprendre molt i conèixer i compartir moltes experiències amb els advocats i advocades del nostre país. A més, he fet molts bons amics i amigues, que m'acompanyen tant en la vida professional com en la personal.

Com a col·legiada, com entres a participar activament en el Col·legi?

Perquè un company, al que m'aprecio moltíssim, que després es convertiria en el meu soci, l'Ignasi Martínez de Dalmases, em va proposar presentar-me amb ell en una candidatura per presidir el Grup d'Advocats Joves. Vam guanyar les eleccions i allí vaig començar a col·laborar molt activament amb l'ICAB.

Durant els tres anys en què has format part de la Junta de Govern has participat en moltes iniciatives. De totes elles quina en destacaries?

M'agradaria destacar la gran tasca que es fa des del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura, que lluita perquè es respectin els drets de les persones privades de llibertat i per tal de millorar les situacions en què es troben.

T'has especialitzat en dret penal. Perquè?

Des que tenia 14 anys que volia ser penalista. És absolutament vocacional. En un principi va ser perquè veia el Perry Mason, però després em vaig adonar que volia ajudar a les persones que es trobaven en moments molt difícils de la seva vida i m'atreia moltíssim la defensa dels drets humans.

Has portat molts casos mediàtics d'aquest àmbit, potser un dels que ha tingut més ressò últimament en premsa és la defensa de Rosa Peral del cas de la Guàrdia Urbana. Com es viu ser l'advocada en aquests casos tan mediàtics i que són tant seguits per a la societat civil?

És difícil perquè els judicis paral·lels acaben influint en el procediment i més encara si es tracta d'un judici amb jurat popular. En el cas de la Rosa, les dues defenses vam haver de fer servir les quatre recusacions que teníem per fer fora als candidats i les candidates a jurat que, abans de començar el judici, ens havien dit obertament que eren culpables i ens vam haver de quedar amb la resta que no ho van dir però potser també ho pensaven.

“S’ha de destacar la gran tasca que es fa des del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura”

Què ha representat per a tu el judici del ‘procés’?

Com va dir l'Andreu van den Eynde una vegada en una entrevista i sempre li copio: “el millor i el pitjor judici de la meua vida”. El millor: per l'experiència viscuda, tant a nivell històric com, sobretot, per la gran oportunitat d'haver pogut conèixer i passar tant de temps amb les persones enjudiciades i, en especial, amb la Carme Forcadell; dels i les quals n'hem après moltes coses però en destacaria la seva dignitat, coherència i valentia. El pitjor: perquè és un judici que preferiria no haver hagut de celebrar mai. Un procediment en què s'han vulnerat la majoria de drets fonamentals i que ha acabat amb una sentència absolutament injusta, que pretén resoldre un conflicte polític retorçant el dret penal. I s'ha produït en els màxims òrgans judicials de l'Estat Espanyol. Aquest fet, com a jurista, m'ha deixat un amarga sensació d'inseguretat jurídica ben difícil de superar.

Recentment s’ha donat a conèixer la sentència en relació al Major Trapero. Vols fer alguna valoració o comentari al respecte?

Aquesta sí que és una sentència respectuosa amb els drets fonamentals dels qui estaven acusats, que no fa interpretacions contra reu o no copia els atestats policials com si fossin la veritat absoluta. I no ho dic només pel resultat. La Sentència del Tribunal Suprem no té ni tan sols un apartat de valoració de la prova com tenen totes. La sentència de l'Audiència Nacional no només sí que valora la prova sinó que ho fa amb molta exhaustivitat i afegint multitud de detalls. La sentència del Tribunal Suprem està plena d'epítets i qualificatius genèrics, més propis d'una novel·la, sense que tinguin cap base probatòria, mentre que la de l'Audiència Nacional justifica el perquè no dona per provats els indicis, en base a les proves practicades i sense necessitat d'utilitzar epítets ni qualificatius.

“La clau per avançar cap a una societat més igualitària està en l'educació des de la infància”

La teua trajectòria també ha estat marcada per la defensa dels drets de les dones. Què creus que és realment necessari per avançar cap a una societat més igualitària entre homes i dones?

La clau està en l'educació des de la infància. Hem de deixar de transmetre, encara que sigui de forma inconscient, els mateixos estereotips.

Perquè vas estudiar dret?

Per fer dret penal. Tenia molt clar que volia ser advocada penalista i, si no hagués tingut l'oportunitat, realment no sé si m'hi hagués dedicat.

Si no haguessis estat advocada, quina altra professió t'agradaria exercir?

M'agradava molt també el periodisme o la psicologia. Ambdues m'haguessin permès poder conèixer més a fons les persones humanes.

Curs de Desenvolupament per a Directives

DONES EN CONSELLS D'ADMINISTRACIÓ
2a EDICIÓ

WWW.ICAB.CAT

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

RODRIGO MARTÍNEZ

Portaveu del Sindicat de Llogateres
de Catalunya

CARAV

TOPALL ALS LLOGUERS

La nova llei de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes de lloguer té sectors a favor i d'altres en contra. Analitzem les llums i ombres de la mateixa amb el portaveu del Sindicat de Llogateres

de C
i am
Finc
de C
Enri

L'aprovació de la Llei de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge és una victòria per a la ciutadania?

EV: Qui ho considera una victòria són alguns moviments socials, concretament el Sindicat de Llogateres, que han imposat que es visualitzi l'aprovació d'aquesta llei com a resultat de la seva reivindicació. Com explica el Dr. Nasarre de la URV, no és el primer cop que vivim un procés oclocràtic en l'aprovació de lleis sobre habitatge al Parlament català. El sector professional està estupefacte perquè, un cop més, no hem pogut participar, ni en l'elaboració dels continguts, ni s'ha pogut escoltar la nostra opinió en la que hauria d'haver estat una tramitació parlamentària participativa per la transcendència de la norma. Estem decebuts de veure que els que sempre han pregonat la necessitat de la participació d'entitats i experts en l'elaboració de les normes, ara facin tot el possible per evitar-ho. Però ens pregunten per la ciutadania i, en aquest sentit, la que no viu en lloguer, no crec que ho pugui considerar un èxit, i la que en l'actualitat viu de lloguer, ho pot interpretar com una victòria i ho veurà així sempre que quan finalitzi el seu contracte, l'arrendador, davant de mesures de control d'aquest tipus, decideixi mantenir l'habitatge en lloguer i, per tant, li pugui renovar el contracte; si això no passa, no creiem que ho apreciï com un triomf. Per cert, els arrendadors d'habitatges, molt majoritàriament particulars a Catalunya, també formen part de la ciutadania d'aquest país, ho dic pels termes en què s'ha formulat la pregunta

RM: Aquesta regulació és una victòria no només per a milers de llars llogateres a Catalunya, ni tan sols per a

7/CARA

Catalunya i un dels seus impulsors, Rodrigo Martínez, amb el vicepresident del Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona-Lleida i assessor jurídic del Consell de Col·legis d'Administradors de Finques de Catalunya, Enrique Vendrell.

les més de 4.000 entitats i organitzacions socials que hi van donar suport, sinó per a la societat catalana en general. Després d'anys de pujades de lloguers i d'una pandèmia que ha afectat severament els ingressos de les llars, aquesta regulació obre un horitzó més positiu.

Hi ha sectors que consideren que aquesta Llei és inconstitucional. Està d'acord amb aquesta afirmació?

EV: Sectors? No, no parlem de sectors. Qui ha dit per dues vegades, i per unanimitat, que la Llei és inconstitucional és el Consell de Garanties Estatutàries. Creiem que és inqüestionable. En són conscients el Sindicat de Llogateres i els grups parlamentaris que han aprovat la Llei que la norma envaeix la competència de les bases de les obligacions contractuals que correspon en exclusiva a l'Estat. Per a nosaltres és inequívoca la posició que la llei catalana vulnera la llibertat de l'establiment de la renda de la Llei d'Arrendaments Urbans i, d'acord amb la definició d'obligacions contractuals que s'han de considerar bàsiques, la STC 132/2019 ha estat molt precisa. L'oportunitat política ha pesat més que la seguretat jurídica. Quan aquestes normes s'aproven amb la certesa que seran sotmeses a un recurs d'inconstitucionalitat, a més d'una irresponsabilitat, la norma no fa altra cosa que generar incertesa.

RM: El Parlament té competències per regular el preu dels lloguers.

Aquesta Llei està emparada en el dret civil català, i en el fet que la Constitució reconeix el dret a l'habitatge com un dels eixos rectors de les polítiques públiques, per tant aquesta Llei s'emmarca perfectament dins

ENRIQUE VENDRELL SANTIVERI

Vicepresident del Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona-Lleida i assessor jurídic del Consell de Col·legis d'Administradors de Finques de Catalunya

l'obligació de les administracions de garantir la funció social de l'habitatge. A més, la regulació dels preus de lloguer és un dels compromisos del pacte de govern entre PSOE i Unidas Podemos. Malgrat la seva inacció en aquest punt a nivell estatal, hem treballat i hem aconseguit la regulació a nivell català.

Aquesta nova Llei solucionarà el problema d'accés a l'habitatge a grans ciutats com per exemple Barcelona?

EV: Tal com està formulada la Llei no creiem que formi ni tan sols part de la solució. Facilitar l'accés a l'habitatge en lloguer a les grans ciutats passa per una reformulació de molts conceptes de la llei d'arrendament que posi en situació d'equilibri els propòsits enfrontats d'arrendadors i arrendataris. Els primers cerquen la utilitat pròpia a la que tenen dret com a propietaris, però a més d'una rendibilitat també busquen seguretat i, en canvi, els arrendataris busquen principalment assequibilitat, estabilitat i seguretat, i per això s'han d'estudiar a fons, entre altres qüestions, la durada dels contractes, les causes de suspensió i resolució, les cessions i subrogacions, les garanties, agilitat processal en cas d'incompliment de qualsevol de les parts ... Les dues normes catalanes (9/2019 i 11/2020) s'han fet emmirallant-se amb la normativa alemanya, (no amb altres models d'eficiència contrastada), però ningú explica que el nostre sistema d'arrendaments és antagònic al sistema alemany, (per cert, amb un sistema judicial més àgil que el nostre), i tampoc tenen present la complexitat d'altres circumstàncies que influeixen a la nostra realitat arrendatària. Aquesta llei té un cost zero per a les Administracions Públiques, el que fan en realitat és desplaçar i incrementar el conflicte en el temps. Afrontar tan sols la problemàtica de l'import de la renda i fer-ho a partir de l'índex de referència, pervertint la seva metodologia, no fa res més que crear recels entre les parts, les allunya, i si ens quedem sense diàleg, i intensifiquem prejudicis, no farem altra cosa que incrementar la conflictivitat judicial. Considerar que no hi ha altres mitjans que siguin efectius a curt termini és part del problema. Existeixen altres mecanismes per actuar de forma urgent sobre el mercat de lloguer. Més ajudes o avantatges per als propietaris que establissin lloguers assequibles són dos exemples que apliquen alguns països, però tenen un cost pressupostari que està clar no es

vol assumir. L'accés assequible a un habitatge passa per un pacte global en el que hi participin totes les parts i precisarà de mecanismes de col·laboració del sector públic amb el sector privat. A més, és evident que en l'escenari de post-pandèmia, hi haurà dificultats per poder dedicar suficients esforços econòmics a tenir habitatges suficients per reemplaçar aquells que surtin del mercat de lloguer.

RM: La regulació no acabarà per si mateixa amb els problemes de l'habitatge a l'instant. Les polítiques sobre el mercat de l'habitatge tendeixen a mostrar els seus efectes a mitjà i llarg termini. No obstant això, aquesta llei sí que pot ajudar a canviar la realitat concreta de les llars llogateres. Per exemple, a les famílies que s'acostaven a la finalització del contracte i havien de triar entre una pujada abusiva o deixar el seu pis, aquesta regulació els atorga una enorme tranquil·litat per a poder quedar-se a casa seva. De qualsevol manera, és una mesura imprescindible que ha d'anar acompanyada d'altres actuacions. El Sindicat de Llogateres i altres organitzacions llogateres de l'Estat hem reclamem altres polítiques d'habitatge: mobilització de l'habitatge buit (Espanya té un 30% del total de l'habitatge buit a la UE) o l'augment de la construcció d'habitatge públic assequible (Espanya no arriba a un 2% d'habitatge públic, en comparació a un 30% a Holanda o altres països europeus).

La Llei desincentivarà posar al mercat de lloguer habitatges que fins ara ho estaven?

EV: Amb una estructura de la propietat, on els arrendadors majoritàriament són persones físiques o petites societats familiars, és evident que aquesta llei no els incentiva a seguir mantenint o incrementar els habitatges en lloguer. Ens temem que, en alguns casos, aquells contractes en què el càlcul de la nova renda suposi una baixada significativa de la renda de lloguer, resulti probable que el propietari decideixi no renovar el contracte i buscarà altres alternatives o el posarà en el mercat de compravenda, a favor de nous particulars que el gaudiran en règim de propietat com a habitatge habitual, o, en altres casos, en mans de fons d'inversió, que tenen una capacitat més elevada de gestió i defensa dels patrimonis immobiliaris en lloguer.

El context de pandèmia ha afavorit el retorn d'immobles destinats a l'allotjament turístic a l'allotjament

residencial, però a partir d'aquí, entenem que en el mercat d'habitatges en lloguer hi haurà una clara retracció. Aquest és el pronòstic que fem des del sector professional, que ve avalat per tots els economistes de qualsevol corrent ideològica que consideren que aquests tipus de normes provoca efectes de disminució de l'oferta. La llei no convida per a res a escollir Catalunya com a lloc on adquirir o promoure habitatges per posar-los en arrendament.

RM: Aquesta llei no genera cap desincentiu a l'oferta del lloguer. Això és així perquè la referència principal de la regulació és el lloguer que el pis ja tenia. Només en aquells casos on el pis estigui llogat per sobre de l'índex de referència de preus del lloguer de la Generalitat veuran baixar el preu. Cal recordar que és un índex que reflecteix els preus més inflats de la bombolla que vivim en els últims anys. Si l'única manera de mantenir l'oferta de lloguer és exigir lloguers de 1.200 euros quan el salari mitjà és de 1.000 euros, aleshores és una oferta que no hauria d'existir en primer lloc.

Un altre problema de regulacions de preus anteriors, en altres països, derivava de la seva incapacitat d'incentivar la nova construcció de lloguer, perquè integrava l'obra nova immediatament en el règim de control. La regulació aprovada permet preus superiors per als pisos d'obra nova o rehabilitats durant cinc anys. A més, aquesta regulació incentiva la rehabilitació de l'habitatge i la inversió en millores per a augmentar el lloguer. Dit d'una altra manera, tot arrendador que inverteixi en millores estructurals de l'habitatge podrà recuperar els costos pujant la renda del lloguer. En definitiva, la regulació aprovada a Catalunya ha après de les experiències internacionals anteriors i incorpora aquelles modificacions que eviten els efectes negatius que podria tenir.

El sistema de sancions que incorpora és essencial per garantir la seva efectivitat?

EV: La llei és molt contradictòria, perquè per una banda, intenta incentivar la mediació i la resolució extrajudicial de conflictes (disposició addicional tercera), i ja li assegurem que d'això els Administradors de Finques ho apliquem constantment sense que ens ho demani la llei. Sempre ha estat així al llarg dels més de vuitanta anys de la nostra professió, en què la legislació d'arrendaments ha tingut períodes molt

desafortunats per ambdues parts. Però, per altra banda, aquesta llei intimida amb sancions elevadíssimes situacions indeterminades perquè parla d'incomplir les "regles essencials", sense determinar quines són. Més que garantir el compliment de la llei, el que fa és atemorir i estigmatitzar el propietari.

RM: El sistema de sancions és fonamental per a assegurar el compliment de la llei. Un element de preocupació en les experiències de regulació de preus radica en la seva facilitat per a ser evadides o assumir els costos d'incompliment. Aquesta regulació planteja un sistema clar de sancions amb multes de fins a 90.000 euros i devolució a l'arrendatari de les quantitats cobrades per sobre de la llei, amb l'objectiu de desincentivar l'incompliment.

Quina valoració fan dels primers mesos d'aplicació de la llei?

EV: Sens perjudici de què a Catalunya ja s'han suspès aquest 2020 projectes de promocions per a la construcció de 1.500 habitatges en règim de lloguer com s'ha reconegut públicament, el fet és que d'entrada, en el dia a dia, està generant molta confusió. Primer, perquè l'aplicació de la llei dona peu a múltiples interpretacions que estem segurs acabaran de discutir-se en seu judicial. En segon lloc, perquè la contenció de rendes es barreja amb les ajudes i mesures COVID-19 de l'Estat que estaran vigents fins a finals de gener de 2021. Finalment, ja tenim les primeres notícies de situacions arbitràries per la forma en què la llei aplica la renda inicial de contenció, propietaris que van pactar rendes assequibles fa cinc anys, ara es veuen clarament perjudicats, o altres que han fet obres, no volen tornar a posar el seu habitatge en arrendament. I en tercer lloc, perquè s'està donant informació contradictòria que en molts casos obeeix a criteris ideològics o voluntaristes més que jurídics.

RM: Creiem que la regulació està sent un important canvi en el mercat del lloguer. Si bé és aviat per a poder parlar d'efectes en tot el mercat del lloguer, podem veure com els anuncis estan a poc a poc reflectint la regulació en posar preus d'acord amb l'índex de la Generalitat. Entenem que aquesta regulació ha de constituir una plataforma des d'on avançar per a blindar l'habitatge com un dret humà bàsic.

ENTREVISTA A MERCÈ PIGEM,
VOCAL DEL TRIBUNAL ARBITRAL DE BARCELONA

“L’arbitratge és un sistema garantista, ràpid, eficaç, confidencial i laudat per àrbitres especialitzats”

Text: Roser Ripoll Foto: TAB

Quin paper creu que pot tenir un mecanisme com és l’arbitratge per afrontar el possible col·lapse que pot patir l’Administració de Justícia en un escenari post COVID?

Davant una administració de Justícia sobresaturada com la que tenim, l’arbitratge pot i ha de tenir un paper fonamental per tal de poder resoldre les situacions de conflicte en un temps raonable.

Pensem que ja abans de l’estiu, s’estaven assenyalant audiències prèvies per més enllà del primer trimestre del 2021. Les difícils situacions en què es troben moltes empreses i emprenedors, no poden resistir tant temps si el que volen és la viabilitat i continuïtat dels seus negocis. L’arbitratge és un mecanisme garantista, eficaç, fiable i àgil per a cercar les solucions a aquestes situacions.

Precisament per ajudar a combatre aquesta situació el TAB ha impulsat un mecanisme ràpid d’arbitratge, el FAST-TRACK. Quina valoració fan ara que ja fa uns mesos que està implantat?

Fem una molt bona valoració del fast-track!. Tant punt va sortir publicat, es van incrementar les visites a la web del TAB i també s’han rebut moltes trucades demanant informació.

El confinament derivat de la COVID-19 ha impedit el compliment d’obligacions i contractes. L’advocacia cerca en primer lloc i com és natural, arribar a acords entre les parts i, quan l’acord no és possible, de ben segur s’anirà en moltes ocasions a l’arbitratge fast-track, com a sistema garantista i alhora ràpid i eficaç. El fast-track pot resoldre el conflicte en un termini de 50-60 dies i només requereix acord entre les parts per tal d’acudir al TAB.

Què s’està fent des del TAB per potenciar el coneixement de l’arbitratge entre els diferents operadors jurídics?

Divulgar i potenciar l’Arbitratge institucional com a sistema d’ADR és una de les tasques primordials que s’ha dut a terme sota la presidència del TAB per part de Juli de Miquel.

La nostra cultura jurídica està encara lluny, per exemple de l’americana on ja en el 2008, en una enquesta publicada al Wall Street Journal, el 82% dels participants van manifestar que preferien resoldre les disputes entre empreses mitjançant l’arbitratge. Conferències a universitats, participació a fóruns de debat i taules rodones (ara en format webinar), visites i reunions amb les administracions, amb bufets de l’advocacia, amb organitzacions empresarials i

gremis són algunes de les activitats que des del TAB s'estan fent per a divulgar el coneixement i funcionament de l'arbitratge.

Què diria a aquells companys i companyes advocats que són contraris als sistemes ADR?

Jo els hi diria que l'advocacia ha de resoldre satisfactòriament l'encàrrec del client o clienta per diversos mitjans com són, per exemple, la negociació, el litigi i també els sistemes ADR com la mediació i l'arbitratge, i que s'ha de mirar, en cada cas concret, quina és la via més adequada.

Si s'ha d'anar a què un tercer resolgui la disputa, que pensin que l'arbitratge és un sistema garantista, ràpid, eficaç, confidencial i laudat per àrbitres especialitzats. És ràpid perquè la durada del procediment el marquen les parts, i en principi no ha d'anar més enllà de 6 mesos (50/60 dies el fast-track) des de l'acte d'inici, i només hi ha una resolució, llevat de les escasses nul·litats del laude per aspectes limitats a la vulneració de drets de les parts, infraccions dels drets fonamentals, o si el 'laude', resol qüestions al marge del conveni arbitral.

És eficaç perquè encara que es pot fer oposició a la execució del laude s'ha de depositar fiança. Ho és també, i molt especialment, quan hi han diverses jurisdiccions estatals implicades tal com ho veiem en els casos de franquícies i de comerç internacional. I em permeto remarcar l'aspecte de la confidencialitat. El fet de què res surti de la seu del TAB i que tothom que hi participa (àrbitres, pèrits...) signi una clàusula de confidencialitat té una incidència molt positiva per a protegir l'aspecte reputacional, tant d'empreses com de famílies i persones, que és un intangible cada vegada més important.

L'arbitratge és un mecanisme que només serveix per resoldre conflictes entre particulars, o és només entre empreses?

L'arbitratge serveix per a resoldre tot tipus de conflictes, tant de particulars com d'empreses sempre que siguin matèries de lliure disposició, és a dir, que no estigui afectat l'ordre públic.

Certament són les empreses les usuàries en un major nombre de casos però també és molt important que temes d'herències, de liquidació de patrimoni, d'arrendaments i d'assumptes d'empresa familiar, entre altres, puguin ser resolts per especialistes i dins l'àmbit de confidencialitat que el TAB garanteix.

Recentment es va impulsar un nou reglament d'arbitratge. Quins són els principals canvis respecte l'anterior?

Amb el canvi de reglament s'ha volgut arrencar el funcionament del TAB amb el d'altres Tribunals Arbitrals, de manera que advocats i advocades d'arreu del món puguin sentir-se còmodes portant un procediment al TAB perquè el seu funcionament és molt similar al dels altres tribunals arbitral on actuen. S'ha de destacar també que s'ha avançat en la transparència del funcionament del TAB i transparència en la designa d'àrbitres que el TAB fa a manca d'acord entre les parts.

Quins requisits i formació s'ha de tenir per ser àrbitre?

L'àrbitre és peça clau en el procediment d'arbitratge. Els àrbitres del TAB han de ser independents, imparcials, han de tenir disponibilitat, han de guardar confidencialitat i han d'estar especialitzats en la matèria sobre la que han de laudar.

Sobre l'especialització, la Comissió d'Àrbitres del TAB està acabant el nou llistat d'àrbitres, que el tancament per la COVID-19 ha endarrerit. S'ha procedit a una revisió i redimensionament del llistat d'àrbitres que hi havia, passant d'una llista d'uns 600 a una llista que no arriba als 200, dividits per especialitats.

Els àrbitres han hagut d'acreditar, a més de l'antiguetat, l'especialització amb la pràctica o les titulacions corresponents i, en alguns casos amb entrevistes personals a la Comissió d'àrbitres del TAB.

El llistat d'àrbitres amb les corresponents especialitats es publica a la web del TAB: <https://tab.es/>

MÀSTERS

2020-2021

---

www.icab.cat
masters@icab.cat

**Formació en format online i semipresencial.
Consulteu el programa i tota la informació
actualitzada a través del web www.icab.cat**

FAMÍLIA I SUCCESSIONS, CONCURSAL, COMPLIANCE, FISCAL, NEGOCIS,
ADVOCACIA PENAL, SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, PROPIETAT INDUSTRIAL
I INTEL·LECTUAL, IMMOBILIARI, PROCESSAL CIVIL, MEDIACIÓ I RESOLUCIÓ
DE CONFLICTES, CONSUM I DESENVOLUPAMENT PER A DIRECTIVES

DESENTRELLANT LA LIMITACIÓ DELS PREUS DE L'ARRENDAMENT A CATALUNYA

Irene Siurana Sieiro
Col·legiada núm: 35.229

El passat 21 de setembre es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya la Llei 11/2020, de 18 de setembre, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatges, que va entrar en vigor el dia després de la seva publicació, amb efecte directe sobre 60 municipis catalans, incloses les quatre capitals de província.

No és la primera vegada en la que s'intenta abordar la limitació de les rendes per l'arrendament d'habitatges. El legislador estatal va realitzar una primera aproximació a la matèria amb el Reial Decret-Llei 21/2018, de 14 de desembre, i el Reial Decret-Llei 7/2019, d'1 de març, no obtenint el primer la convalidació i limitant-se el segon a crear un sistema d'índexs de referència del preu de l'arrendament d'habitatges. Així mateix, el legislador català també va aprovar normativa prèvia al respecte, el Decret-Llei 5/2019, de 5 de març, i el Decret-Llei 9/2019, que finalment tampoc van obtenir la convalidació del ple del Parlament català.

El propòsit d'aquesta nova llei no és un altre que facilitar l'accés a l'habitatge a Catalunya, donat l'in-

crement persistent dels últims anys de les rendes per l'arrendament d'habitatges a certes àrees de Catalunya.

Aquesta normativa només afecta als arrendaments d'habitatge destinats a residència permanent i aplicarà a contractes d'arrendament conclusos a partir de la seva data d'entrada en vigor, així com a contractes que es renovin a partir de la mateixa data, sempre que l'habitatge en qüestió es trobi en una àrea declarada com "àrea amb mercat d'habitatge tens". Tenint en compte el seu caràcter d'urgència, la llei ha declarat com a tals transitòriament a 60 municipis, si bé aquesta declaració tindrà una durada d'un any des de l'entrada en vigor de la llei, podent-se modificar els municipis afectats.

La renda per l'arrendament d'habitatges en aquestes àrees no podrà superar: (I) el preu de referència per l'arrendament d'un habitatge de característiques anàlogues en el mateix entorn urbà (determinant-se l'índex de referència pel departament competent en matèria d'habitatges); ni (II) la renda consignada a l'últim contracte d'arrendament,

si l'habitatge s'hagués arrendat en els cinc anys anteriors a l'entrada en vigor de la llei.

Als efectes de protegir els propietaris que puguin trobar-se en una situació més vulnerable, s'inclou com excepció a l'anterior, el cas dels arrendadors persones físiques amb ingressos iguals o inferiors al 2,5 de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

Així mateix, es preveuen altres excepcions per intentar balancejar els interessos de les parts involucrades, podent-se incrementar la renda en dos casos: (I) si s'executen a l'habitatge obres que millorin la seva habitabilitat, seguretat, confortabilitat o eficiència energètica, i (II) en el cas que l'habitatge disposi de certs equipaments especials. En aquest mateix sentit, per a no desincentivar la promoció d'habitatges d'obra nova i rehabilitats, la renda pactada a l'inici del contracte en aquests casos podrà ser més elevada durant els 5 anys posteriors a l'obtenció del certificat de final d'obra, aplicant-se aquesta especialitat al cap de 3 anys de l'entrada en vigor de la llei.

Sense perjudici de l'anterior, aquesta llei (i l'anterior normativa relativa a aquesta matèria) s'ha trobat amb l'oposició del sector immobiliari i empresarial, que ha posat en dubte la conveniència de regular els preus de les rendes d'habitatges amb aquest tipus de mesures de caire intervencionista. En quant a desavantatges que s'han esgrimit destaca la possible disminució de l'oferta d'habitatges, la caiguda de la inversió derivada d'una

eventual inseguretats jurídica, la segmentació del mercat, l'increment de l'economia submergida, la distorsió de la competència i el deteriorament del manteniment d'habitatges. S'han posat així mateix com exemple altres iniciatives europees en les que aquest tipus de mesures no ha resolt, de moment, el problema.

Sens perjudici de l'anterior, el cert és que sembla probable que en les pròximes setmanes es plantegi un recurs d'inconstitucionalitat contra l'esmentada llei. Ja el Consell de Garanties Estatutàries va estimar que la mateixa podria envair certes competències del legislador estatal, pel que s'espera una resolució del Tribunal Constitucional en aquest sentit.

En tot cas, aquesta situació ens porta a concloure que haurien de fomentar-se mesures que tractin de contenir l'increment desmesurat de les rendes per l'arrendament d'habitatges, si bé és cert que no sembla raonable tampoc delegar exclusivament en el sector privat el deure de resoldre la complexa situació actual, sent imprescindible dur a terme altres tipus de polítiques públiques que contribueixin a facilitar l'accés a un habitatge digne, limitant, en la mesura del possible, la distorsió excessiva del mercat. Només ens queda confiar en què les diverses parts implicades en aquesta matèria aconseguixin finalment arribar a un acord que permeti efectivament implementar mesures encertades, a criteri raonable de totes les parts, per a resoldre eficaçment la situació alarmant en la que ens trobem.

L'ANOMENADA LLEI “TRANS”. CONSIDERACIONS JURÍDIQUES I ÈTIQUES EN MATÈRIA DE MENORS

Anàlisi de la Proposició de Llei sobre la protecció jurídica de les persones “trans” amb especial deteniment en els aspectes relatius als menors.

Irene Álvarez Sánchez
Col·legiada núm: 21.317

Ens disposem a analitzar jurídiques i ètiques, en aquest article, algunes previsions de la Proposició de Llei sobre la protecció jurídica de les persones “trans” i el dret a la lliure determinació de la identitat sexual i expressió de gènere 122/000191, admesa a tràmit per la Mesa del Parlament en data 2/3/2018 – algunes d’elles són recollides i incorporades en lleis autonòmiques, vulgarment conegudes com a “lleis trans” i que han estat aprovades per governs de tota orientació política- i que, per tant, és previsible que sigui plenament aplicable en breu termini pel que el debat sobre el seu contingut, cas d’existir discrepància, resultaria més eficaç ex-ante que ex post.

En analitzar aquesta qüestió, és obligat fer una consideració prèvia establint la defensa del principi d’igualtat i la proscripció de no discriminació de totes les persones sense excepció i, per a això distingir el que és un dret del que no ho és.

Per exemple, a mi m’agradaria tenir tres anys i anar a la guarderia, però tinc alguns més i no m’ho permetran. Igual a un adolescent de 15 anys li ve de gust conduir un cotxe i no podrà fer-lo fins que tingui l’edat legal. En alguns parcs demanen una altura mínima per a entrar en algunes atraccions i el que no l’aconsegueix, no entra. Jo potser voldria jubilar-me perquè em sento com si tingués 65 anys, però no m’ho permeten. Així indefinidament-. El fet que unes previsions legals no siguin

aplicables a tots els ciutadans no les converteix, per si, en discriminadores.

La proposició de llei pretén modificar una qüestió de fet irrefutable, l’existència, per motius genètics, des del moment inicial de la concepció – o un molt pròxim- d’una determinació biològica del sexe de cada persona. Així, considera, en el seu artº 3-c):

Persona “trans” - Persona la identitat sexual de la qual de gènere i/o expressió de gènere no és la que se’ls va assignar en néixer sobre la base al de la lectura normativa i restrictiva que el sistema mèdic-legal realitza en examinar els genitals amb els quals van néixer (sic.).

Qui va assignar/va decidir el seu sexe? Personal sanitari? L’encarregat del Registre civil?

En néixer? Qui no sap el sexe del nadó que espera molt abans de néixer i fins i tot que els seus òrgans genitals siguin apreciables externament?

Parafraçant a Aristòtil, un error petit en l’inici, ocasiona un gran error al final.

A partir d’aquesta base es desenvolupa la creació d’uns supòsits drets: a utilitzar els serveis i vestuaris (artº 24.2), a participar en les categories esportives masculina o femenina de cada disciplina esportiva (artº 27) o a ser

---

LA PROPOSICIÓ DE LLEI PRETÉN MODIFICAR UNA QÜESTIÓ DE FET IRREFUTABLE, L'EXISTÈNCIA, PER MOTIUS GENÈTICS, DES DEL MOMENT INICIAL DE LA CONCEPCIÓ – O UN MOLT PRÒXIM- D'UNA DETERMINACIÓ BIOLÒGICA DEL SEXE DE CADA PERSONA

---

capaços intel·lectual i emocionalment de comprendre l'abast d'aquesta decisió (sense cap referència objectiva a criteri d'avaluació). En cas contrari (és a dir, quan no siguin capaços de comprendre l'abast d'aquesta decisió), el consentiment el donaran les persones que ostentin la representació legal de la persona menor de 16 anys, després d'haver escoltat la seva opinió (...)."

4.- " L'exercici d'aquest dret en cap cas podrà estar condicionat a la prèvia exhibició d'informe mèdic o psicològic algun, ni a la prèvia modificació de l'aparença o funció corporal de la persona a través de procediments mèdics, quirúrgics o d'una altra índole".

La llei preveu que en els centres docents, (Artº 24.2) aquesta decisió hagi de ser respectada amb caràcter general en qualsevol nivell educatiu sense estar condicionat, a informe mèdic o psicològic ni a l'autorització prèvia dels qui ostentin la pàtria potestat o siguin els seus representants legals.

La llei no contempla cap limitació a la reversió d'aquesta decisió des de la primera infància als 16 anys, ni, per descomptat, a cap moment posterior.

internat, en cas de ser condemnat a pena de presó, en el centre o mòdul penitenciari "respectant la identitat sexual manifestada i no atès el sexe assignat en néixer" (artº 29.1).

Resultant d'innegable interès l'anàlisi de la futura llei íntegrament, ens centrarem, en funció del subjecte afectat, els aspectes relatius als menors.

Artº 73.- "Les persones menors de 16 anys (sense cap límit inferior) podran sol·licitar la rectificació de la circumstància relativa al sexe, i/o el canvi de nom propi quan siguin

Establertes les bases de la referida legislació, una reflexió resulta obligada per a valorar si aquesta legislació compleix, de manera efectiva, amb els mandats de la Convenció sobre els Drets del Nen, de 20 de novembre de 1989, ratificada per Espanya en 1990, amb la Llei orgànica 1/1996 de Protecció Jurídica del Menor i, en general, tota la normativa que té com a objecte primordial la protecció de la integritat físic-psíquica i emocional del menor.

Cal recordar que, en aquest moment, segueix pendent de tramitació parlamentària el Decret que aprova la Llei orgànica de protecció integral a la infància i a l'adolescència enfront de la Violència i que, si bé pogués ser

---

LA LLEI NO CONTEMPLA CAP LIMITACIÓ A LA REVERSIÓ D'AQUESTA DECISIÓ DES DE LA PRIMERA INFÀNCIA ALS 16 ANYS, NI, PER DESCOMPTAT, A CAP MOMENT POSTERIOR

---

millorable, constitueix un sensible avanç respecte de la situació actualment existent, especialment atès que, pel seu caràcter de llei orgànica pot modificar una altra normativa del mateix rang (per exemple, el Codi Penal i la Llei d'Enjudiciament Criminal).

Els nens, en la societat actual, han de ser protegits en tots els àmbits i, per descomptat, mai discriminats per

cap condició: sexe, raça, edat, orientació sexual, discapacitat, ni cap altra, però això inclou una especial cura a la seva indemnitat emocional, garantint un desenvolupament de la seva personalitat el més equilibrat possible i adaptant la rellevància de les seves decisions, especialment aquelles que resulten determinants per al seu futur, al seu estat maduratiu que, sense perjudici de les diferències individuals, té una referència clara en la majoria d'edat.

La modificació de les característiques distintives del sexe, biològicament determinat – que no assignat en néixer – siguin aquestes físiques, jurídiques o, simplement administratives, ha de ser una decisió que compti amb l'aval d'una maduresa assentada, donades les conseqüències determinants per a la vida d'una persona i per al seu entorn. ¹⁴

INTERINS DE LA FUNCIÓ PÚBLICA: SENSE INDEMNITZACIÓ AUTOMÀTICA DE L'ET, NI PLAÇA FIXA SI NO OPOSITEN

Arran de dues sentències recents del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) sobre el personal estatutari interí, l'autor examina els fonaments jurídics pels quals el TJUE no avala el reconeixement d'indemnitzacions automàtiques per a aquests, equivalents a la improcedència prevista a l'Estatut dels Treballadors (ET) per cessaments, ni l'accés a una plaça fixa sense haver superat una oposició

Moisès Aguilar Cabanas
Col·legiat núm. 42.752

La jurisprudència emanada de les jurisdiccions socials i contenciós-administrativa sobre la temporalitat en la prestació de serveis de les persones treballadores (tant al sector privat com a l'administració pública) ha vingut determinada durant l'últim lustre, sens dubte, per la interpretació que cal donar a les clàusules 4 i 5 de l'Acord marc de la CES, la UNICE i el CEEP sobre el treball de durada determinada, publicat a l'annex de la Directiva 1999/70/CE del Consell, de 28 de juny de 1999. Malauradament, el periple de pronunciaments judicials rellevants en aquesta qüestió amb l'objectiu d'acotar l'ajust del nostre ordenament a tal norma comunitària es va iniciar amb el que es va demostrar una errònia comprensió per part del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) de la regulació espanyola sobre les diverses modalitats de finalització dels contractes laborals previstes a l'Estatut dels Treballadors i les seves conseqüències a efectes indemnitzatoris.

En efecte, han passat ja més de quatre anys des de la sentència del TJUE en l'assumpte C-596/14, de 14 de setembre de 2016 (el conegut cas "de Diego Porras"), en el qual es va reconèixer a la part actora el dret a percebre la indemnització de 20 dies per any treballat (corresponent a l'acomiadament per causes objectives i regulada a l'article 53.1.b) de l'Estatut dels Treballadors (ET)) a la finalització del seu contracte temporal per la causa prevista inicialment d'acord a la modalitat contractual de la interinitat. Conclusió que es fonamentà

en la clàusula 4a de l'Acord marc de la Directiva 1999/70/CE, que censura un tracte menys favorable al personal temporal en relació al personal fix comparable, ja que es confonia la circumstància objectiva que resol una situació d'interinatge amb una causa objectiva d'acomiadament.

Cal remarcar que la discussió jurídica en aquest cas es delimitava estrictament a una qüestió de dret laboral, que no administratiu, en què la treballadora prestava serveis al mencionat Ministeri mitjançant contracte laboral i, per tant, subjecte a la regulació social. No va ser fins a la sentència del propi TJUE en l'assumpte C-677/16, de 5 de juny de 2018, que el tribunal europeu va assumir la distinció entre un acomiadament per causes objectives ex article 52 ET, inesperada, abrupta, traumàtica amb la continuïtat prevista per a la relació laboral (i d'aplicabilitat tant pel personal fix com pel temporal i, per tant, que no fa la pretesa distinció entre ambdues modalitats de contractació), amb la finalització prevista i prèviament contemplada d'un contracte temporal que conclou per l'arribada de la data establerta o l'esdeveniment previst a tal fi.

Serveixi aquesta síntesi, per més que simplificada, per situar un context entre ambdós pronunciaments citats del tribunal europeu (van transcórrer pràcticament dos anys, entre 2016 i 2018) en el que en matèria de temporalitat va regnar un cert grau de desconcert i confusió, un augment de la litigiositat sobre aquesta matèria i la proliferació de plantejaments diversos la legitimació dels quals es fonamentava en gran part en els arguments

---

desplegats en la sentència del cas Diego Porras. Ens volem centrar aquí en la "contaminació" que es va produir d'aquesta doctrina cap a les relacions d'interinitat en la funció pública, sotmeses al règim jurídic administratiu i amb unes particularitats que el fan difícilment comparable al contracte d'interinitat previst a l'Estatut dels Treballadors. Amb els precedents exposats, van multiplicar-se exponencialment els procediments judicials a la jurisdicció contenciós-administrativa on les peticions formulades per les parts demandants pretenien (i pretenen encara) traslladar a la funció pública (funcionariat i personal estatutari) figures jurídiques que li són alienes, per quant són pròpies del dret laboral i aplicables només a aquelles relacions contractuals de regulació social (sigui a l'empresa privada o al mateix sector públic però des de la laboralitat en sentit estricte).

La sentència del Tribunal Suprem 1426/2018, de 26 de setembre, va donar resposta a alguns d'aquests plantejaments: per una banda, refusant la conversió del vincle del personal estatutari interí a laboral indefinit no fixe; per altra banda, negant la possibilitat d'indemnització "automàtica" per la fi de la vinculació del personal estatutari interí, si bé no descartava que quan es constati un abús o irregularitat en l'actuació administrativa en relació a la qual s'al·leguin amb precisió quins danys i perjudicis se li van causar, ja en execució de sentència es determini un quantum indemnitzatori, seguint els requisits aplicables a la responsabilitat patrimonial de la administració.

Són molts altres els pronunciaments judicials que s'han anat succeint des de llavors, entre els quals convé destacar (per recent i per rellevant), la sentència del TJUE en l'assumpte C-177/18, de 22 de gener de 2020, que analitza la correcta adequació del nostre ordenament a la directiva europea en qüestió. En aquest sentit, el principal dels arguments que desplega el TJUE, si es vol reiterar el criteri del Suprem, és que no es pot apreciar una discriminació prohibida per la clàusula 4a de l'Acord marc de la Directiva 1999/70/CE per la diferent regulació entre el personal laboral temporal i el personal estatutari temporal (quan pels primers es preveu a la normativa laboral un règim d'indemnitzacions per finalització del contracte, mentre que pels segons la normativa administrativa no regula cap tipus d'indemnització), ja que la comparació que planteja el citat precepte de l'Acord és entre temporals i fixos comparables, i no pas diferències de tracte entre diverses regulacions de la temporalitat en el dret privat o en el dret públic.

Encara més recentment, el TJUE ha donat resposta a l'única pretensió de les formulades en els darrers temps sobre personal estatutari interí que esquivia l'error de

confondre els règims laboral i administratiu: sempre que es produeixi una situació d'abús en l'ús d'aquesta modalitat de nomenament, la petició consisteix en transformar tals interins en estatutaris fixos, i fer-ho per concurs de mèrits (consistent en el còmput de puntuació segons uns mèrits el valor dels quals està regulat per la normativa que convoca el procés i on els anys de prestació de serveis podrien tenir un pes pràcticament definitiu per assignar tals places a qui les ha vingut ocupant durant anys en règim d'interinitat), no havent de sotmetre's així a una oposició (amb exàmens que obliguen a l'estudi de tediosos i extensos temaris, amb la inversió de temps, esforç i fins i tot diners que això suposa). El tribunal europeu, en la seva sentència dels assumptes acumulats C-103/18 i C-429/18, de 19 de març de 2020, ha donat resposta desfavorable a aquesta aspiració generalitzada, si bé no ha donat una resposta definitiva a la qüestió. Així, per una banda reconeix l'abús que pateix el personal temporal a la funció pública produït per uns interinatges il·limitats o per la successió de diverses vinculacions encadenades, així com la necessitat que aquesta conducta de les administracions públiques rebi una sanció específica, no quedant resolta la situació amb la simple convocatòria de processos selectius. Per altra banda, però, no es defineix quina ha de ser la sanció a aplicar (que a la vegada ha d'operar com a compensació cap a la persona afectada), descartant la conversió en fixos estatutaris o en indefinits no fixes, i deixant en mans dels jutges nacionals la gradació d'una indemnització proporcionada o qualsevol altra instrument adequat per la finalitat sancionadora i la prevenció i/o dissuasió de què tals pràctiques no es continuïn perpetuant.

El propi TJUE s'expressa amb meridiana claredat quan diu que les administracions espanyoles no poden tornar a fer abús de la temporalitat en cap cas, i totes les places que siguin estructurals han de cobrir-se amb personal fix. Ara bé, no aclareix quin és l'instrument eficaç i jurídicament solvent per fer realitat aquest propòsit. Sigui quina sigui la solució a aquest funcionament que podria considerar-se anòmal o deficient en la gestió dels recursos humans de les administracions (i que segurament hauria de provenir de l'acció normativa del legislador, no pas exclusivament de la interpretativa dels jutjats i tribunals), fora bo que la seva fonamentació es dugui a terme en base al règim normatiu que correspongui a cada cas segons la naturalesa del vincle entre la persona que presta serveis i l'empresa o entitat empleadora. En aquest sentit, cap benefici pot portar per a la seguretat jurídica del nostre ordenament bascular a conveniència entre el dret laboral i el dret administratiu, ja que no cal confondre la tècnica interpretativa de l'analogia amb l'es-pigueig normatiu. ¹⁴

EL JUEZ INICUO Y EL ABOGADO PERSEVERANTE EN LA AUDIENCIA PREVIA. ES UN CONSUELO PARA LOS PENADOS CONTAR SUS FATIGAS Y CUIDADOS

¿No hubiese sido más oportuno por parte del juzgador atender a las denodadas explicaciones dadas por el abogado en vez de postergarlas al albur de su incapacidad por subsumirlas en una simple cita numérica?

Jordi Muñoz-Sabaté i Carretero
Col·legiat núm. 19.538

El litigio también es una vivencia personal para el abogado que se introyecta través de las experiencias dejadas a cada paso a lo largo de su camino. Esta es la dimensión dramática que caracteriza al proceso en cuanto fenómeno cargado de tensiones emocionales, en la que cada litigante y sus demás protagonistas, jueces y abogados, se desenvuelven en una lucha ritual altamente tensional típica de cualquier relación competitiva. Fenómeno este mucho más acusado por los principios de oralidad, intermediación y concentración que abren la puerta a los comportamientos interpersonales. Satta, en el II Misterio del proceso (Riv. Dir. Proc. 1949, pags.274 ss.), ya ponía de manifiesto este carácter dramático aludiendo a esa trinidad combativa “tres personas que luchan la una contra la otra”.

Como se suele decir cada uno de nosotros es un mundo, pero a pesar de esta diversidad no creo equivocarme afirmando que por lo común solemos vivenciar la experiencia dejada por una resolución adversa acordada en el transcurso de una audiencia previa, o en el plenario de un juicio, enconando nuestros sentimientos de un modo parecido. Pasado el primer trance, cuando nuestro complejo sistema sináptico y los mecanismos biológicos se han ocupado rápidamente de una primera respuesta

adrenérgica, difícil de disimular, solo caben dos reacciones adaptativas.

Una, acatar humildemente la decisión del juez permaneciendo en un estado de anomia, procurando racionalizar o proyectar de algún modo las sensaciones de ira, desvalidez o desánimo dejadas por esta. La otra, tratar de restablecer el orden perturbado recurriéndola en reposición. Claro que con esta última solución se corre el riesgo de convulsionar aún más el ánimo inmolándolo en un estado próximo a la flagelación, lo cual es altamente probable si tenemos presente lo poco proclives que son los jueces a desdecirse de sus propias decisiones, algo en parte también connatural a la condición humana ya puesto de manifiesto por los psicólogos de la conducta a través del llamado sesgo de confirmación. Todo esto, ni qué decir, si el simple goce querulante por recurrir es capaz por si solo de producir un placebo catártico suficientemente estimulante para reprimir esas sensaciones, que es algo parecido a otra clase de la flagelación más próxima a la erótica.

Recalo en el pórtico de estas consideraciones el motivo que me trae aquí y que no esconde que tiene algo de terapéutico. Por más que no fuera quien padeciera en primera persona el lance judicial en cuestión, he de

---

reconocer que escribir estas líneas me da también pie a relajar las tensiones emocionales de un fenómeno frustratorio que, quien más o quien menos, ha vivido alguna vez en sus propias carnes.

Ocurrió a mediados del pasado mes de julio recién salidos del estado de alarma y en el transcurso de una audiencia previa. Presidiendo la sala la magistrada, a mi lado otro abogado y enfrentados a nosotros el del demandante. La puesta en escena la habitual, pero con los detalles y el protocolo de rigor impuestos por la pandemia. Como telón de fondo un asunto nada singular. Lo destacable, lo acontecido en el transcurso de su celebración y más exactamente en ese momento eminentemente dramático que adquirió la admisión de la prueba con la impetración dirigida a nuestro letrado oponente: ¿Puede indicarme en qué precepto de la ley basa la infracción de su recurso? De la impronta dramática del acto se ocupó la jueza con un ritual de embroque y remate, empoderada con insistentes reclamos a cada uno de los improbables esfuerzos dedicados por nuestro compañero para dar plena significación jurídica a su recurso. Si mal no recuerdo, diría que fueron unas cinco las ocasiones en las que perseveré en este propósito en un alarde de insistencia a la altura de las características narraciones con las que en su evangelio San Lucas hace apostolado de esta virtud. La parábola del Juez inicuo y de la viuda es una de ellas (18,1-8).

El caso es que el número mágico que debería de haber resuelto ese trance no apareció de tal modo que ya en pleno rigor mortis, después de haber sucumbido a la diatriba judicial, la jueza estimó oportuno zanjar la cuestión con la rúbrica al uso: "se desestima el recurso por falta de cita del precepto legal infringido. ¿Quiere formular protesta?"

Leí hace unos días que la colección de joyas de Carmen Polo se había subastado en una prestigiosa galería en Londres por un valor sorprendentemente bajo. Esto es lo que cabe esperar de las cosas que con el tiempo se emponzoñan con el olor de la naftalina. Hace ya algunas décadas, con anterioridad a la nueva ley de enjuiciamiento civil, el Tribunal Constitucional puso algo de cordura al rigor exhibido por algunos jueces en la aplicación de los anteriores artículos 376 y 377 de la ley procesal civil que a diferencia del actual artículo 452.1, exigían la cita expresa del precepto infringido: Para que sea admisible este recurso, deberá interponerse dentro del tercer día y citarse la disposición de esta ley que haya sido infringida. Si no se llenaran estos dos requisitos, el Juez declarará de plano, y sin ulterior recurso, no haber lugar a proveer. Claro que esta clase de resuellos en la aplicación e interpretación de las normas que a veces nos retrotraen a la vieja escuela de la exegesis del siglo XIX, tiene algo que ver aquí con la desafortunada a mi modo de ver habilidad del legislador para trasponer en la

norma el encaje que dejó en la conciencia y los hábitos de los operadores jurídicos esas enseñanzas del interprete constitucional. Sustituir la expresión de la cita de la disposición por la de la infracción es algo así como dejar las cosas a mitad de camino, que es una metodología de la técnica legislativa muy común cuando no se tienen bien claras las cosas. Pero la simple suavización que se desprende del precepto actual en comparación con su antecesor, debería bastar para ensanchar las miras con una predisposición mucho más abierta a la comprensión no meramente formal de la infracción en favor de otras acepciones. Pensemos en el caso de que deducida una pretensión indivisible se hubiera planteado en el acto de la audiencia previa la falta de litisconsorcio, excepción que como sabemos por la propia doctrina del Tribunal Supremo es atemporal, y que en respuesta a su inadmisión se recurriera argumentando de un modo razonable y convincente que relación jurídico- material controvertida alcanza a terceros, pero omitiendo la cita de los artículos 12 de la LEC y 1.139 del Código Civil.

Desde luego que no pretendo aquí defender el activismo querulante (el afán por recurrir) del que ciertamente hacen gala algunos. Lo que estoy más bien defendiendo es el pragmatismo frente a aquellas interpretaciones rígidas que trufadas de hiperformalismo acaban oscureciendo la utilidad de la norma llevándola a ese mismo páramo de donde la rescató el intérprete constitucional. Y para que se me entienda bien, tampoco vengo a postular aquí la institucionalización de una dispensa procesal sin límites, sino más bien a contextualizarla con las particularidades de aquellos actos del habla expresados en el marco de la oralidad y de la inmediatez. Nada que ver con los recursos de reposición del artículo 452.1 LEC, y sin con los planteados en cambio en el curso de las audiencias previas, juicios y vistas (artículo 210.2) que es cuando se suscita verdaderamente el problema tensional, con las angustias que acarrea la improvisación, enfrentados a un auditorio que permanece expectante a nuestra respuesta, al paso cadencioso de las manecillas del reloj y sin contar con el comodín del que pueden auxiliarse los jueces a la manera con que el artículo 417 LEC les habilita a posponer la resolución de las cuestiones o circunstancias dilemáticas promovidas in situ. Todo esto sin dejar de lado que la argumentación jurídica tampoco es algo que pueda reducirse a una mera cita. La propia experiencia nos enseña el complejo engranaje de eslabones normativos que precisan muchas sentencias y autos judiciales para dar significado a sus pronunciamientos.

Enfrentados a la imposibilidad de poder exhibir nuestras cualidades memorísticas, entonces se me ocurre echar mano de alguna de estas soluciones:

1. Invocar los artículos 24 y 117.3 de la Constitución u otro con una amplitud espectral parecida, como el artículo 1 del Código Civil, o, si se da el caso y queremos adornarlo con algo de presuntuosidad, el artículo 13 del Tratado Europeo de Derechos Humanos. Pero no conviene fiarlo todo a esta solución pues un juez experimentado en esta clase de lances sortearía de un plumazo la situación aupado con algunas resoluciones del Tribunal Supremo (auto de 16 de junio de 2020, sentencia 5 de julio de 1996) que niegan la virtualidad de esta clase de citas.

2. Darle un revés a la impetración, envolviéndonos en ella preguntando al juez en qué precepto fundamenta su decisión y valerse de su propia cita. En principio esta cobertura debería bastar salvo cuando la discrepancia no obedezca propiamente a la interpretación o aplicación de dicho precepto sino a una norma colateral.

3. Auxiliarnos sin más de un código, solicitar la dispensa de un tiempo de cortesía y plegarse a la paciencia.

No quiero pasar aquí por alto una última reflexión. ¿No hubiese sido más oportuno por parte del juzgador atender a las denodadas explicaciones dadas por el abogado en vez de postergarlas al albur de su incapacidad por subsumirlas en una simple cita numérica? Al fin y al cabo, pienso yo, ese alarde de intransigencia podría dar pie a especular, en el plano de la heurística, en el estado de su subconsciencia, algo así como un sesgo que lo único que revelaría es que la magistrada no estaba del todo segura de las razones que le condujeron a no admitir el medio de prueba en cuestión. En un lejano artículo publicado en la Revista Jurídica de Catalunya (número 3, 2002), bajo el título "El proceso judicial: ¿Por qué no un protocolo de conducta?"; el autor aludía a la conveniencia de elaborar un código de conducta, particularmente de jueces y abogados, en el desempeño de sus roles procesales. Con ello venía a dar cuenta del conflicto humano y no jurídico que surge en el desarrollo de la litis, protagonizado en el marco de la relación juez-abogado y caracterizado por las peculiaridades temperamentales y rasgos de personalidad de cada uno.

No creo que la mejor manera de impartir justicia sea cargando las impetraciones con espoleta ni hacer gala de la inocuidad. Afortunadamente, después de muchos años en el ejercicio de esta profesión puedo decir que lances como el de ese día no oscurecen mi grata impresión sobre las maneras con las que se desenvuelven por lo común las cosas en los estrados, pero deberían hacernos pensar en ellas para preservar en su deseo y en el empeño, de jueces y abogados, en reducirlos a una excepción. ^{N4}

**Estem preparats,
digueu en què et podem ajudar**

**VOLUNTARIAT ICAB, COMPANYS I COMPANYYES
PER A COMPANYS I COMPANYYES**

Per a més informació: www.icab.cat
Telèfon: 936 011 252
Correu electrònic: voluntaris@icab.cat

ENTREVISTA A CHRISTIANE FÉRAL-SCHUHL,
PRESIDENTA DEL CONSEIL NATIONAL DES BARREAUX (CNB)
(CONSEIL NATIONAL DE COL·LEGIS DE L'ADVOCATIA DE FRANÇA)

“Els nombrosos atacs cibernètics han de posar en alerta als advocats de tot el món, ja que són responsables de la protecció i la seguretat de les dades personals dels seus clients”

Text: Roser Ripoll

Vostè és la primera dona en assolir el càrrec de presidenta del Consell Nacional de Col·legis de l'Advocacia de França. Què ha suposat aquest mandat en la seva carrera professional?

Mai m'he posicionat com una dona sinó exclusivament com un advocat apassionat per la seva professió. En el meu cas – i no vull fer-ne una generalització – el que m'ha permès diferenciar-me d'altres advocats és l'elecció d'una especialitat – la informàtica (Computer Law) i les dades personals (data privacy) – temes que no eren en absolut comuns, ni tan sols ensenyats. Com només domino un tema, quan escric ho faig sobre aquest i he publicat molt. Vaig reunir les meves publicacions en el llibre “Cyberdroit: le droit à l'épreuve de l'Internet”, publicat per primera vegada el 1998 i des de llavors actualitzat regularment. Està ara en la seva vuitena edició i és ben referenciat en universitats, serveis jurídics i bufets d'advocats. Les publicacions i conferències requereixen que un estigui totalment actualitzat i es mantingui al dia. Així que ràpidament em van identificar en el món dels actors digitals com una especialista. L'evolució de la tecnologia ha fet la resta, amb el desenvolupament del comerç electrònic, les telecomunicacions i Internet. Així que no vaig tenir problemes per desenvolupar una clientela interessada a dominar conceptes digitals i un enfocament pragmàtic. Mai he deixat d'aprendre amb ells, a través de temes tan variats com complexos. Vaig tenir l'oportunitat d'intervenir en processos molt innovadors que requerien molta imaginació i de pensar fora dels paradigmes establerts. També he diversificat les meves activitats convertint-me en mediadora o ciberàrbitra.

Hi ha diferents maneres de tenir èxit en la vida professional. El més important em sembla que radica en les oportunitats de reunions i projectes. Guiat per l'entusias-

me, romanent atent als seus valors, només pot tenir èxit! Només tinc una certesa: la vida està plena de belles oportunitats. Només s'ha de mantenir la finestra oberta per a veure el que passa fora. Per contra, no passarà res si no surts de la teva zona de confort. Sempre he cregut que l'interès de ser escollida és per poder millorar les línies d'actuació. L'interessant és escriure la història, encara que sigui només una pàgina.

La seva carrera també està marcada per un fort compromís amb els drets de la dona. Quina és la situació de les dones a França? Creu que ens estem acostant a la igualtat real entre dones i homes?

A França, a l'1 de gener de 2019, la nostra professió comptava amb un 56,4% de dones advocades. No obstant això, sóc la primera dona a dirigir el Consell Nacional de Col·legis de l'Advocacia de França, institució que representa a 70.000 advocats francesos. Hi ha el doble de dones que d'homes entrant en la professió, i més dones deixen la professió abans dels primers 10 anys d'exercici. Hi ha moltes menys dones que homes que són sòcies en els grans bufets d'advocats.

Combatre la violència contra la dona i promoure ocupi llocs de responsabilitat no només dins de la professió d'advocat, sinó també en tots els sectors de l'economia, ha estat una prioritat del meu mandat. En els últims tres anys, el CNB ha dut a terme un gran nombre d'accions per a avançar en la igualtat real.

En primer lloc, al maig de 2019, vam adoptar un pla d'acció per a combatre la discriminació i l'assetjament en la professió. També hem inscrit el principi d'igualtat i no discriminació en l'article 3.1 del Reglament Interior Nacional, dedicat als principis essencials de la professió, que és

el fonament de la nostra deontologia. Hem elaborat una Carta per a combatre l'assetjament i la discriminació en la professió, per a la promoció d'aquests principis a nivell dels col·legis d'advocats locals. També hem dut a terme una sèrie d'iniciatives de sensibilització per als joves: en particular, una campanya de conscienciació per als estudiants de secundària sobre la igualtat durant la nostra segona edició de la Jornada de Dret als Instituts, el 4 d'octubre de 2019, que va estar dedicada a la igualtat de gènere. Per a celebrar el Dia Internacional dels Drets de la Dona, vam organitzar una manifestació, el 9 de març de 2019, dedicada a la tecnologia digital, a més d'un concurs d'al·legats amb alumnes-advocats.

També vam fer de la igualtat de gènere una prioritat en les nostres relacions internacionals. L'11 de juliol de 2019, abans de la cimera del G7 a Biarritz, el CNB va reunir a París, a les nostres oficines, les 7 organitzacions nacionals representatives de l'advocacia dels països del G7, per a la primera cimera d'Advocats del G7. Vam adoptar una resolució conjunta a l'atenció dels governs. Aquesta resolució es refereix a la lluita contra les desigualtats, i en particular contra les desigualtats entre dones i homes, a la societat i en el lloc de treball, per a combatre els prejudicis conscients i inconscients, les diferències salarials, la intimidació i l'assetjament sexual. Naturalment, també hem estat presents al Women's Forum, que es va celebrar el passat 19 de novembre.

Aquests són temps especialment preocupants, ja que la crisi sanitària amenaça els drets de les dones a tot el món. Durant el període de confinament, el CNB ha seguit implicat en la lluita contra la violència domèstica. En particular, hem creat una línia telefònica permanent, atesa per personal escollit del CNB especialment format en la lluita contra aquesta violència, que escolten, informen i remeten a les víctimes a un advocat territorialment competent, encarregat d'acompanyar-les en els seus procediments judicials, en particular, per a obtenir una ordre de protecció o per a ser assistides durant una audiència. Hem decidit perpetuar aquesta línia d'emergència després del confinament.

Els animo encaridament a que vegin el webinar que vam emetre en directe el passat 21 d'octubre, disponible a la pàgina web del CNB, en el qual es recorden els principals obstacles per a aconseguir la igualtat en el món, els textos fonamentals aplicables i els mecanismes de què disposen els advocats per a fer avançar les legislacions nacionals.

Per què va decidir convertir-se en advocada?

De jove vaig arribar a París per a iniciar els meus estudis de dret, que vaig finançar treballant com a assistenta en un consultori mèdic.

Una de les meves primeres experiències com a advocada d'ofici em va marcar profundament. Estava defensant un jove que havia participat en una temptativa de violació, a la nit, en grup. Escoltant-lo, vaig comprendre que un pot quedar atrapat en un engranatge, que la cultura, l'educació, l'entorn, les circumstàncies... són elements que no excusen però que poden explicar la culpa, posar-la en un context. Vaig comprendre en aquest moment per què un pot litigar tant a un costat de la barrera com a l'altre. I per què algunes persones són poc inclinades a defensar certes causes. També vaig entendre que no existeix la veritat absoluta, que la majoria de les vegades són dues veritats enfrontades. Així que vaig decidir estar del costat de la defensa.

La COVID-19 ha modificat profundament el funcionament de la nostra societat. Com a advocada mediatora, quin paper pot tenir la mediació en aquest nou context?

Durant el primer període de confinament, quan els tribunals francesos i l'activitat dels advocats estaven paralitzats, el recurs als Mecanismes Alternatius de Resolució de Conflictes va ser una solució particularment útil, i el CNB va promoure l'ús del procediment participatiu i la mediació.

En aquest sentit, portem molts anys demanant el caràcter executori dels acords d'advocats ratificats per l'advocat de cada part. Aquesta mesura estalvia temps als magistrats, que ja no haurien d'ocupar-se de les demandes d'homologació. La presència d'un advocat al costat de cadascuna de les parts proporciona totes les garanties necessàries per a assegurar el procés. El CNB ha publicat un model d'acord i totes les eines digitals útils per a simplificar els procediments i escurçar els temps de tramitació.

No obstant això, els mecanismes alternatius de resolució de conflictes no poden ser un mitjà de resoldre les deficiències del sistema judicial o de compensar l'absència d'un jutge. La mediació no ha de ser una alternativa al sistema judicial, sinó una elecció, una opció per a les parts, o fins i tot un element de l'estratègia de resolució de conflictes.

La COVID-19 també ha donat lloc a un augment de la cibercriminalitat i a la necessitat de reforçar la seguretat dels dispositius amb els quals treballem o teletreballem per tal d'evitar el robatori de dades, en particular dels clients dels advocats. Quines recomanacions faria als advocats en aquest sentit?

Els atacs cibernètics són una veritable plaga a escala mundial i no hi ha fi al nombre d'empreses que són víctimes de violacions de la seguretat en relació amb la informació dels seus clients: noms, adreces, números de telèfon o fins i tot dades bancàries que es destrueixen, s'alteren o es divulguen públicament. Aquests nombrosos casos

d'atacs cibernètics han de posar en alerta als advocats de tot el món, que són responsables de la protecció i la seguretat de les dades personals dels seus clients.

En primer lloc, cal informar els empleats, conscienciar-los, ensenyar-los a reconèixer un correu electrònic de phishing i, sobretot, dir-los que en cas de dubte és millor no fer res.

A continuació, han de respectar-se certes regles: gestionar estrictament l'accés als servidors i assignar nivells d'autorització en funció de les necessitats reals dels usuaris, eliminar els comptes dels antics empleats, actualitzar el programari de seguretat i tenir una sòlida política de contrasenyes.

Referent a això, el Consell Nacional de Col·legis de l'Advocacia de França ha adreçat un butlletí específic sobre aquest tema durant el confinament perquè havíem observat una recrudescència d'aquests atacs dirigits als advocats. També hem creat dos e-learning sobre ciberseguretat i cibercriminalitat, que permeten als advocats comprendre millor l'ecosistema de la ciberseguretat: actors, amenaces, precaucions, accions i dominar les mesures que han d'adoptar-se en cas d'un atac cibercriminal.

Quin hauria de ser, en la seva opinió, el paper de la intel·ligència artificial aplicada als bufets d'advocats?

L'arribada dels algorismes al món judicial està revolucionant la forma de pensar, treballar, donar suport i defensar als nostres clients, i per als jutges, de jutjar. Si bé és innegable que aquests nous instruments ajuden la presa de decisions, no pot excloure's un canvi cap a la substitució.

El CNB s'ha mobilitzat sobre aquest tema i ha treballat activament perquè la llei francesa de reforma de la justícia inclogui una disposició que prohibeixi que una resolució judicial pugui adoptar-se exclusivament per mitjà d'un tractament algorítmic. També amb aquest objectiu es va incloure aquesta qüestió a l'ordre del dia del G7 d'advocats, que es va reunir al juliol de 2019. Hem demanat als nostres governs que estiguin extremadament atents al desplegament del tractament algorítmic en els nostres sistemes judicials. Amb aquest objectiu, hem aprovat una resolució per a impedir la privatització de les dades judicials i facilitar l'accés públic a les resolucions judicials. Aquesta qüestió afecta més àmpliament a l'ús dels algorismes per a les resolucions administratives o en l'àmbit de la salut. Depèn de nosaltres, els advocats, romandre vigilants en aquests temes. La intel·ligència artificial avui dia ha estat programada pels humans i per tant necessàriament reproduceix almenys alguns dels biaixos humans. No hi ha garantia que aquests biaixos puguin ser eliminats en l'anàlisi de la informació per un algorisme.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona ha promogut la "Carta de Barcelona pels Drets de la Ciutadania en l'Era Digital", que recull els principals drets que han de preservar-se per a permetre el progrés tecnològic, sense oblidar la protecció dels drets dels ciutadans i l'ètica. Com avalua aquest projecte?

Em va interessar conèixer la Carta de Barcelona i els seus 21 drets de la ciutadania en l'era digital, la majoria dels quals també estan reconeguts pel Consell Nacional de Col·legis d'Advocats, especialment el dret núm. 5, sobre la llibertat i la igualtat d'accés a l'entorn digital, i el dret núm. 17, sobre la igualtat i la prohibició de la discriminació en l'ús de la tecnologia.

Aquesta carta es fa ressò de la Carta Ètica Europea sobre l'Ús de la Intel·ligència Artificial en els Sistemes Judicials adoptada per la Comissió Europea per a l'Eficiència de la Justícia del Consell d'Europa. Voldria recordar aquí l'adhesió del CNB als 5 principis enunciat en aquesta carta: el principi de respecte dels drets fonamentals, el principi de no discriminació, el principi de qualitat i seguretat, el principi de transparència i el principi de control per part de l'usuari.

El Consell Nacional de Col·legis de l'Advocacia de França exerceix un paper actiu pel que fa a la reutilització de les dades judicials:

- El 25 de març de 2019, vam adoptar una declaració conjunta amb el Tribunal de Cassació en la qual es demana la creació d'una instància pública encarregada de la regulació i el control dels algorismes utilitzats per a l'explotació de la base de dades de resolucions judicials i la reutilització de la informació continguda en ella, de la qual haurien de formar part el Tribunal de Cassació i el Consell Nacional de Col·legis d'Advocats.
- Al juliol de 2020, vam adoptar una declaració conjunta amb el Consell d'Estat i el Col·legi d'Advocats en el Consell d'Estat per a consagrar la part administrativa i vam demanar la creació d'un mecanisme de regulació i control dels algorismes utilitzats per a l'explotació de les bases de dades de resolucions judicials i la designació d'una autoritat pública responsable d'aquesta regulació i control, en relació amb les jurisdiccions administratives i judicials, així com amb el Col·legi d'Advocats i el Consell Nacional de Col·legis d'Advocats.
- A més, el passat 9 d'octubre, l'Assemblea General del CNB va adoptar una Carta de Transparència i Ètica en l'Ús de les Dades Judicials, per a garantir l'autoregulació dels actors tant pel que fa als algorismes utilitzats per a l'explotació de la base de dades de resolucions judicials com a la reutilització de la informació que conté. L'adhesió a aquesta carta és purament voluntària.

LA FUNCIÓN DE COMPLIANCE EN TIEMPOS DE COVID, CRÓNICA DEL CONGRESO 2020 ON-LINE

ÉTICA Y COMPLIANCE: HERRAMIENTAS PARA LA AGENDA DEL S XXI

Nuestra Decana, Mª Eugenia Gay, tras dar la bienvenida a congresistas, ponentes y autoridades inauguró el Congreso destacando que “el Compliance y la necesidad de un Buen Gobierno son una demanda creciente de la sociedad y una garantía tanto en términos de transparencia como del cumplimiento normativo al que deben someterse las compañías por razón de su actividad”.

Sylvia Enseñat, Presidenta de ASCOM agradeció a ICAB el esfuerzo de organizar este Congreso en un momento tan complejo y destacó que el

factor fundamental para la función de compliance es que sus profesionales estén bien formados, recordando que ASCOM se orienta sobre tres ejes fundamentales: experiencia, conocimiento y formación continua. “En esta estrategia, sinergias tan enriquecedoras como el Convenio con ICAB y la organización de este Congreso son muy importantes”.

El Subsecretario de Estado de Justicia, D. José Miguel Bueno, destacó que la Cultura de Cumplimiento es de interés general y los poderes públicos deben implicarse en

su desarrollo, asegurando a esta importante función interna de las organizaciones autonomía para desarrollar su labor, “porque la realización material del Estado de Derecho debemos hacerla entre todos” y destacó el importantísimo papel que está llamada a desempeñar la Abogacía en el buen desarrollo de la función.

UNA RADIOGRAFÍA PRECISA DE LA FUNCIÓN DE COMPLIANCE EN ESPAÑA

El congreso sirvió para presentar el primer Estudio sobre la función de Compliance en España (*puede descargarse la encuesta en: <https://www.asociacioncompliance.com/estudio-sobre-la-funcion-de-compliance/>*), elaborado por el Instituto de Estudios Económicos (IEE) a iniciativa de la CEOE y ASCOM bajo el patrocinio de Iberdrola, resultado de una encuesta sobre una población de 4.500 empresas de más de 200 trabajadores, que ofrece por primera vez en España datos precisos sobre el grado de madurez del Compliance en nuestras empresas, destacando que el 75% de las mismas tiene implantada la Función de Compliance o la tiene planificada en los próximos cinco años.

El programa del Congreso completó este análisis cuantitativo con otros más cualitativos que nos han ayudado a extraer algunas importantes conclusiones:

- La crisis económica y sanitaria que vivimos ha reforzado en todo el mundo la valoración interna de las funciones de compliance, de modo que el futuro – dentro de las restricciones presupuestarias previsibles- es muy esperanzador.
- Los procesos de estandarización ISO que arrancaron en 2013 están definiendo un estándar mundial sobre la función de compliance, que se va compartiendo en todas las culturas y áreas geográficas y que tendrá una

importante eclosión en 2021 con la publicación de diversos estándares entre los que destacaron ISO 37301 para sistemas de compliance transversales e ISO 37000 sobre gobernanza en las organizaciones, que los ponentes estimaron trascendentales en el futuro.

- En plena pandemia, Europa apuesta firmemente por consolidar una política europea de lucha contra el Blanqueo de Capitales y la Financiación del Terrorismo basada en un Supervisor Europeo y un innovador Reglamento Europeo. Un reto muy ilusionante si bien aún hay que recorrer un importante camino hasta alcanzarlo.

- Por último, se analizó la tormenta perfecta que se prepara en materia de riesgos de compliance relacionados con la insolvencia empresarial y el concurso de acreedores, concluyendo que las empresas deben ser conscientes que las crisis financieras pueden estallar en cualquier momento y que nadie está a salvo de situaciones como las que estamos viviendo, de modo que se deben planificar mapeos de riesgos y políticas de uso específico y exclusivo en situaciones de pre-insolvencia como las actuales.

UN PASO ADELANTE EN LA DEFENSA DE LA ABOGACÍA COMO PROTAGONISTAS DE LA FUNCIÓN DE COMPLIANCE: REGULAR LA FUNCIÓN Y NO LA “PROFESIÓN”.

El cierre del Congreso tuvo como protagonista a la Abogacía, al reunir las Secciones de Compliance de los Colegios de Madrid, Valencia y Barcelona para lanzar una propuesta de regulación de la función de compliance y salir al paso – junto el Consejo de la Abogacía Española- de recientes iniciativas que pretenden crear nuevos Colegios Profesionales de Compliance Officer o Registros Públicos excluyentes.

La Consejera de CGAE, Cristina Llop, defendió que el asesoramiento legal preventivo y la función de compliance son consustanciales a la Abogacía y que el Consejo rechaza cualquier intento de crear colegios profesionales

diferenciados o restricciones al acceso de la Abogacía a dicha función.

Isabel Vizcaíno, presidenta de la sección de ICAB expuso que esta iniciativa surge de las secciones de compliance y tiene como objetivo poner el foco en un tema trascendental como es proteger la independencia y autonomía de las personas que desempeñan la Función de Compliance en las organizaciones, salvaguardándola de las presiones internas y externas que sufre actualmente.

Andrea Moril, Diputada responsable en ICAV, arrancó la explosión de la propuesta defendiendo regular una definición mínima de esta función interna que asegure coherencia a la hora de aplicar el principio de autorregulación en su desarrollo posterior por los órganos de Gobierno; establecer mecanismos para proteger al Compliance Officer de las presiones internas propias de su dependencia laboral y ofrecerles el mismo estatuto de protección que a los alertadores, ya que carece de sentido proteger al éste si no se va a proteger al responsable interno de gestionar dicha alerta.

Beatriz Saura, presidenta de la sección de Madrid defendió que el personal y la documentación de Compliance de la empresa son parte de la persona jurídica y por extensión de su derecho de defensa deben estar exentos de testificar o ser aportados al proceso penal salvo que lo decida la propia persona jurídica.

Si una palabra puede resumir este año nuestro congreso es “actualidad”. Han sido seis paneles de debate que nos han permitido fijar un fotografía muy definida del estado de la Función de Compliance.

También es el Congreso en que la Abogacía ha dado un importante paso adelante para defender su papel en la Función de Compliance, consustancial al sentido y origen de nuestra ya milenaria profesión y que – como apuntó la Consejera Llop- no puede ser restringida por iniciativas basadas en intereses particulares y excluyentes. ¶

LA INVALIDACIÓ DEL *PRIVACY SHIELD* PEL TJUE: IMPACTE I IMPLICACIONS

Anàlisi de la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (“TJUE”) del passat 16 de juliol de 2020, la qual té un impacte molt significatiu en haver declarat la invalidesa de la Decisió *Privacy Shield*.

Maria Gili Segarra
Advocada

Alexander Salvador Cerqueda
Col·legiat núm. 43.064

L'actual normativa aplicable en matèria de protecció de dades personals -el Reglament General Europeu de Protecció de Dades (“RGPD”)- estableix una regulació específica per a les transferències internacionals de dades personals que es realitzin fora de l’Espai Econòmic Europeu, per tal de garantir que en aquestes es mantingui un nivell de protecció equivalent a l’establert en la legislació europea.

Per assolir aquest objectiu, el RGPD estableix un conjunt de mecanismes legals per realitzar les transferències internacionals i que, per ordre de preferència, són els següents:

1. Que existeixi una decisió d’adequació aprovada per la Comissió Europea, la qual implica que el tercer país, territori o sector al qual es volen transferir les dades garanteix un nivell de protecció adequat. Un exemple és la Decisió d’adequació 2016/1250, que permet realitzar transferències internacionals de dades als Estats Units d’Amèrica (“EUA”), també coneguda com a Decisió *Privacy Shield*.
2. Que s’adoptin garanties adequades. Aquestes garanties poden consistir, entre d’altres, en clàusules contractuals tipus de protecció de dades adoptades per la Comissió Europea, l’adhesió a codis de conducta o a mecanismes de certificació.

3. Excepcions per a situacions específiques, en absència d’una decisió d’adequació o de garanties adequades, només es poden realitzar transferències internacionals si es compleix algun dels supòsits previstos expressament al RGPD, entre d’altres, l’atorgament del consentiment explícit de l’interessat o que la transferència sigui necessària per l’execució d’un contracte.

IMPACTE DE LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

El passat 16 de juliol de 2020, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (“TJUE”) va dictar una sentència en el marc de l’assumpte C-311/18 (Cas Schrems II), la qual té un impacte molt significatiu en l’àmbit de les transferències internacionals de dades als EUA, ja que ha declarat la invalidesa de la Decisió *Privacy Shield*.

Cal recordar que això ja va succeir amb la Decisió *Safe Harbour*, que també va ser invalidada pel TJUE l’any 2015 i substituïda pel *Privacy Shield*. Malgrat les millores introduïdes en aquesta darrera Decisió, el TJUE considera que els EUA segueixen sense oferir prou protecció per a les dades personals dels europeus davant els programes d’espionatge del govern nord-americà.

Això és especialment rellevant pels serveis tecnològics contractats a empreses dels EUA o serveis que poden implicar la subcontractació d’empreses dels EUA, com els serveis en el núvol, que fins ara s’emparaven en

---

DES DE LA PERSPECTIVA DE LA PROTECCIÓ DE DADES, LA REFERIDA SENTÈNCIA TÉ UN VERITABLE IMPACTE EN EL DIA A DIA DE TOTES LES ORGANITZACIONS QUE ACTUEN COM A RESPONSABLES DEL TRACTAMENT.

la Decisió *Privacy Shield* per transferir dades personals als EUA; en tant que s'hauran de suspendre immediatament aquestes transferències si no s'opta per un altre mecanisme legal.

Adicionalment, en la sentència comentada també es fa referència a un altre mecanisme per transferir dades, les clàusules tipus aprovades per la Comissió Europea mitjançant la Decisió 2010/87. D'acord amb l'expressat pel TJUE, tot i que es consideren que són un mecanisme vàlid per transferir dades, s'alerta de la necessitat -per part de qui les vulgui utilitzar- de compro-

var prèviament si el país al qual es transferiran les dades garanteix un nivell de protecció adequat.

En concret, s'estableix que -en qualsevol transferència de dades a un tercer Estat- tant l'exportador com l'importador de dades són responsables d'avaluar si el nivell de protecció exigida per la Unió Europea es respecta en el tercer país en qüestió, tenint en compte les circumstàncies de la transferència, i determinar si les garanties proporcionades per les clàusules tipus poden complir-se a la pràctica. En cas contrari, s'haurà d'avaluar si es poden proporcionar mesures complementàries per a garantir un nivell de protecció equivalent al del RGPD, i si la legislació del país tercer no afectarà aquestes mesures addicionals per evitar la seva efectivitat.

Així doncs, l'ús i la validesa de les clàusules tipus dependrà de l'avaluació de les circumstàncies del tractament i de les possibles mesures complementàries que puguin adoptar-se, de manera que es pugui concloure que en aquell país es garanteix un nivell de protecció substancialment equivalent al del RGPD. En cas contrari, s'hau-

ran de suspendre immediatament les transferències o bé s'haurà de notificar el seu ús a l'autoritat de control competent.

Aquesta obligació d'anàlisi s'ha de tenir present en general en qualsevol transferència que es realitzi a un país tercer i, en especial, als EUA, ja que d'acord amb la sentència del TJUE el seu nivell de protecció és insuficient, en tant que les autoritats poden tenir accés a les dades sense les degudes garanties.

IMPLICACIONS EN L'OPERATIVA DELS RESPONSABLES DEL TRACTAMENT

Des de la perspectiva de la protecció de dades, la referida sentència té un veritable impacte en el dia a dia de totes les organitzacions que actuen com a responsables del tractament. Aquest impacte té més implicacions que la suspensió immediata d'aquelles transferències basades en la Decisió *Privacy Shield*. En particular, les actuacions principals que s'hauran de dur a terme són les següents:

- Identificar en el Registre d'Activitats de Tractament les transferències de dades personals efectuades als EUA. Seguidament respecte a aquelles transferència que es realitzin sota el marc del *Privacy Shield*, s'haurà d'acordar amb el receptor de les dades un mecanisme alternatiu que ofereixi garanties adequades i resulti més adient (i.e., clàusules tipus, els codis de conducta o mecanismes de certificació). En aquest sentit, s'hauran de modificar corresponentment els contractes subscrits.

Front la falta d'acord en la utilització de mecanismes alternatius, no es podran dur a terme transferències internacionals als EUA, en tant que no s'ha atorgat cap termini de gràcia durant el qual les organitzacions puguin continuar utilitzant el *Privacy Shield* mentre s'adeqüen al nou panorama legal.

- Identificar les clàusules informatives relatives als tractaments de dades personals afectats per transferències internacionals basades en el *Privacy Shield*. De conformitat amb el que estableix el Grup de Treball de l'article 29 (actualment conegut com el Comitè Europeu de Protecció de Dades) en el WP260 relatiu a les Directrius sobre la transparència, s'ha d'informar sobre el mecanisme que permet la transferència internacional, així com, ad mínimum, indicar el nom dels tercers països receptors de les dades personals. En aquest sentit, s'hauran de modificar les clàusules informatives identificades per recollir els nous mecanismes alternatius adoptats. ¹⁷

D'UN COP D'ULL

REUNIÓ INSTITUCIONAL AMB EL CONSELLER D'INTERIOR

El passat 6 d'octubre la degana del Col·legi, Mª Eugènia Gay, el secretari i president de la Comissió de Normativa, Jesús Sánchez i el president de la Comissió de Relacions amb l'Administració de Justícia (CRAJ) de l'Advocacia Catalana, Abel Pié, es van reunir amb el conseller d'Interior, Miquel Samper. Va ser una excel·lent oportunitat per establir vies de col·laboració i treballar conjuntament en matèria d'ocupació, violència gènere, Clàusula Rebus Sic Stantibus i multirreincidència; temes d'especial interès per a la ciutadania.

REUNIÓ INSTITUCIONAL AMB L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Reunió institucional, celebrada el passat 20 d'octubre, de la degana del Col·legi, Mª Eugènia Gay i del secretari de la Junta de Govern, Jesús Sánchez, amb Jaume Collboni, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, per abordar temes de màxima preocupació ciutadana com són les ocupacions, la multirreincidència i les clàusules per afavorir la reducció de lloguers, com a conseqüència de la crisi ocasionada per la COVID19

DIRECTE DEL DIGICAB

La Secció de Dret Laboral conjuntament amb la Comissió de Transformació Digital de l'ICAB van celebrar el passat 2 d'octubre un nou «Directe del Digicab» amb l'objectiu d'analitzar el treball a distància arran del Reial decret -lei 28/2020, del 22 setembre. L'acte, presentat pel diputat i President de la Comissió de Transformació Digital de l'ICAB, Rodolfo Tesone, va comptar amb la participació com a ponents d'Emma Gumbert, diputada de la Junta de Govern del Col·legi, Alejandro de Llano, advocat, gerent del gabinet jurídic d'UGT Catalunya i vocal de la Secció de Dret Laboral de l'ICAB i Xavier Ribas, advocat especialitzat en Dret de les TIC i Compliance. Va moderar la sessió Enrique García Echegoyen, resident de la Secció de Dret Laboral.

VI ESMORZAR SOLIDARI ICAB

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va organitzar la VI Edició virtual dels 'Esmorzars Solidaris de l'ICAB', amb la ponència 'Fundació ARED, 25 anys convençuts de les segones oportunitats' a càrrec de Judit Mascó, presidenta de l'esmentada Fundació. Els beneficis d'aquest Esmorzar Solidari, celebrat en aquesta ocasió de manera on-line, es destinen a la Fundació Degà Ignasi de Gispert.

D'UN COP D'ULL

COMMEMORACIÓ DEL 75È ANIVERSARI DE LES NACIONS UNIDES

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va commemorar el 75è aniversari en el marc d'una jornada on-line que es va celebrar el passat 21 d'octubre i que va comptar amb la intervenció, com a panelistes, de Mª Eugènia Gay Rosell, degana de l'ICAB; Eulàlia Pascual Lagunas, presidenta de l'Associació per les Nacions Unides a Espanya; Maite Vilalta Ferrer, secretària general i vicerectora d'Igualtat i Acció Social de la Universitat de Barcelona, i Sergi Loughney Castells, director de Prospectiva, Reflexió i Palau Macaya de la Fundació "La Caixa". La diputada de la Junta de Govern de l'ICAB Emma Gumbert va moderar la sessió.

ACADÈMIA DE LEGISLACIÓ I JURISPRUDÈNCIA DE CATALUNYA

El passat 20 d'octubre va tenir lloc la primera Sessió inaugural del Curs Acadèmic Virtual de l'Acadèmia de Legislació i Jurisprudència de Catalunya i lectura de 'Laudatio In Memoriam' de Felip de Tallada, per Elías Campo. Amb la presència de la degana de l'ICAB, Mª Eugènia Gay, el president de l'Acadèmia, Luis Jou i Mirabent i el secretari de la mateixa, Francesc Tusquets i Trias de Bes.

WEBINAR EN MATÈRIA DE CONTENCIÓ DE RENDES

La Secció de Dret Civil i la Comissió de Normativa de la Corporació van celebrar el passat 15 d'octubre la conferència on-line sobre la Llei 11/2020, en matèria de contenció de rendes. El videdgà del Col·legi, Joaquim de Miquel Sagnier, va presentar la sessió en la qual van participar com a ponents Maria del Remei Verges Cortit, magistrada del Jutjat de Primera Instància núm. 52 de Barcelona; Carles Sala i Roca, ex secretari d'Habitatge i Elga Molina Roig, doctora en Dret i professora a la Universitat Rovira i Virgili. Va moderar l'acte, Miquel Serra i Camús, president de la Secció de Dret Civil de l'ICAB.

MOCK TRIAL

La Secció del Dret de la Propietat intel·lectual i drets d'imatge amb la col·laboració de la Secció de Dret de la Competència i de la Propietat Industrial van realitzar el passat 26 d'octubre el MOCK TRIAL o judici simulat sobre: 'La rescissió dels contractes de cessió de Drets d'imatge dels futbolistes basada en l'exercici del Dret constitucional a la pròpia imatge de la LO 1/82; secret i competència, inducció a la infracció contractual i obstaculització deslleial'. L'acte va ser presentat per Yvonne Pavia, diputada de la Junta de Govern de l'ICAB, i va comptar amb la participació de la presidenta de la Secció de Propietat Intel·lectual, Marta Insúa, del jutge Luis Rodríguez Vega i els advocats litigants van ser Natalia Esteve (avocada part actora), Gerard de Lucas (advocat part demandada), Paula Roca (avocada reconvençió) i Laia Torrents Homs. (Advocada contestació a la reconvençió).

D'UN COP D'ULL

CLAUSURA DEL III DIGITAL LAW WORLD CONGRESS

El III Digital Law World Congress va ser clausurat el passat 23 d'octubre per Rodolfo Tesone, diputat de la Junta de Govern i president de la Comissió de Transformació Digital de l'ICAB, en el marc d'una taula titulada "La necessitat d'avançar en els drets digitals" en què van participar Joana Barbany, directora General de Societat Digital de la Generalitat de Catalunya, Michael Donaldson, comissionat d'Innovació Digital de l'Ajuntament de Barcelona, María Arena, presidenta del Subcomitè de drets Humans del Parlament Europeu; Renata Àvila, Co-Fundadora i Consellera Especial per a l'Aliança per Algorismes Inclusius i Fellow de Raça i Tecnologia per al CCSRE de la Universitat de Stanford i consellera Legal per Drets Humans i Tecnologia. Global Board member de la Digital Future Society. Va moderar l'acte Ramon Miralles, advocat especialista en Riscos Digitals i vocal de la Comissió de Transformació Digital de l'ICAB.

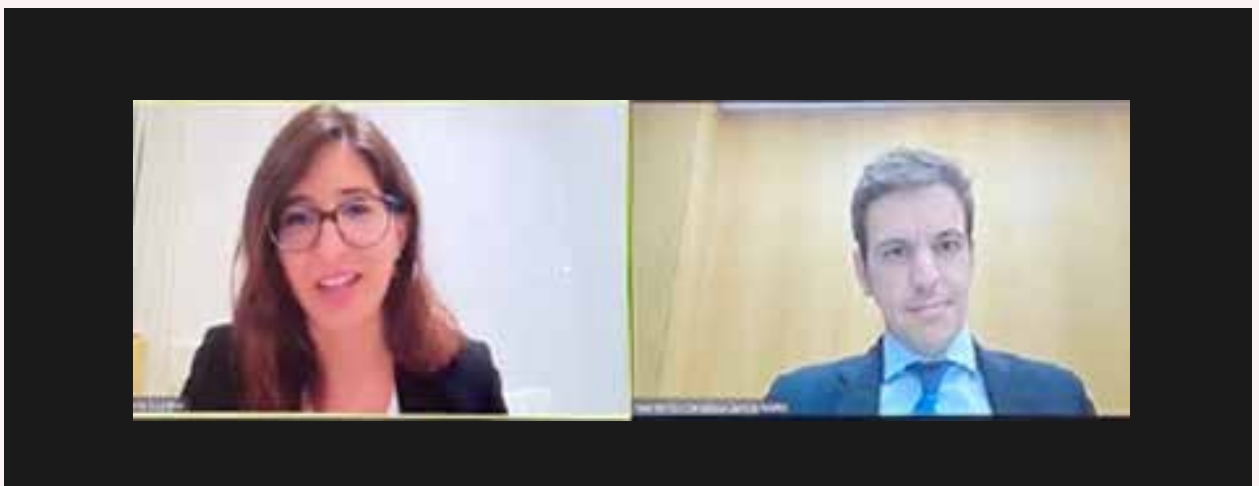
DRET D'IMMIGRACIÓ I ASIL

La diputada de la Junta de Govern responsable de la Comissió d'Estrangeria, Carmen Valenzuela, va participar en el seminari on-line sobre dret d'immigració i asil en el marc del projecte TRALIM

INTERCOL·LEGIAL

La Intercol·legial va celebrar el passat 23 d'octubre la conferència on-line 'Radiografia del Transhumanisme'. L'acte, presentat pel president de la Comissió Intercol·legial de Professionals Sèniors, Xavier Cordoncillo, va comptar com aponent amb el filòsof i teòleg Francesc Torralba.

GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

El grup de l'advocacia Jove (GAJ) va realitzar el passat 13 d'octubre la ponència titulada 'Primers consells legals per assessorar una start-up', que va ser impartida per l'advocat Guillermo Donadeu García-Nieto i presentada per Irene Siurana, vocal del GAJ.

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

LA LEY COMPLIANCE PENAL
[EN LÍNIA]

Editor: Las Rozas, Madrid:
Wolters Kluwer España
ISSN: 2660-7948

Periodicitat: Trimestral

1r. fasc: N. 1 (abril-junio 2020)-

🔗 Accessible només des de la Sala Multimèdia de la Biblioteca

GLADIUS ET SCIENTIA. REVISTA DE SEGURIDAD DEL CESEG [EN LÍNIA]

Editor: Santiago de Compostela:
Servizo de Publicacións e Intercambio Científico,
Universidade de Santiago de Compostela

ISSN: 2695-6993

Periodicitat: Anual

1r. fasc: Núm. 1 (2019)-

🔗 Accés lliure Biblioteca Digital
[https://revistas.usc.gal/index.php/gladius/index]

DESTAQUEM

“URBANISMO Y GÉNERO” [EN LÍNIA] En: Ciudad y territorio: estudios territoriales, n. 203, 2020

🔗 Accés lliure Biblioteca Digital

ESPECIAL “NUEVO TEXTO REFUNDIDO DE LA LEY CONCURSAL” En: Revista de derecho concursal y paraconcursal, n. 33, 2020

“DIEZ AÑOS DE APLICACIÓN DE LA CARTA DE DERECHOS FUNDAMENTALES DE LA UE”, I SEMINARIO GIL CARLOS RODRÍGUEZ IGLESIAS DE LA

RCDE, En: Revista de derecho comunitario europeo, año 24, n. 66, mayo-agosto 2020, 107 p.

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

BERBEROFF AYUDA, DIMITRY
Ley de Régimen Jurídico del Sector Público (L40/2015): comentada, con jurisprudencia sistematizada y concordancias. Madrid: Lefebvre-El Derecho, 2020.
[351.712(46)“2015”Ber]

GARCÍA AMEZ, JAVIER
La contratación pública en el ámbito sanitario: principales novedades introducidas en la gestión sanitaria por la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público. A Coruña (Galicia): Colex, 2020.
[351.712(46)“2017”61Gar]

MERELO ABELA, JOSÉ MANUEL, CRIADO SÁNCHEZ, ALEJANDRO (COORDS.)
Cuestiones jurídicas de actualidad sobre planeamiento y gestión urbanística. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer España, 2020. [347.778.5(46)Cue]

PALOMAR OLMEDA, ALBERTO (COORD.)
Tratado de extranjería: aspectos civiles, penales, administrativos y sociales. 6ª ed. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [351.756(46)Tra]

TORIBIO BERNÁRDEZ, LUIS
Tributación de futbolistas y clubes de fútbol en los convenios para evitar la doble imposición: análisis crítico y problemas prácticos. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020.
[351.855.3(46):796Tor]

DRET CIVIL

BARCONES AGUSTÍN, NURIA; O'CALLAGHAN MUÑOZ, XAVIER (DIR.); VICENTE DÍAZ, MATILDE (COORD.)
Comunidades de propietarios. Madrid: La Ley Wolters Kluwer, 2020. [347.238.3(46)Bar]

Comunidades de propietarios: 2020-2021. Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020.
[347.238.3(46)(083.2)Com]

FERNÁNDEZ DE AVILÉS, GENARO MARIO
Cláusula IRPH: cómo reclamar y conseguir la devolución del dinero. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [347.441(46):347.278Fer]

GARCÍA GARNICA, MARÍA DEL CARMEN (COORD.)
Intervención multidisciplinar para la protección de los menores en situaciones de riesgo y desamparo en los procesos de ruptura: V Congreso ASEMIP. Las Rozas (Madrid): Sepin, 2020.
[347.627(46):347.157Int]

HERNÁNDEZ TERÁN, MIGUEL
El Estado como legislador dañoso y su responsabilidad reparadora. Cizur Menor

(Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.51(46)Her]

Impacto del COVID-19 en los arrendamientos. Madrid: Francis Lefebvre, 2020.
[347.453.3(46)(036)Imp]

LLAMAS POMBO, EUGENIO
Las formas de prevenir y reparar el daño. Madrid: La Ley: Wolters Kluwer España, 2020.
[347.513(46)Lla]

MARTÍNEZ NADAL, APOL-LÒNIA
Alquiler turístico de viviendas de uso residencial y derecho de la competencia. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020.
[347.453.3(46):338.48Mar]

ORDUÑA MORENO, FRANCISCO JAVIER
Cláusula rebus y modernización del derecho contractual: tratamiento doctrinal y jurisprudencial. Madrid: Lefebvre-El Derecho, 2020.
[347.441(46)Ord]

SALAS CARCELLER, ANTONIO (COORD.); LAGO GARMA, ANA (COL.)

La partición de la herencia: aspectos básicos sobre la división del caudal hereditario. A Coruña (Galicia): Colex, 2020.
[347.664(46)Par]

DRET CONSTITUCIONAL

CAMPOY CERVERA, IGNACIO (ED.)
La Convención sobre los derechos del niño desde la

 Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

perspectiva de los derechos humanos.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [DH-342.7-053.2Con]

CANDAMIO BOUTUREIRA, JOSÉ JUAN

Plan de igualdad en las AA.PP.: guía sobre cómo implementar un plan de igualdad en el ámbito de las Administraciones Públicas. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [ID-257]

JULIOS CAMPUZANO, ALFONSO DE (ED.)

Constitucionalismo: un modelo jurídico para la sociedad global. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2019. [342Con]

MARTÍN CUBAS, JOAQUÍN (COORD.)

Constitución, política y administración: repensando la Constitución + cuatro décadas después. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342(46)Con]

MONTESINOS PADILLA, CARMEN (COORD.)

Los derechos humanos en el ámbito empresarial: qué, cómo y por qué es posible regular en la materia. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342.7(46)Der]

NICASIO VAREA, BLANCA, PÉREZ GABALDÓN, MARTA (EDS.)

Defender la democracia: estudios sobre calidad democrática, buen gobierno y lucha contra la corrupción. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342.53(46)Def]

DRET FISCAL

ARBONA MAS, VICENTE

Fiscalidad práctica del arrendamiento vacacional: IVA, IRPF, IRNR, e IS. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [347.453.3(46):336.22Arb]

Asesor fiscal: 2020.

Madrid: Francis Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

DELGADO SANCHO, CARLOS DAVID (COORD.); CANEDA RENDO, SUSANA (COL.)

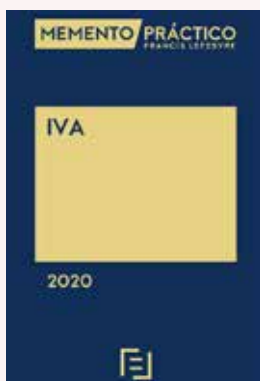
Infracciones y sanciones tributarias: guía sobre la potestad sancionadora de la Administración, los principios aplicables, el análisis de los tipos infractores y los criterios de graduación de las sanciones. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [336.225.68(46)Inf]

MARTÍNEZ SÁNCHEZ, CÉSAR

Tasas locales y otras figuras afines. Madrid: Lefebvre-EI Derecho, 2020. [336.232(46):35Mar]

Memento práctico IVA: 2020.

Madrid: Francis Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

SANTANA LORENZO, MARGARITA (DIR.)

El compliance tributario e n el proceso penal. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [657(46):336.2Com]

DRET INTERNACIONAL

AMBOS, KAI, BÖHM, MARÍA LAURA (EDS.); URQUIZO, GUSTAVO (COORD.)

Empresas transnacionales y graves violaciones de derechos humanos en América Latina. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [341.9Emp]

CALVO VÉRGEZ, JUAN

El Brexit y su incidencia en el futuro de las relaciones UE-UK. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.73(4-672UE:42)Cal]

DRET LABORAL

CANDAMIO BOUTUREIRA, JOSÉ JUAN; CAPEÁNS AMENEDO, CATARINA (COORD.)

Derecho del trabajo y nuevas tecnologías: conflicto entre las tecnologías de información y comunicación y el derecho a la intimidad y propia imagen. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [331(46):342.738Can]

GODINO REYES, MARTÍN (COORD.)

Expediente de regulación temporal de empleo: instrumento fundamental en la crisis del COVID-19.

Madrid: Lefebvre-EI Derecho, 2020. [331.63(46)Exp]

Impacto del COVID-19 en materia laboral y de Seguridad Social.

Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [331(46)(036)Imp]

LÓPEZ ANIORTE, MARÍA DEL CARMEN, GARCÍA ROMERO, MARÍA BELÉN (DIRS.)

Envejecimiento, cuidados y dependencia: hacia una protección social con perspectiva de género. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [368.42(46)Env]

MARTÍN VALES, PRISCILA

Análisis jurisprudencial de los supuestos de subcontratación. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [331.115.1(46)Mar]

Memento práctico salario y nómina: 2020.

Madrid: Francis Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

MENÉNDEZ SEBASTIÁN, PAZ **Beneficiarios de la pensión de viudedad.** Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [368.46(46)Men]

Normativa laboral del COVID-19 consolidada. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [795-444]

DRET MERCANTIL

Administradores y directivos: 2020-2021. Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [PRA]

AGUILAR OLIVARES, YOLANDA

Las prácticas agresivas desleales en el mercado y la tutela del consumidor. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.776(46):343Agu]

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

El Consejo de administración. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.72.036(46)Con]

FERNÁNDEZ DE AVILÉS, GENARO MARIO
Tarjetas revolving: cómo reclamar y conseguir la nulidad. 2ª ed. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [347.756(46):347.731Fer]

LABATUT SERER, GREGORIO, AGUILAR JARA, IGNACIO
Contabilidad de operaciones societarias: presentación de instrumentos financieros y otras operaciones mercantiles. 2ª ed.. Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [347.719(46)Lab]

LISSÉN ARBELOA, JOSÉ MIGUEL (COORD.)
Comentarios a la Ley de secretos empresariales. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer España, 2020. [347.775(46)Com]

LÓPEZ SÁNCHEZ, ALEJANDRO
El seguro deportivo obligatorio:

especial referencia a la cobertura de rescate en el medio natural. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [351.855.3(46):796Lop]

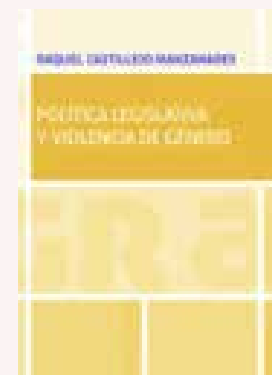
PASCUAL PEDREÑO, ELADIO
Obligaciones contables y fiscales del empresario. 3ª ed.. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.719(46)Pas]

DRET PENAL

ARROM LOSCOS, ROSA
Aproximación a la mediación penal; líneas rojas: violencia de género y mediación penal, ¿un reto de futuro?. Cizur Menor (Navarra): Civitas Thomson Reuters, 2019. [343.615(46):304Arr]

CASANUEVA SANZ, ITZIAR
La incidencia del consumo de drogas en la imputabilidad. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2019. [343.225(46)Cas]

CASTILLEJO MANZANARES, RAQUEL
Política legislativa y violencia de género. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [343.615(46)Cas] Biblioteca Digital

CASTRO MORENO, ABRAHAM
El delito farmacológico. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [343.347(46)Cas] Biblioteca Digital

CLEMENTE LÁZARO, FRANCISCO JAVIER, PENA MOREIRA, Mª MERCEDES

La suspensión y la sustitución de penas privativas de libertad. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [343.27(46)Cle]

DAUNIS RODRÍGUEZ, ALBERTO
La graduación de la imprudencia punible. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [343.346(46)2015"Dau]

DELGADO SANCHO, CARLOS DAVID, LEAL RODRÍGUEZ, JESÚS (COORDS.)
Delitos contra la Hacienda Pública: análisis detallado de las conductas delictuales contra la Hacienda Pública. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [343.359(46)2015"Del]

DELGADO SANCHO, CARLOS DAVID (COORD.); LAGO GARMA, ANA (COL.)
Blanqueo de capitales y financiación del terrorismo: aspectos jurídicos del blanqueo de capitales y financiación del terrorismo en sus vertientes penal y administrativa. A Coruña (Galicia): Colex, 2019. [343.537(46)2015"Bla]

DÍEZ RIPOLLÉS, JOSÉ LUIS
Política criminal y derecho penal: estudios. 3ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. 2 vols. [343.85(46)Die]

LUCAS ROMERO, DANIEL
Los delitos cometidos en el seno de la empresa y su defensa legal: la dimensión del modelo de compliance penal en la empresa. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [343.222(46)2017":347.19Luc]

MARTÍNEZ JUNCEDA, JESÚS, VALLS LLORET, JOSÉ DOMINGO
La imprudencia como conducta médica penalmente relevante. Oviedo: El sastre de los libros, 2020. [343.222(46):61Mar]

MARCA MATUTE, JAVIER, MORELL ALDANA, LAURA CRISTINA
Delitos leves: problemas sustantivos y procesales. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [343.791(46)Mar] Biblioteca Digital

RODRIGUEZ GUTIÉRREZ, NICOMEDES (COORD.)
Análisis jurídico de las "fake news" en los tipos penales. Las Rozas (Madrid): Editorial jurídica Sepín, 2020. [342.727(46):343.2Ana]

DRET PROCESSAL

ÁLVAREZ SACRISTÁN, ISIDORO
Deontología ante las profesiones jurídicas. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [PRA-347.965(46):174Av]

BONET NAVARRO, JOSÉ
Problemas actuales del juicio cambiario. Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer, 2019. [347.952(46):347.746Bon]

Código Deontológico de la Abogacía Española: aprobado por el Pleno del Consejo General de la Abogacía Española el 6 de marzo de 2019. Valencia: Tirant lo Blanch, 2019. [807.C.22/39]

 eBook Biblioteca Digital

JIMÉNEZ SEGADO, CARMELO, GONZÁLEZ HERNÁNDEZ, CELIA
Ejecución hipotecaria.

Madrid: Francis Lefebvre: Dykinson, 2019. [347.952(46)“2015”(036):34727Jim]

LÓPEZ SÁNCHEZ, JAVIER
La regulación del proceso monitorio y su aplicación por los tribunales.

Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer España, 2019. [347.919(46):34728Lop]

DRETS DIGITALS

CANDELARIO MACÍAS, MARÍA ISABEL
El aseguramiento de la innovación tecnológica.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.77(46):004.7Can]

 eBook Biblioteca Digital

CUENA CASAS, MATILDE (DIR.)
Aspectos legales de la financiación en masa o crowdfunding. Valencia:

Tirant lo Blanch, 2020. [347.732(46):004.7Asp]

 eBook Biblioteca Digital

ERCILLA GARCIA, JAVIER

La robotización como "causa técnica" de despido objetivo.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.77(46):004.896Erc]

GUTIÉRREZ ESPADA, CESÁREO

La responsabilidad internacional por el uso de la fuerza en el ciberespacio.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [343.72:004.7Gut]

HERNÁNDEZ BEJARANO, MACARENA, RODRÍGUEZ-PIÑERO ROYO, MIGUEL, TODOLÍ SIGNES, ADRIÁN (DIRS.)

Cambiando la forma de trabajar y de vivir: de las plataformas a la economía colaborativa real.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [331.1(46):004.7Cam]

 eBook Biblioteca Digital

PASTOR SEMPERE, MARÍA DEL CARMEN
Economía digital sostenible.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.7(46):004.7Pasp]

RECENSIONES

MAGRO SERVET, Vicente (coord.); BONATTI BONET, Francesc, BERJA MUÑOZ, Sandra E., CABEZUELA SANCHO, Diego (auts.) [i 9 més]
Compliance penal: aplicación en empresas. Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020. [657(46):343.222Mem]

Recomanem una vegada més un format de Memento Experto que constitueix sempre una obra de contrastada solvència. En aquest cas us presentem l'obra dedicada al Compliance Penal, i més concretament, a la seva aplicació en l'àmbit empresarial. Sorpren gratament la

seva sistemàtica d'estudi amb un complet índex temàtic que analitza des de l'anàlisi jurisprudencial de la responsabilitat penal de les persones jurídiques, fins al concepte de bon govern e implantació de Compliance, passant per la gerència de riscos, els plans de compliment normatiu, l'Estatut regulador del Compliance Officer, funcions, formació, etc. Arrodoneix la seva pràctica proposta el fet de facilitar al lector d'una Tabla Alfabètica que comença amb la lletra A (advocat) fins a la W (World Compliance Association) i que li permet tenir al seu abast una eina amb un sistema de fàcil localització i resolució de problemàtiques en aquest àmbit.

MOLINA ROIG, Elga

Obras y reparaciones en los arrendamientos urbanos de vivienda. Barcelona: Aferré, 2020. [347.453.3(46)Mol]

Original obra que estudia les obres i reparacions ja siguin de conservació o de millora, i a càrrec d'arrendador o de propietari, qüestions totes elles que sempre generen controvèrsies en el compliment dels contractes d'arrendament. En aquesta obra es seleccionen els supòsits més habituals (aparells electrodomèstics, realització d'obres de conservació o en retornar la vivenda, caldera i calefacció, etc.), en un llenguatge molt didàctic i entenedor que aconsegueix recollir una sort de "guia bàsica" per als professionals especialitzats en aquesta matèria i per a usuaris afectats per el compliment o execució d'un contracte d'arrendament. Per arrodonar aquesta recomanable proposta, l'autora il·lustra els supòsits analitzats amb la interpretació dels Tribunals de Justícia sobre els conceptes jurídicament més complexos que es poden presentar.

PRATDESABA RICART, Ramon, BOSCH CARRERA, Antonio (dirs.); BARCELÓ COMPTE, Rosa (coord.)
Tratado del derecho de sucesiones vigente en España y Andorra: con alertas fiscales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.65(46)Tra]

Aquesta obra constitueix un estudi molt nou i rigorós en l'àmbit del Dret Successori vigent a Espanya i Andorra, però detallant també qüestions complexes en matèria de successió transfronterera. L'anàlisi

realitzat pels autors abasta des de l'àmbit d'aplicació de les normes estudiades, fins a l'estudi detallat de figures amb entitat pròpia com poden ser la legítima o la quarta viudal, passant per qüestions d'importància transcendental tals com els temes de competència, litispèndència, llei aplicable, certificació i validesa de documents "mortis causa", capacitat successòria, successió intestada o la successió legal entre d'altres... De molt recomanable lectura i consulta, esdevé una eina de treball indispensable per a tots aquells operadors jurídics que cerquen solucions als problemes que sorgeixen de forma més habitual en l'àmbit del Dret Successori.

“ESTIC ORGULLOSA DEL MEUS COMPANYS DE FORMACIÓ. LA MODALITAT ON-LINE ENS HA CANVIAT I ENS HA DONAT MOLTA CANYA!”

Text: Roser Ripoll Foto: Albert Muñoz

MAR MORÓN

ADMINISTRATIVA DEL CENTRE DE FORMACIÓ DE L'ICAB

Com i quan va ser la teva entrada al Col·legi de la Advocacia de Barcelona?

Vaig deixar el meu currículum a les encarregades del curs del secretariat jurídic de l'ICAB, Rosa Panadés i Rosa Álvarez, atès que havia fet el curs que elles imparteixen al Col·legi i una nit a les 23 hores va sonar el telèfon fix de casa. Sabeu qui era? La responsable en aquell moment del Torn d'Ofici, Noemí Juaní. Em va dir que tenia el meu currículum i que trucava de part del Torn d'Ofici de l'ICAB... Em va sonar a pel·lícula... La meva mare encara ho recorda atès que va ser ella qui va agafar el telèfon. Això va ser a l'any 1996 i era per treballar al SETRA durant tres mesos per acumulació de feina i ja porto a l'ICAB 24 anys. L'ICAB i jo som com tots els matrimonis, hem tingut una relació de vegades molt bona i d'altres complicada.

Ara estàs treballant per al departament de Formació. Quines tasques realitzes?

En un breu resum, a part d'atendre al públic presencial i telefònicament, de la part de la Comissió de Cultura faig la facturació dels ponents mensualment, alguna publicació i gestió administrativa d'algun curs i/o congrés. Respecte a la Part de Màsters porto la part administrativa del Màster de Mediació, Màster en Compliance i el Postgrau de Títol Expert en Dret de Consum ICAB-UB. Per una altra banda, també ajudo en el tema de pràctiques dels alumnes que realitzen el Màster d'Accés UB-ICAB. Però amb la COVID-19 i l'impuls a la formació on-line estem fent les proves prèvies, seguint la formació, fent els canvis de pantalla que es visualitzen, ajudant als ponents a compartir pantalla i en totes les incidències que van sorgint...

Has passat per molts departaments. Quina és la part positiva d'aquests canvis? I la negativa...

Com a administrativa vaig estar primer al SERTRA i posteriorment al Departament de Manteniment, a Formació, portant els temes del GAJ, a la secretaria tècnica en l'època de Noemí Juaní i de Xavier Albert Canal. Durant el mandat del la degana emèrita Sílvia Giménez-Salinas vaig

ser una de les seves secretàries, i després vaig passar a Recursos Humans, després vaig tornar a Formació per portar les Comissions i el GAJ. Amb el deganat actual, vaig formar part de l'equip de secretàries, durant una primera etapa i, posteriorment, vaig passar a Formació, que és on estic actualment. També vull destacar que he format part, molts anys, de l'equip de Sant Raimon, portant el tema de les autoritats. I per això vull destacar el meu record més sincer vers la Núria Trullen, que ens va deixar l'any passat.

Com veieu són molts departaments i crec que no m'oblido de cap! Ara mateix em quedo on estic!

Crec que tothom hauria de rotar atès que d'aquesta manera entendríem la feina del altres companys i és bo per conèixer l'ICAB i a la gent que hi treballa.

La part negativa.... jo, personalment, no li trobo cap d'haver canviat de departament i haver conegut el treball que s'hi fa en cada lloc, tots són importants i essencials per poder oferir el millor servei als col·legiats i les col·legiades.

Si alguna cosa et caracteritza és el teu bon humor i la teva energia. Doncs treus tot el positivisme que desprens?

No ho sé, la veritat, amb tot els meus problemes de salut a causa de l'esquena i els temes personals amb l'ICAB.

Tots tenim moments i dies, jo intento portar-ho el millor que puc però intento sempre tenir energies per fer el «burro». Crec que sóc bona treballadora encara que m'agradi la broma. Treballar no vol dir que hagi d'estar amb un «rictus» seriós i amb cara de pocs amics... que «haberlos/as haylos /as»

Sóc molt de la broma i el «sarao»... es nota que sóc madrilenya i que porto també sang andalusa, però també tinc el meu caràcter i de vegades, també, em trobo malament anímicament a causa del mal d'esquena. Aguantar el dolor és complicat.

La salut t'ha passat males passades i malauradament has hagut d'estar de baixa per problemes d'esquena. Com et trobes ara?

Em trobo bastant bé però....mai se sap. Hi ha dies bastant dolents però «tiro para alante» i a treballar!

Enguany, arran de la COVID-19, la ciutadania s'ha vist abocada primer al confinament i posteriorment al teletreball o a la combinació de treball presencial i teletreball. Com has viscut tota aquesta etapa?

Tota aquesta etapa ha estat molt dura. Al principi treballar a casa va ser molt difícil, especialment acostumar-se

a la nova situació i al teletreball, per la manca d'eines i el canvi tant radical, d'un dia per a un altre. Al final m'he acostumat a teletreballar i anar a l'ICAB de nou. El que és un rotllo és no tenir els restaurants oberts per anar a dinar i desconnectar una horeta del despatx... Però sobretot trobo a faltar poder anar a prendre una «birra» després de la feina o els caps de setmana.... amb els amics. La veritat és que aquesta situació que mai hem viscut abans ens estat afectant en tots els sentits, anímicament ens estar minant la moral.

“En realidad yo tendría que haber sido una estrella del Rock”

Precisament des del Departament de Formació s'ha fet un fort impuls a la formació on-line. Estàs orgullosa de formar part de l'èxit que s'està assolint?

El departament de Formació està fent un esforç que ningú imagina, estem aprenent les noves tecnologies amb les eines de les que disposem i de manera molt ràpida perquè les circumstàncies així ho exigeixen.. Ara ja no hi ha por d'aprendre, «te lo digo yo». Hem de fer proves amb els ponents, connectar-nos abans i durant les ponències de cursos, màsters, sessions de l'EPJ. L'equip de formació està a tot arreu, encara que no se'ns vegi perquè estem darrera de tot, darreres les «càmeres». Però som uns cracks. «unos hachas, vaya». Estic orgullosa del meus companys i dels nostre departament!!!, La modalitat on-line ens ha canviat i ens ha donat molta canya!!!

Com et veus d'aquí uns anys?

Doncs amb l'esquena pitjor però treballant i a Formació.... ja, ja, ja!

Ens agradaria que deixessis un missatge pels companys i companyes de l'ICAB

Ostres...què difícil! En realidad yo tendría que haber sido una estrella del Rock.

CALAIX DE SASTRE

Des de Món Jurídic us volem recomanar obres escrites per advocats i advocades sobre temes no jurídics, es tracta de novel·les i blogs que esperem que us ajudin a passar una estona distesa. Per donar un contrapunt a la situació que estem vivint arran de la COVID-19, estrenem la secció de vinyetes d'humor.

Libelo de Sangre,
de Sandra Aza
Editorial Nova Casa

L'advocada Sandra Aza plasma a Libelo de Sangre una fascinant història d'amor i amistat ambientada en el Madrid del segle d'Or, una vibrant però ombrívola època en què, mentre la fe en Deu encenia cors, els delictes contra ella encenien fogueres.

**Omplir la vida,
el viatge d'una adopció,**
de Quim Juncosa
Editorial Rosa dels Vents

En aquest llibre -escrit com una carta dirigida al seu fill adoptat- l'advocat Quim Juncosa explica el procés pel que va haver de passar, el judici a Rússia alhora que ens convida a reflexionar sobre l'educació, l'homoparentalitat i la diversitat familiar molt més enllà de d'adopció. Un relat emocionant que ens transporta al viatge que fem per a omplir la vida.

**Blog <https://relatosdelabogadosoms.blogspot.com/>,
d'Albert Soms**

A través del blog <https://relatosdelabogadosoms.blogspot.com/> l'advocat Albert Soms Tamarit ens brinda com ell mateix ho defineix «Literatura urbana que barreja ficció i realitat». Cada setmana fa publicacions, de vegades sobre temes relacionats amb l'actualitat, d'altres per destacar algun aspecte que considera interessant tant de llibres com de pel·lícules.

¿Qué programa de gestión utiliza?

#1

#2

#3

#4

Level Kmaleon

Perfil: **El sabio**

Has escogido la mejor opción y lo sabes

Conoce tu perfil en:
www.levelprograms.com

902 15 21 27

LEVEL
PROGRAMS

ROLEX

EL NUEVO SUBMARINER

El Submariner, creado para el buceo en 1953, es un símbolo universal de hermeticidad y fiabilidad, y sigue siendo uno de los relojes más emblemáticos de todos los tiempos. Ahora, con una caja de 41 mm y un movimiento de última generación, la historia del Submariner continúa.

#Perpetual

OYSTER PERPETUAL SUBMARINER

GRAU

joeriagrau.com

DIAGONAL 538 • BARCELONA
SANT ROMÀ 22 • LLORET DE MAR